

İLLER&Belediyeler

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ DERGİSİ TEMMUZ-AĞUSTOS 2020 • SAYI:867-868

PANDEMİ SÜRECİNDE BELEDİYEÇİLİK

COVID-19 SÜRECİNİN
ÖĞRETTİKLERİ:
TEMİZ ŞEHİR

"GIDANI KORU,
SOFRANA SAHİP ÇIK"

HİBE PROJESİ
YAZIMINDA GENEL
HATALAR

PANDEMİ DÖNEMİNDE
BİSİKLET KULLANIMI
VE BİSİKLET YOLU
YAPIMINDAKİ ARTIŞ

BİLİM KURULU ÜYESİ PROF. DR. ATEŞ KARA RÖPORTAJI

TBB

“Birlikte Belediyecilik”

www.tbb.gov.tr

@tbb1945

@TBB1945

@TBB

@tbb1945

@tbb1945

@TurkiyeBelediyelerBirligi

Türkiye Belediyeler Birliği Kamu Tüzel Kişiliğini
Haiz Bir Kamu Kuruluşudur.

Türkiye Belediyeler Birliği Adına Sahibi
Fatma ŞAHİN
Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı
(Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Doç. Dr. Birol EKİCİ

Danışma Kurulu

Prof. Dr. Şükrü KARATEPE
Prof. Dr. Aşkın ASAN
Yusuf Ziya YILMAZ
Hayrettin GÜNGÖR
Kadir KARA
Dr. Hasan AKGÜN
Hasan KILCA
Mücahit YANILMAZ
Dr. Veysel TİRYAKİ
Prof. Dr. Recep BOZDOĞAN
Prof. Dr. Uğur ÖMÜRGÖNÜLŞEN
Prof. Dr. Tekin AKDEMİR
Doç. Dr. Asım BALCI
Dr. Buğra GÖKÇE
İsmail DESTAN
Muhsin ERYILMAZ

Yayın Kurulu

Kayhan ÖZÜM(Başkan)
Ahmet KAZAN
Ahmet OKAY
Cemal BAŞ
Cenk KADIOĞLU
Cüneyt TÜRKMEN
Gülfem KIRAÇ KELEŞ
Halil İbrahim AZAK
İpek NAL GÖRGÜN
Nilüfer SİVRİKAYA
Nuraydın ARIKAN
Ramazan Özcan YILDIRIM
Yüksel KOÇAK
Zeliha MERCİMEK

İçerik ve Tasarım

Kurumsal Yayıncılık
Baha GÜLTEKİN

Yönetim Yeri

Tunus Caddesi No.:12
Kavaklıdere - ANKARA
Tel: (0312) 419 21 00(pbx)
Faks: (0312) 419 21 30
e-posta: dergi@tbb.gov.tr

Yayın Türü

Dergimiz ayda bir yayımlanan
yaygın süreli yayındır.
Temmuz-Ağustos Sayı: 867-868
Birleştirilmiş Sayıdır.

Basım Tarihi:05/10/2020
ISSN 1308-6707

Baskı

EPA-MAT Bas. Yay. Prom. San. ve Tic. Ltd. Şti.
İvedik Ağaçışleri San. Sit. No:41
İvedik Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 394 48 63-64
Fax: 0312 394 48 65

www.tbb.gov.tr

**TBB Dergi Yayın ve Yazım
İlkeleri Madde 8**

Dergide yayımlanan çalışmalardaki fikirler ve
görüşler tamamıyla yazara aittir.
Görüş ve önerileriniz için:
dergi@tbb.gov.tr

Fatma Şahin

Türkiye Belediyeler Birliği ve
Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı

Saygıdeğer Okurlar;

1945 yılından bu yana yayın hayatını aralıksız sürdürerek ülkemizin belediyeçilik alanındaki en kıdemli yayını olan İller ve Belediyeler Dergisi'nin Temmuz/Ağustos sayısını sizlerle buluşturmanın mutluluğu içerisindeyiz. Bildiğiniz üzere dünyamız zor bir süreçten geçiyor. Ülke olarak küresel bir sorunla ulusal bir mücadele yürütüyoruz. Türkiye pandemi sürecinde Sayın Cumhurbaşkanımızın güçlü liderliği, ülkemizdeki güçlü sağlık altyapısı ve sosyal güvenlik sistemi, güçlü dayanışma ve kurumlar arası güçlü koordinasyon ile diğer ülkelerden pozitif ayrışmayı başardı. Bu başarıda elbette ki belediyelerimizin de gayretlerini göz ardı edemeyiz. Belediyelerimiz maske üretiminden, dezenfeksiyon çalışmalarına, eğitimden sosyal yardımlara kadar her alanda vatandaşlarımızı pandemiden uzak tutmak için çalıştı. Yurdun dört bir köşesinde kurulan Vefa Sosyal Destek Grupları ile salgının en çok etkilediği 65 yaş üstü büyüklerimiz ve kronik rahatsızlığı bulunan vatandaşlarımızın istek ve ihtiyaçlarının karşılanması için yoğun gayret sarf edildi. Geline nokta ise ülkemiz salgınla en iyi mücadele eden ülkelerden biri oldu. Biz de bu sayımızda dünyanın ortak gündemi olan Covid-19 ile ilgili ilginizi çekecek içerikler hazırladık. Pandemi çalışmalarının önemli isimlerinden Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Ateş Kara dergimize konuk olarak Covid-19'dan en etkili korunma yöntemlerine ilişkin önemli bilgiler paylaştı.

Pandeminin başlamasıyla birlikte dünya tarihinde görülmemiş hızla gelişen ve değişen bir döneme girdik. Artık yeni bir dünya kuruluyor. Bu yeni dünyanın anahtar kodları sağlıklı kentler, gıda güvenliği, akıllı tarım, akıllı gıda, akıllı şehir ve dijitalleşme olacak. Yeni tanımlamaları çok iyi görmemiz ve analiz etmemiz gerekiyor. Yeni dünyada artık büyük devlet tanımını kendi kendine yetebilmek, gıda güvenliğini temin etmek, tedarik zincirini kurabilmek, yerli ve milli üretim yapabilmekle yakından ilişkili. Bu süreçte gıda tedarik ve zincirinin ne kadar önemli olduğunu hep beraber gördük. Türkiye'de gıda kayıp ve israfı ile mücadele kapsamında başlatılan "Gıdanı Korum-Sofrana Sahip Çık" kampanyasına belediyelerimizi nasıl en etkin şekilde dâhil edeceğimizi kampanyanın TBB Özel Oturumunda görüşme fırsatı bulduk. Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir Pakdemirli ile bir araya geldiğimiz toplantı ve kampanyayla ilgili detaylı bilgileri dergimizin yeni sayısında okuyabilirsiniz. Her sayımızda olduğu gibi belediyelerimizde hayata geçirilen iyi uygulama örnekleri de dergimiz sayfalarındaki yerini aldı. Bu sayımızda Aydın Büyükşehir Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu, Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Memduh Büyükkılıç, Manisa Büyükşehir Belediye Başkanı Cengiz Ergün ve Isparta Belediye Başkanı Şükrü Başdeğirmen kentlerinde pandemiyle mücadele çerçevesinde yapılan çalışmaları, koruyucu ve önleyici tedbirleri okurlarımız için anlattı. Keyifle okuyacağınızı ümit ediyoruz.

Kıymetli okurlar; bu yaz hepimiz için zor bir yaz oldu. Sevdiklerimizi, memleketimizi, denizi, komşu sohbetlerini, kalabalık bayram sofralarında buluşmayı özledik. Maalesef kimi zaman sevdiklerimizi kaybettik kimi zaman da kaybetme korkusuyla karşı karşıya kaldık. İnanıyorum ki bu zor günleri tedbirlere ve kurallara uyarak geride bırakacağız ve eski güzel günlere döneceğiz. Eskiye döneceğiz ama yenilenerek, gelişerek, güçlenerek...

içindekiler

04

Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Ateş Kara:
“Çok sıkı şekilde maske ve mesafeye dikkat etmemiz lazım.”

10

Pandemi ve Ulaşım
Dr. Memduh Büyükkılıç-Kayseri Büyükşehir
Belediye Başkanı

12

Pandemi Sürecinde Hemşehrilerimizin Yanında
Olduk
Cengiz Ergün-Manisa Büyükşehir Belediye Başkanı

14

Tedbirlere Uymalıyız
Özlem Çerçioğlu- Aydın Büyükşehir Belediye
Başkanı

08 “GIDANI KORU” KAMPANYASINDA
BELEDİYELERİN ROLÜ DEĞERLENDİRİLDİ

17 ABD-TÜRKİYE GELECEK KUŞAK
ŞEHİRLER GİRİŞİMİ

21 UFUK 2020 YEŞİL MUTABAKAT ÇAĞRISI:
BELEDİYELER İÇİN FIRSATLAR

26 BÜYÜKŞEHİRLERDE SIFIR ATIK
UYGULAMALARINA YÖNELİK KURUMSAL
YAPILANMA GELİŞMELERİ

33 SAMSUN BÜYÜKŞEHİR AİLELERE
UMUT OLDU

34 YEREL YÖNETİMLER VE SİVİL TOPLUM
KURULUŞLARININ İŞBİRLİĞİ GENİŞLİYOR

39 KONYA'DA KÖPEKLERE ŞEFKATLİ VE
HUZURLU YUVA

40 COVID- 19 SALGININDA YAŞAMINI YİTİRENLER
ANISINA YAPILAN FESTİVALİN KONUKLARI
SAĞLIK ÇALIŞANLARI OLDU

42 “GIDANI KORU, SOFRANA SAHİP ÇIK”
KAMPANYASI

18

Tedbirlere Devam
Şükrü Başdeğirmen-Isparta Belediye Başkanı

22

Covid-19 Sürecinin Öğrettikleri:
Temiz Şehir

48

Pandemi Döneminde Bisiklet Kullanımı ve
Bisiklet Yolu Yapımındaki Artış

52

Hibe Projesi Yazımında Genel Hatalar

47 DÜZCE YATIRIM AJANSI

56 TBB HABER

64 BELEDİYELER COVID-19 SONRASI YENİ
NORMAL DÖNEMİ GÖRÜŞTÜ

68 TBB KOMİSYONLARI TOPLANDI

71 SİLİVRİ'DE ÇİFTÇİYE ÜCRETSİZ
TOHURLUK ARPA DAĞITILDI

72 MUĞLA'DA SAĞLIK ÇALIŞANLARI YIL SONUNA
KADAR ÜCRETSİZ TAŞINACAK

73 BURSA'DA ULAŞIM CEP'TE

74 LEYLEKLERİN DİKKAT ÇEKEN VEFASI

75 DENİZ TEMİZLİĞİ İÇİN YOĞUN MESAI

76 KESTEL ELEKTRİĞİNİ KENDİ ÜRETİYOR

77 GERİ DÖNÜŞÜMDEN YAKLAŞIK 10 BİN ÇANTA
ÜRETİLDİ

78 SORU VE CEVAP

**BİLİM KURULU ÜYESİ PROF. DR. ATEŞ KARA:
“ÇOK SIKI ŞEKİLDE MASKE VE MESAFEYE
DİKKAT ETMEMİZ LAZIM.”**

Covid-19 pandemisiyle mücadele ederken en etkili korunma yöntemlerinin maske ve mesafe olduğunun altını çizen Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Ateş Kara, İller ve Belediyeler dergisinin sorularını yanıtladı.

Sonbahara, kışa doğru, istesek de istemesek de biz kapalı alanlara giriyoruz ve kapalı alanlarda da daha fazla sayıda ve dar alanlar içerisinde bulunuyoruz. Bu da virüs açısından bir avantaj gösteriyor. Bir hastadan veya semptomu olmayan bir kişiden bir başkasına geçirmesi için istediği o mesafeyi sağlamış oluyor. Burada virüsün istediği 1 metre veya daha yakınında bulunma. Hapşırma, öksürme varsa da 2 metreye kadar geçebiliyor. Önümüzdeki dönem onun için virüse böyle bir avantaj getirecek. Nemin olması, havanın soğuması da virüsün canlı kalabilme yeteneğinde bir miktar yükselmeye, daha doğrusu onun için bir miktar daha avantaj sağlıyor. O nedenle de bu sonbahar döneminde böyle bir artışı öngörerek, bugünlerde çok sıkı şekilde maske ve mesafeye dikkat etmemiz lazım.

Bizi nasıl bir sonbahar ve kış dönemi bekliyor?

Bu virüsün özelliklerini ve geçişinde dinamiklerine baktığımız zaman şunu görüyoruz; öncelikle tek kaynağımız insan. İnsandan insana geçiş var ve bu geçişteki en temel nokta da yakın mesafe içerisinde ve kapalı bir ortamda bulunma. Sonbahara, kışa doğru, istesek de istemesek de biz kapalı alanlara giriyoruz ve kapalı alanlarda da daha fazla sayıda ve dar alanlar içerisinde bulunuyoruz. Bu da virüs açısından bir avantaj gösteriyor. Bir hastadan veya semptomu olmayan bir kişiden bir başkasına geçirmesi için istediği o mesafeyi sağlamış oluyor. Burada virüsün istediği 1 metre veya daha yakınında bulunma. Hapşırma, öksürme varsa da 2 metreye kadar geçebiliyor. Önümüzdeki dönem onun için virüse böyle bir avantaj getirecek. Nemin olması, havanın soğuması da virüsün canlı kalabilme yeteneğinde bir miktar yükselmeye, daha doğrusu onun için bir miktar daha avantaj sağlıyor. O nedenle de bu sonbahar döneminde böyle bir artışı öngörerek, bugünlerde çok sıkı şekilde maske ve mesafeye dikkat etmemiz lazım.

Aşı ne zaman uygulanmaya başlanır? Hangi aşılardan uygulanma potansiyeli daha yüksek?

Dünyanın bir çok farklı noktasında aşı çalışmaları var, birkaçı sanıyorum daha avantajlı ve etkili gibi gözüküyor. Bunlardan İngiltere’de, Amerika Birleşik Devletleri’nde ve Çin’de geliştirilen aşılardan daha önde gözüküyor. Bu aşılardan cevap verdiği gözleniyor. Ayrıca Rusya’da geliştirilen bir aşı var ama çok detaylı bilgiye sahip olmadığımız için bu aşıyla ilgili net bir şey söyleyebilmek zor. Aşının bazı noktalarda cevap sağladığını gördük. Aşılardan

vücudun bir şekilde cevap vermesini, vücudun mikroorganizmayı tanımasını sağladı. Ama şimdi bu noktada şuna gelmiş vaziyetteyiz; bu cevabımız bizi ne kadar koruyacak? İngiltere’deki aşıda zatürre olmayı engelleyeceği gösterildi. Bu aşının tahmini olarak koruculuğu bir yıl ile altı ay arasında olacağı düşünülüyor. Bu aşıyla insanlar zatürre olmayacaklar, yani bu hastalıktan ölmeyecekler ama virüs, solunum yollarında bulundukları için hala virüsü başkalarına yayabilecekler gibi görünüyor. O nedenle İngiltere’deki aşı, hastalığın ölümcül olmasını engelleyebilecek ama salgını durduracak şekilde görünmüyor. Türk bilim insanının da içinde bulunduğu ekibin Amerika’da ortak geliştirilen aşı, solunum yollarında da virüsü azaltacakmış gibi görünüyor, veriler bunu gösteriyor. O, salgın üstünde bir miktar daha etkisi olabilir. Salgının tamamen durabilmesi için aşının tüm topluma, üç aşağı beş yukarı aynı zaman içerisinde yapılması lazım. Şimdi aşının üretim özelliklerine, üretim kapasitesine baktığımız zaman tüm dünyaya aynı anda böyle bir aşı uygulayabilmek çok mümkün gibi değil. O nedenle de her ne kadar ilk geliştirilecek aşı Kasım-Aralık gibi uygulanabilir densen de bunun dünya genelinde uygulanabilirliğinin önümüzdeki mart ve nisan sonrası ancak olabileceğini düşünmemiz lazım. Belirli sayıda, az miktarlarda, çok yüksek riskli olanlara veya virüsle karşılaşarak görev yapması gereken, mesela doktorlar, sağlık personeli, hemşireler gibi bir gruba belki Türkiye’de de Kasım-Aralıkta uygulanabilir ama bu iş kısıtlı kalacak, yaygın uygulama, dünya genelinde ancak en iyi ihtimalle nisan veya mayısta olabilir.

Türkiye ne kadar sürede aşılanır?

Şimdi şöyle söyleyeyim; eğer yeteri kadar miktarda aşı, nüfusumuza

Maskenin dış yüzeyini kirli kabul etmem lazım, ona göre hareket etmem gerekiyor. Maskeyi elime takmam, kenarda bulundurmam, boynuma düşürmem, bunlar çok riskli. Diyelim ki topluluk içinden çıktuktan sonra maskeyi, nasılsa etrafta kimse yok diye çenenize indirdiniz. O sırada virüs ağzınıza burnunuza gelebilir mi; gelebilir. Ya da elinizi değdirdiniz dış tarafına ve o arada elinizi gözünüze veya burnunuza götürdünüz, virüsü içeriye sokmuş olabilirsiniz.

uygulayacak kadar bir aşı gelirse, Türkiye'nin sağlık alt yapısı, sağlık personel alt yapısı, tüm Türkiye'yi bir haftada aşılamaya rahatlıkla yapabilecek kapasitede. Ortaya konulacak aşının tamamen güvenli, sıkıntısının olmadığı kesinleşirse ve ülkemiz bunu yeterli miktarlarda temin ederse, bir hafta içerisinde tüm ülkeye uygulayabilir. Türkiye'nin o alt yapısı var. Diğer ülkelerden bir miktar orada daha avantajlıyız.

Aşı olduktan sonra maske takmaya devam edecek miyiz?

Bu aşının ne kadar etkili olacağına bağlı. Mesela İngiliz aşısını dü-

şündüğümüz zaman evet maske takmaya devam etmek gerekecek, neden; etrafa yaymamak için. Belki zatürre olup ölmeyeceğiz ama hala virüs yayma ihtimalimiz var. Amerika'daki aşının verileri biraz daha iyi, azaltacak gibi. Onu tüm Türkiye'ye aynı anda gerçekten böyle uygulamış olursak, o zaman maske ihtiyacımız kalmayabilir. Onda da şuna bakmak lazım; aşının ne kadar süre koruyucu olacağına. Belki 6 ay koruyucu. Ama dünyanın başka yerlerinde hala virüs devam ediyorsa, 6 aydan sonra tekrar bizim, o ülkelere giderken veya o ülkelerden gelen olduğunda maskeli olmamız gerekecektir. Yani tüm dünya belli bir noktaya gelene kadar ortak hareket edilmesi lazım. Yoksa tek bir ülkenin tek başına "Bu sorunu çözdüm." deme şansı yok. Yeni Zelanda örneğinde gördük, dikkat ederseniz, gerçekten çok başarılı gittiler, vaka sayısını azalttılar. Bir dönem vaka görmediler ama sonrasında tekrar vaka ortaya çıkmaya başladı. O nedenle de tek bir ülkeden ziyade tüm dünyanın başarıyı elde etmesi lazım.

Maske takarken oldukça ciddi hataların yapıldığını görüyoruz. Nedir bu hatalar?

Çok komplike bir şey diye değerlendirmeyelim maskeyi. Maskeye baktığımız zaman; bizim için maske aslında bir duvar, koruyucu bir duvar örüyoruz. Şimdi bu virüs nereden gelebilir önce ona bakalım; burnumuzdan ve ağızımızdan. O zaman maskenin mutlaka burun ve ağız kapatması lazım. Peki içi? Duvarı ördük tamam, benim burun ve ağız tarafımda herhangi bir sıkıntı yok ve beni de koruyor. Peki dış taraftan yani dışarıdan gelen etkilerden, dışarıdan gelen düşmandan beni koruyor mu; Evet. Ama maskenin o dış tarafında, o sırada düşman yani virüs bulunabilir mi; bulunabilir. O

zaman benim o maskenin dış tarafına elimi değmem ve o elimi değdikten sonra da maskenin içine veya gözüme doğru elimi götürmem riski yine ortaya çıkartıyor. Maskenin dış yüzeyini kirli kabul etmem lazım, ona göre hareket etmem gerekiyor. Maskeyi elime takmam, kenarda bulundurmam, boynuma düşürmem, bunlar çok riskli. Diyelim ki topluluk içinden çıktuktan sonra maskeyi, nasılsa etrafta kimse yok diye çenenize indirdiniz. O sırada virüs ağzınıza burnunuza gelebilir mi; gelebilir. Ya da elinizi değdirdiniz dış tarafına ve o arada elinizi gözünüze veya burnunuza götürdünüz, virüsü içeriye sokmuş olabilirsiniz. O nedenle de maskeyi çenenize indirmek, aşağıya doğru veya yukarıya doğru çekmek doğru değil. Maskenin görevi burun ve ağız kapatmak, çıkarttıktan sonra da bir kenara veya bir poşetin, kese kâğıdın içerisine koymamız lazım. Tekrar kullanabilir miyiz; evet kullanabiliriz. Ama burada mutlaka dikkat etmemiz gereken, o kirli yüzeyinin hep kirli tarafta durması, temiz tarafının da hem temiz tarafta kalması ve benim elime asla ve asla, o duvar kısmı dediğimiz kısma dokunmaması gerektiği.

Yiyeceklerden ve gıyecelerden bulaşıyor mu Covid-19?

Çok net olarak yiyeceklerden ve giysilerden bulaşmadığını söyleyebiliriz ama bu, "Ben elimi istediğim gibi her yere dokunurum" anlamına gelmesin lütfen. Yiyecekten giysiden bulaşmaz ama yiyeceğimize dikkat etmemiz lazım. Kıyafete dokunduk, dışarıya dokunduk, elimizi mutlaka su ve sabunla yıkamamız lazım. Hele özellikle benden başka birisi, oraya hapşırdı öksürebiliyorsa veya dokunabiliyorsa, benim buna dikkat etmem lazım. Kişi, hapşırdı eliyi kapatırsa eline bol miktarda virüs bulaşmış oluyor. O kişinin asan-

sörün düşmesine dokunduğunu düşünelim. Hemen ondan bir iki dakika sonra da siz geldiniz, aynı işlemi yaptınız ve elinizle de gözünüz kaşındığı için götürdünüz. Virüsü bu şekilde alma ihtimaliniz var, çok düşük bir ihtimal ama var. O nedenle el hijyeni önemli. Ama bu bizi korkutsun mu; hayır korkutmasın çünkü ihtimal çok düşük ama biz bunun için önlemimizi alalım. Özellikle mesafe ve maske en önemlisi ama el hijyeni, temas ettiğimiz noktalardan yıkamamız, bunlar bizim açımızdan önemli.

Belediye çalışanları görevleri gereği insanlarla yakın temas halinde çalışıyorlar. Kendilerini nasıl koruyabilirler?

Belediye çalışanı arkadaşım, özellikle bankoda, halkla direkt temas halinde olacak kişilerin mesafeyi mutlaka ayarlamaları lazım. Karşılarında gelen kişinin mutlaka maskeli olmalarını sağlamaları gerekiyor. Kim gelirse gelsin, ister Doktor Ateş Kara gelsin, isterse tanıdıkları Ayşe Teyzeleri veya Ahmet Amcaları gelsin, kim olursa olsun. Diyecek ki “Bana 1 metreden fazla yaklaşmayacaksın.” ve “Mutlaka maskeli olacaksınız.”. Maskelerini takıp, hele bir de yüz siperliği takarlarsa, ye-

terli önlem alındı demektir. Bunun üzerine başka bir önlem anlamaya gerek yok. Ama bu arkadaşlarımın bir de altta yatan hastalıkları varsa, özellikle akciğer hastalıkları veya ağır kalp hastalıkları varsa, o zaman zatürre aşısı ve grip aşıları da olmaları artı avantaj sağlar bu dönemde.

Covid-19 ile ilgili yerel yönetimlerimize tavsiyeleriniz nelerdir?

Sayın belediye başkanlarımızdan şunu rica ediyorum. Normal, rutin çevre temizliğimiz yeterli. Bunun dışında özel dezenfeksiyon uygulamasına, başka bir şey yapmanıza gerek yok. Bunun altını çizelim lütfen. Normal, rutin temizliğimiz yeterli. Özellikle insanların çok yoğun olduğu alanlarda, belediyeye ait alanlarda, bu temizliği gün içerisinde, iki kere yapabiliyorsak, çok büyük bir avantaj ve yeterlilik sağlar. Ama bunun dışında özel dezenfeksiyona, böyle sprey gibi uygulamaya, başka türlü uygulamaya gerek yok. Sadece çok yoğun olan, çok insan teması, çok insan bulunan alanlarda temizliği biraz sıklaştırmamız daha uygun ve gerçekçi bir yaklaşım olur. Belediye başkanlarımızdan özellikle kişisel olarak bir ricam var. İnsanların bir arada olduğu, toplu taşıma

araçlarının sayısını ve yoğunluğunu artırarak, içindeki kişi sayısını azaltmaya çalışalım. Artı içindeki kişilerin de mutlaka ve mutlaka maskeli olmalarını... Burada zabıta arkadaşına görev düşüyor, şoför arkadaşına görev düşüyor. Tüm belediye çalışanları, tüm sağlık çalışanları, aslında hepimizin toplumda uyarıcı ve öğretici görevler içerisinde bulunmamız lazım. Tüm belediye çalışanlarının maskesiz gördüğü kişileri uyarmasını rica ediyorum.

Şu anda virüs nerelerde ve en çok kimden bulaşıyor?

Türkiye’deki en büyük problemimiz bizim, kutlamalarımız ve taziyelerimiz. Yani oralardan bulaş çok fazla miktarda ve çok yoğun. Önüne ne kadar geçebiliyoruz dersek, işte o konuda birazcık sıkıntılarımız var. Milletçe biraz daha özverili ve dikkatli olmamız gereken günlerden geçiyoruz. Tüm okuyucularımızdan maske, mesafe ve hijyene biraz daha özen göstermelerini bir kez daha rica ediyorum.

Sayın belediye başkanlarımızdan şunu rica ediyorum. Normal, rutin çevre temizliğimiz yeterli. Bunun dışında özel dezenfeksiyon uygulamasına, başka bir şey yapmanıza gerek yok. Özellikle insanların çok yoğun olduğu alanlarda, belediyeye ait alanlarda, bu temizliği gün içerisinde, iki kere yapabiliyorsak, çok büyük bir avantaj ve yeterlilik sağlar.

“GIDANI KORU” KAMPANYASINDA BELEDİYELERİN ROLÜ DEĞERLENDİRİLDİ

Tarım ve Orman Bakanlığı ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından Türkiye’de gıda kayıp ve israfı ile mücadele kapsamında başlatılan “Gıdanı Koru-Sofrana Sahip Çık” kampanyasının Türkiye Belediyeler Birliği Özel Oturumu 8 Temmuz’da yapıldı.

ve 5,3 milyar dolarlık dış ticaret fazlamız ile tarımda net ihracatçı konuma geldik. Yine Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile birlikte verilen desteklerle tarımsal üretimdeki artışımız büyük bir ivme kazanmıştır. 2018 yılında çiftçimize; 14,5 milyar lira tarımsal destek veriyorken, 2019’da bu rakam 16,1 milyar liraya çıktı, 2020 yılında desteklerimizi toplamda yüzde 52 artışla, 22 milyar liraya çıkardık. Bütçemizin de yüzde 55’ini çiftçimize, yani tarımsal desteklere ayırdık.”

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye Temsilcisi ve Orta Asya Alt Bölge Koordinatörü Dr. Viorel Gutu ile TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin’in katıldığı oturumun moderatörlüğünü Beslenme Uzmanı Dilara Koçak üstlendi.

Pakdemirli: “Gıda israfını yüzde 2 iyileştirebilsek yaklaşık 360 bin ailenin 1 yıllık geçim giderlerini karşılayabiliriz”

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli gıda kaybı ve israfının dünyanın en önemli sorunlarından biri olduğunu belirterek sadece Türkiye’de gıda israfını yüzde 2 iyileştire

rebilsek yaklaşık 360 bin ailenin 1 yıllık geçim giderlerini karşılayabiliriz. Gıdanı Koru, Sofrana Sahip Çık Projesi ile bu konuda da dünyaya rol model olmayı hedefliyoruz” dedi.

Son 18 yılda Bakanlığın yaptığı yatırımlar ve verilen desteklerle güçlü bir tarım ve orman altyapısı kazandırıldığının altını çizerek verilen destekleri açıklayan Bakan Pakdemirli şöyle devam etti: “Tarımsal hasılamızı yüzde 645 artırarak 275 milyar liraya çıkardık. 308 milyar lira tarımsal destek verdik. 565 baraj inşa ettik, 6,6 milyon hektar araziye sulamaya açtık. 4,5 milyar fidanı toprakla buluşturduk. Tohumluk üretimimizi 8 kat, tohumluk ihracatımızı 10 kat artırdık. Ayrıca 18 milyar dolarlık tarımsal ihracatımız

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile birlikte verilen desteklerle tarımsal üretimdeki artışımız büyük bir ivme kazanmıştır.” dedi.

“Farkındalık oluşturma çalışmalarında belediyelerimize ihtiyacımız var.”

Strateji belgesindeki eylemlerden 6’sının doğrudan, 27’sinin dolaylı olmak üzere Türkiye Belediyeler Birliği ile iş birliğine dayandığına işaret eden Pakdemirli, “Belediyelerimizin hali hazırda gıda kayıp ve israfı ile ilgili çalışmaları olduğunu biliyoruz.” dedi. Pakdemirli belediyelerin bu kampanyaya paydaş olmaması durumunda kampanyanın yeterince başarılı olmayacağına vurgu yaparak “Belediyelerimizin bu kararlı duruşunun kampanyamızın başarısını ortaya koyacağına inanıyoruz. En büyük amacımız geniş kitlelere duyurulması. Belediyeler aynı zamanda pazar yeri, market, bakkal gibi gıda erişimi sağlayan yerleri denetleyen kurumlar. Başta işletmelerimizi ve vatandaşlarımızı bilinçlendirme farkındalık oluşturma çalışmalarında belediyelerimize son derece ihtiyacımız var.” şeklinde konuştu.

TBB Başkanı Şahin: “Dünyada 9 kişiden 1’i açlıktan vefat ederken 9 kişiden 1’i de obeziteyle mücadele ediyor.”

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli’ye kampanyaya yaptığı güçlü liderlikten dolayı teşekkür ederek konuşmasına başlayan Şahin, “Sürdürülebilir kalkınma pandemiden sonra insani ve çevresel kalkınmayla birlikte çok daha önemli hale dönüştü. Yeni tanımlamaları çok iyi bir şekilde görmemiz ve analiz etmemiz gerekiyor. Dünyada her 9 kişiden 1’i açlıktan vefat ederken 9 kişiden 1’i de obeziteyle mücadele ediyor.” dedi. Türkiye’nin pandemi mücadelesine değinen Şahin şöyle devam etti: “Güçlü liderlik, sağlık altyapısı, koordinasyon ve daya-

nışmayla diğer ülkelerden pozitif ayrıştık. Artık güçlü devlet tanımlaması altın ve petrole sahip olmakla alakalı değil. Sağlıklı kentler, çevreyi havayı toprağı koruyan tedarik zincirini oluşturanlar verimliliği yerel olarak sağlayanlar güçlü devlet olacaklar. Cumhuriyetimizin 100. yıl hedeflerinde bu başlıklar çok önemli. Dirençli, akıllı, sağlıklı kentler, yeşil ekonomi, kentsel ekonomi gibi yeni tanımların içinin doldurulması gerekiyor.”

Uygulamada en önemli paydaşın belediyeler olduğuna işaret eden Şahin, “Belediyelerimizi yeni dünyaya hazırlamamız gerekiyor. TBB olarak kurumsal kapasitemizi dönüştürdük. Genel Sekreterimizle birlikte pandemiden sonra hangi başlıkları güncellemeyiz bunun çalışmasını yaptık.” dedi.

“Yiyiniz, içiniz fakat israf etmeyiniz” diyen bir medeniyetten geliyoruz.

Kampanyayı 83 milyonun gündemine almasını önemsediklerini kaydeden Şahin, “Hemen ve şimdi kendimizden başlamalıyız. Çok büyük kayıplardan bahsediyoruz. Zihinlerimizi buna kodlamamız gerekiyor. Yerli üretim, tedarik zincirini güçlendirme çok önemli, yeşil ekonomi bundan başlıyor. ‘Yiyiniz,

Şahin, “Sağlıklı kentler oluşturan, çevreyi havayı, toprağı koruyan tedarik zincirini oluşturanlar verimliliği yerel olarak sağlayanlar güçlü devlet olacaklar.” dedi.

içiniz fakat israf etmeyiniz’ diyen bir medeniyetten geliyoruz. Bu farkındalığı tabana yaymamız lazım” ifadelerine yer verdi.

Gutu: “Gıda kaybını çözmek istiyorsak çabalarımızı birleştirmemiz lazım.”

Gıda kaybı ve israfın önlemesi konusunda müşterek atılmayan hiçbir adımın dönüştürücü bir etkisi olmayacağını söyleyen Gutu, “Gıda kaybını çözmek istiyorsak çabalarımızı birleştirmemiz lazım. Salgın sırasında temel ihtiyaçlarımız üzerinde düşünme fırsatımız oldu. Gıda kaybının azaltılması doğal kaynakların üzerindeki baskıyı azaltacaktır.” dedi. Dünyada birçok ülkenin de gıda kaybını önlemek için harekete geçtiğini aktaran Gutu, kampanyanın başarılı olabilmesi için yerel yönetimlerle sıkı işbirliğine ihtiyaç duyulduğunu aktardı.

PANDEMİ VE ULAŞIM

Dr. Memduh BÜYÜKKILIÇ
Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı

Kent içi ulaşım; belediyelerimizin görevleri arasında kent yaşamını doğrudan etkileyen en önemli hizmetlerden birisidir. Şehirlerimizin yaşam kaliteleri, sunulan ulaşım hizmetinin kalitesi ve erişimi ile doğru orantılı olduğu bir dönemde yaşıyoruz.

Dünya genelindeki yaşanabilir kentler olarak öne çıkan şehirleri incelediğimizde diğer unsurlar ile beraber ulaşım sistemlerinin de çok iyi olduğunu görmekteyiz. Pandemi dönemi, ulaşım hizmetinin kent hayatında ne derece önemli bir yere sahip olduğunu bizlere yeniden hatırlatmış oldu.

Mart ayı içerisinde Ülkemizde etkisini göstermeye başlayan ve ilk vakanın 11 Mart 2020 tarihinde tespit edilmesi ile kişisel hayatımızda ciddi

değişiklikler olmaya başladı. Çevrimiçi eğitim, uzaktan çalışma, dijital toplantılar, e-konferans, internet üzerinden alışveriş gibi, bu zamana kadar alışık olmadığımız uygulamalar hayatımızın parçası olmaya başladı.

Pandemi sürecinde, dünya genelinde 4 milyardan fazla insan karantina altına alındı. Sokağa çıkma yasağı uygulaması ile virüsün yayılması engellenmeye çalışıldı. Toplumun farklı kesimlerine yönelik farklı

uygulamalar devreye alınarak yayılımın hızı azaltıldı.

Saydığımız tüm hususların etkisi ile beraber şehirlerimizde hareketlilik azalarak minimum seviyelere indi. Önemli çalışma gurupları, sağlık personeli, emniyet ve güvenlik personeli, gıda satıcıları, fırınlar, marketler, lojistik firmaları gibi insan hayatının devam etmesi için asgari gerekli olan sektörler ve onların çalışanları haricindeki vatandaşlar kendilerini izole ettiler. Sokağa

çıkma yasağı ilan edilen günlerde toplu taşıma hizmeti sadece önemli çalışma guruplarına yönelik hizmet vermeye devam etti. Bu günlerde gördük ki toplu taşıma hizmeti şehirlerimiz için hayati öneme sahip. Toplu taşıma hizmetinin durması kent yaşamının da durması anlamına gelmekte. Şehirleri ayakta tutan en önemli hizmetlerden birinin toplu taşıma hizmeti olduğu çok açık bir şekilde ortaya çıkmış oldu.

Kolonya ve Dezenfektan Üretimi Gerçekleştirdik

Koronavirüs döneminde toplumun farklı kesimlerinin izolasyona tabi tutulması, okulların kapanması, uzaktan çalışma ve idari izinler gibi olgular ile beraber toplu taşıma kullanım oranı yüzde 90 azaldı. Bakanlıklarımız ve Bilim Kurulunun almış olduğu tedbir kararlarına istinaden belediyeler olarak; vatandaşlarımızı, yolcularımızı ve çalışanlarımızı virüsten korumak için uygulamaları devreye soktuk. Toplu taşıma araçlarımızın daha sık, sefer sonlarında dezenfekte edilmesi, araçlarda sosyal mesafe kuralının uygulanması, yaya ve yolcu hare-

ketinin olduğu yerlere el dezenfektanları konulması, maske kullanımı ve dağıtımı gibi birçok tedbiri aldık ve uyguladık. Uygulamaya da devam ediyoruz. Koronavirüs sürecinde 1 milyon 500 bin adet maskeyi vatandaşlarımıza ücretsiz dağıtımını gerçekleştirdik. Yine bu süreçte seferdeki toplu taşıma araçlarımızı en azından her gün ve yolcularımız olduğu alanları ve temasta bulundukları yüzeyleri sürekli dezenfekte ettik. El ve ortam dezenfektanları ile birlikte kolonya üretimimizi de kendi imkânlarımızla gerçekleştirerek 2 milyon TL gibi bir kamu menfaati sağladık. Kendi üretimimiz dezenfektanları, toplu ulaşım başta olmak üzere kamuya açık alanlarda yaptığımız tüm dezenfekte işlemlerinde kullandık.

Haziran ayı itibarı ile kontrollü normalleşme sürecinde Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından da sürekli vurgulanan, maske, mesafe, temizlik kurallarına uygun şekilde hareket etmeye devam ediyoruz. Bu süreçte maske kullanımının zorunlu olması nedeniyle yolcularımıza yönelik farkındalık ve bilgilendirme faaliyetlerini yürüttük.

Kontrollü normalleşme dönemi kendi içinde farklı durumları ve şartları barındıran bir dönem oldu. Toplu taşıma araçlarının yolcu taşıma kapasitesi, İl Hıfzıssıhha Kurulu kararları illere göre farklılık gösterse de koronavirüs sürecine göre arttırılmış oldu. Kontrollü normalleşme sürecinin en önemli özelliği vatandaş davranışının çok farklılık göstermesi oldu. Bu süreç içinde toplum kesimlerindeki izolasyonun kalkması ile birlikte hareketlilik de artmaya başladı. Kent yöneticileri olarak gerekli tedbirleri alarak artan talebi kapasite kısıtları çerçevesinde karşıladık.

Normalleşme sürecinde, geldiğimiz gün itibarı ile koronavirüs öncesi yolculukların henüz yüzde 50 oranına ulaşmış bulunuyoruz. Ama koronavirüs öncesi hizmet seviyemizde vatandaşlarımıza hizmet veriyoruz. Pandemi süreci, her alanda olduğu gibi toplu taşıma alanında birçok zorluğu beraberinde getirdi. Belediyelerimizin tecrübesi ve hizmet aşkımız bu zorlukların üstesinden gelmemizi sağladı. Her zaman vatandaşımızın yanında ve hizmetinde olacağız.

Koronavirüs döneminde toplumun farklı kesimlerinin izolasyona tabi tutulması, okulların kapanması, uzaktan çalışma ve idari izinler gibi olgular ile beraber toplu taşıma kullanım oranı yüzde 90 azaldı.

PANDEMİ SÜRECİNDE HEMŞEHRİLERİMİZİN YANINDA OLDUK

Cengiz ERGÜN
Manisa Büyükşehir Belediye Başkanı

Tüm dünyayı etkisi altına alan ve insan sağlığını ciddi şekilde tehdit eden koronavirüs salgınıyla topyekûn mücadele içindeyiz. Bizler Manisa Büyükşehir Belediyesi olarak bu süreçte üzerimize düşeni fazlasıyla yerine getirmeye çalışıyoruz.

Yaptığımız çalışmalardan birkaç özeti değerli okuyucularımızla paylaşmak istiyorum. 17 ilçemizin tamamında camilerimizi, okullarımızı, hastanelerimizi, sağlık ocaklarını, otobüs terminallerini, park ve bahçeleri, yaya üst geçitlerini, otobüs duraklarını ve kamu kurumlarımızı aralıksız dezenfekte ediyoruz.

Büyükşehir Belediyemiz ve kooperatiflere ait olmak üzere tüm toplu taşıma araçlarını periyodik olarak dezenfekte ediyoruz. Büyükşehir Belediyemiz sorumluluğunda bulunan bulvar, cadde, sokak ve kaldırımlarda periyodik olarak dezenfeksiyonlu su ile yıkama çalışması

gerçekleştiriyoruz. Gıda Bankalarımızdan yararlanan ancak sokağa çıkma kısıtlaması nedeniyle evlerinden çıkamayan 60 yaş üzeri vatandaşlarımız ile kronik rahatsızlığı bulunan vatandaşlarımıza gıda ve temizlik malzemelerinden oluşan

yardım paketlerini adreslerine ulaştırdık.

Günlük 30 Bin Maske Üretimi

En çok ihtiyaç duyulan maske için Büyükşehir Belediyemiz bünyesinde maske üretimine başladık. Günlük 25-30 bin arası maske üretiyoruz. 17 ilçemizde toplu ulaşım araçlarımızda kullanılmak üzere 350 bin adet maske dağıtımı gerçekleştirdik. Diğer maskeleri de muhtarlarımız aracılığıyla vatandaşlarımıza ulaştırdık. 65 yaş üzeri vatandaşlarımıza, sağlık çalışanlarımıza, berber ve kuaförlerimize, fırıncılara, ticari taksi esnafına ve sivil toplum örgütlerine de dağıtım gerçekleştirdik. Bugüne kadar toplamda 1 milyon 200 bin maske ürettik. Şu ana kadar 550 bin adet maskeyi az önce saydığım kişi ve kurumlara dağıtımını gerçekleştirdik. Maske üretimine de devam ediyoruz.

Tarımsal sulama kooperatiflerine kiralanan suretiyle işletilen ve kira sözleşmelerinin süresi sona eren gölet, sondaj ve tarımsal sulama tesislerinin mevcut kira sözleşmelerinde belirtilmiş 2019 yılı kiralama bedellerinde herhangi bir artış yapmadan, kira sözleşmelerini 31.12.2020 tarihine kadar uzattık.

Can dostlarımız sokak hayvanlarımız için periyodik olarak beslenme noktalarına mama bırakıyoruz. 17 ilçemizde 112 Acil Çağrı Merkezi ile sağlık çalışanlarımıza toplu ulaşım araçlarından ücretsiz yararlanmalarını sağladık. Ayrıca sokağa çıkma yasağında çalışan sağlık personelleri için hastanelerle irtibata geçerek ücretsiz servis hizmeti de verdik.

Borcu nedeniyle suyu kesilmiş olan abonelerimizin sularını açtık ve hiçbir abonemizin borcundan dolayı su kesintisi yapmadık. Bununla birlikte kartlı sayaç abonelerimizin 3 metre-küp olan avans yükleme sınırını 25 metreküpe çıkardık. Sokağa çıkma

kısıtlaması kapsamında evlerinden çıkamayan kartlı sayaç abonelerimizin 185'i araması durumunda MASKİ ekiplerimiz adresinize gelerek kartlı sayaçlarına su yüklemesi yaptı. Belediyemizin kiracısı olan ancak İçişleri Bakanlığı genelgesiyle geçici olarak kapatılan işyerlerinden kira almadık. 17 ilçemizde MABEM öğrencilerimizin eğitimlerinden geri kalmaması için uzaktan eğitim sistemini hayata geçirdik ve tüm çocuklarımızın yararlanmasını sağladık.

Denetimler Sürüyor

Fahiş fiyat ve hijyen konusunda zabıta ekiplerimiz, ilgili kurumlarla koordineli şekilde fiyat, etiket ve hijyen denetimlerini periyodik olarak sürdürüyor. Saydığımız tüm bu desteklerimiz Manisalılar için Manisalıların sağlığı için. Koronavirüs tedbir ve desteklerimizin yanında belediyecilik hizmetlerimizi de ak satmadık. Bu süreçte hem Manisa Büyükşehir Belediyesi olarak, hem de MASKİ Genel Müdürlüğümüz, vatandaşlarımıza hizmet için canla başla mücadele verdi. Yol yapım çalışmalarımız, yol çizgi çalışmalarımız, kaldırım işgal denetimi, kaçak sebze-meyve ve hal denetimleri, seyyar ve dilencilere yönelik çalışmalar, haşere ile mücadele, altyapı hizmetleri, dere temizlik çalışmaları gibi örneklerini çoğaltabileceğimiz belediyecilik hizmetlerimizi de mesai mefhumu gözetmeden yerine getirdik, getiriyoruz.

Sözlerimi noktalarken, bu zor ve sıkıntılı süreci hepimiz tedbirlere uyarak, inşallah el birliğiyle aşacağız. Her şey normale dönünceye kadar hemşerilerimizden ve tüm vatandaşlarımızdan isteğim, maske, sosyal mesafe ve hijyen kurallarına azami uymalarıdır. Bu duygularla hepimizi sevgiyle selamlıyor, sağlıklı günler diliyorum.

Can dostlarımız sokak hayvanlarımız için periyodik olarak beslenme noktalarına mama bırakıyoruz. 17 ilçemizde 112 Acil Çağrı Merkezi ile sağlık çalışanlarımıza toplu ulaşım araçlarından ücretsiz yararlanmalarını sağladık. Ayrıca sokağa çıkma yasağında çalışan sağlık personelleri için hastanelerle irtibata geçerek ücretsiz servis hizmeti de verdik. Borcu nedeniyle suyu kesilmiş olan abonelerimizin sularını açtık ve hiçbir abonemizin borcundan dolayı su kesintisi yapmadık. 65 yaş üzeri vatandaşlarımıza, sağlık çalışanlarımıza, berber ve kuaförlerimize, fırıncılara, ticari taksi esnafına ve sivil toplum örgütlerine de dağıtım gerçekleştirdik. Bugüne kadar toplamda 1 milyon 200 bin maske ürettik.

TEDBİRLERE UYMALİYIZ

Özlem ÇERÇİOĞLU
Aydın Büyükşehir Belediye Başkanı

Küreselleşmenin, kıtalararası yolculukların çoğalmasıyla salgınların hızla yayılması ve kalıcılık göstermesi kaçınılmaz bir sonuç olarak önümüzde durmaktadır. Uzmanların neredeyse her on yılda bir baş gösterdiğini belirttikleri bulaşıcı hastalıkların yayılımı bu yıl Çin'den başlayan koronavirüs salgınıyla pik noktaya ulaştı.

İlk kez Çin'de görülen salgın, hızla dünyanın geri kalan bölgelerine yayıldı ve başta ekonomiler olmak üzere hepimizin hayatını derinden etkiledi. Son günlerde artan vaka sayıları ise henüz bu tehlikenin geçmediğini, bilakis kış aylarıyla birlikte yeni kısıtlamaları da beraberinde getireceğinin işaretlerini taşıyor. Bu noktada vaka sayılarının hızlı artışının önüne geçmek ve geriletmek için hijyen kurallarına sıkı sıkı uy-

mak, maske takmak ve sosyal mesafe kurallarını hayatımızın birer standardı haline getirmek kaçınılmaz olmuştur.

Hastalığın daha çok yaşlı bireyleri etkilediği bilinse de gençlerin de risk altında olduğu unutulmamalıdır. Salgının bir an önce bitmesi, hepimizin özlediği hayatın olağan akışına dönüş için de bir gereklilik. Diyebiliriz ki her birey risk altında.

Salgının kış aylarıyla birlikte etkisini daha da gösterip göstermeyeceği ise bir soru işareti olarak önümüzde duruyor.

Gıda Üretiminin Artırılması İçin Tedbir Alınmalı

Pandemi sürecinde aldığımız ve almakta olduğumuz tedbirlere geçmeden önce hayati bir konunun altını çizmek isteriz; gıda üretimi ve gıdaya ulaşım. Bu süreçte gördük

ki küresel salgın ortamı devletlerin sınırlarını kapatmalarıyla birlikte bir gıda krizine kapı aralamaktadır. Türkiye'nin özellikle tarımsal üretimde kendisine yetebilen eşiği aşması gerekmektedir. Bizler yerel yönetim olarak Aydın'da verdiğimiz desteklerle yerli üretimin artırılması için üreticimizi teşvik ediyoruz. Bunun sonuçlarını da üretim ve kalite artışında görüyoruz. Fakat her geçen gün artan nüfusumuz, tarımsal üretimin bazı kollarında dışa bağımlılık, bu teşvikin daha da genişletilmesi gerektiği gerçeğini önümüze koymaktadır. Pandemi sürecinin kış aylarında da devam edebileceğini göz önünde bulundurursak üreticimize teşvik hayati bir konu olarak önümüzde durmaktadır.

Üreticimizin Yanındayız

Bizler, Aydın Büyükşehir Belediyesi olarak, geçmişten bugüne üreticimizin tarlada kalan her ürününe alıcı olduğumuzu her fırsatta gösterdik. İstiyoruz ki üreticilerimiz arkalarında Aydın Büyükşehir Belediyesinin güvencesini hissederek her ne hal

olursa olsun üretmeye devam etsin; aksi takdirde kış aylarında gıdaya ulaşım ile ilgili sıkıntılarla yüzleşmek zorunda kalacağız. Bu destek tüm ülke sathına yayılmalıdır.

Pandemi sürecine dönersek, Aydın Büyükşehir Belediyesi koronavirüs salgınına karşı ilk tedbir almaya başlayan kurumdur diyebiliriz. 26 Şubat 2020 tarihinden itibaren özellikle vatandaşların bir arada olmak zorunda oldukları kamusal alanlarda dezenfeksiyon işlemlerine başlayan ekiplerimiz, bugün de aynı titizlikle bu işlemlere düzenli olarak devam ediyor. Bu kamusal alanların içerisine Büyükşehir Belediyesi gişeleri ve çocuk oyun alanları, kahvehaneler, kuaförler, berberler de dahildir. Bunun yanında zaten aralıklarla dezenfekte ettiğimiz toplu taşıma araçlarının dezenfeksiyon sıklığını mart ayından itibaren daha da artırdık.

Aydın Büyükşehir Belediyesi bünyesinde pandemi tedbirlerinin ivedilikle uygulanabilmesi için öncelikli olarak mart ayı başında "Salgın

Pandemi sürecine dönersek, Aydın Büyükşehir Belediyesi koronavirüs salgınına karşı ilk tedbir almaya başlayan kurumdur diyebiliriz. 26 Şubat 2020 tarihinden itibaren özellikle vatandaşların bir arada olmak zorunda oldukları kamusal alanlarda dezenfeksiyon işlemlerine başlayan ekiplerimiz, bugün de aynı titizlikle bu işlemlere düzenli olarak devam ediyor. Bu kamusal alanların içerisine Büyükşehir Belediyesi gişeleri ve çocuk oyun alanları, kahvehaneler, kuaförler, berberler de dahildir. Bunun yanında zaten aralıklarla dezenfekte ettiğimiz toplu taşıma araçlarının dezenfeksiyon sıklığını mart ayından itibaren daha da artırdık.

Hastalıklarla Mücadele Kurulu” oluşturduk ve bütün tedbirleri kurul eliyle hızla uyguladık.

‘Evde Kal, Sağlıklı Kal’

Bu süreçte yolcu sirkülasyonunun yoğun olduğu otobüs terminallerine ağırlık verdik, salgının pik yapmak üzere olduğu günlerde de vatandaşlarımıza sürekli olarak çeşitli iletişim kanallarından tekrarlanan “Evde kal, sağlıklı kal” çağrılarıyla sosyal mesafeyi korumalarını ve evlerinde kalmalarını sağladık. Bunu sağlamak için gerektiğinde Aydın genelindeki tüm oturma alanları ve bankların yanı sıra billboard’lara da “Evde kal, sağlıklı kal” afişleri astık.

Yaşlılarımızın Yanındayız

Bu süreçte pandemide en yüksek riski taşıyan ve evden çıkmamak zorunda kalan 65 yaş üzeri vatandaşlarımızı da unutmuyarak onların her türlü ihtiyaçlarını karşıladık. İletişim merkezimizin kapasitesini artırarak onların bizi aramasını beklemeden biz onları aradık ve isteklerinin yüzde 92’sini yerine getirdik.

Aydın’lı vatandaşlarımızla yardımlaşma ve bir sosyal hizmet ağı olan

Aydın Büyükşehir Belediyesi Hizmet Ağı (AYBA) tarafından zaten sıklıkla ziyaret edilerek hal-hatır sorulan yaşlı vatandaşlarımıza özel önem verdik ve onların bu süreçte yalnız olmadıklarını -mesafemizi koruyarak- gösterdik. Örneğin onların evlerinde sıkılmamaları için Ata Tohumlarından yetiştirdiğimiz fideleri dağıtarak morallerini yükselttik.

Sokağa çıkma kısıtlamalarının denetlemelerinde kolluk kuvvetlerine belediyenin zabıta ekipleriyle destek verdik; seyyar dezenfeksiyon istasyonları kurarak öncelikle toplu taşıma araçlarına ve taksilere, tüm kamu araçlarına ve özel araçlara dezenfeksiyon hizmeti sağladık. Bu dezenfeksiyon istasyonları bugün de aksama olmadan hizmet vermeye devam ediyor.

Sağlık ve Eczane Çalışanlarını Unutmadık

Canlarımızı emanet ettiğimiz sağlık ve eczane çalışanlarını da unutmayarak onların şevklerini yükseltmek için gerektiğinde küçük jestlerle yanlarında olduk. Bu süreçte onlara toplu taşımayı da ücretsiz yaparak

bizler için ne kadar kıymetli olduklarını bir kez daha gösterdik.

Aydın Büyükşehir Belediyesi olarak, Aydın genelindeki tüm esnafımız başta olmak üzere vatandaşlarımıza yüz binlerce maske ile hijyen kiti dağıttık ve dağıtmaya da devam ediyoruz.

Şu anda da tüm Aydın genelinde “Salgın Hastalıklarla Mücadele Kurulu”muzun kararları doğrultusunda pandemi tedbirleri en üst seviyede dikkatle ve titizlikle uygulanmaktadır.

Kurallara Uymalıyız

Bu sürecin zor bir süreç olduğunu, ancak dayanışmayla ve sosyal mesafeyi koruyarak atlatılabileceğini biliyoruz. Her fırsatta söylediğimiz gibi; hijyen kurallarına riayet edilmesi, dışarıdayken ve çalışırken ke-sintisiz olarak maske kullanılması ve sosyal mesafe kurallarına uyulması bu sürecin bir an önce bitirilebilmesi için önem arz ediyor. Tüm vatandaşlarımıza bu kurallara riayet edeceklerine duyduğum güvenle sağlıklı günler diliyorum.

Şu anda da tüm Aydın genelinde “Salgın Hastalıklarla Mücadele Kurulu”muzun kararları doğrultusunda pandemi tedbirleri en üst seviyede dikkatle ve titizlikle uygulanmaktadır.

ABD-TÜRKİYE GELECEK KUŞAK ŞEHİRLER GİRİŞİMİ

ABD Ticaret ve Kalkınma Ajansı (USTDA), Ankara ve Gaziantep'teki akıllı şehir projelerine destek olmak üzere verdiği iki hibeyle ABD-Türkiye Gelecek Kuşak Şehirler Girişimi'ni başlattı.

Türkiye'de akıllı şehirlerin geliştirilmesine destek olmak için başlatılan girişim ile Amerikalı firmaların önerdiği ve ABD Dış Ticaret Birimiyle işbirliği halinde yürütülecek olan en yenilikçi akıllı şehir çözümlerine belediyelerin erişiminin kolaylaştırılması amaçlanıyor.

ABD Ticaret ve Kalkınma Ajansı (USTDA) Direktör Vekili olan Thomas R. Hardy, "Bu projeler, Türkiye'deki geniş kapsamlı ve dinamik portföye olan inancımızı yansıttığı kadar ekibimizin yenilikçi Amerikan endüstrisiyle uluslararası güvenilir ortaklıklar kurma kabiliyetini de yansıtıyor. Başardığımız şeylerin önümüzdeki yıllarda her zaman fark yaratmaya devam edeceğine eminim" şeklinde konuştu.

Gaziantep'e Akıllı Şehir Desteği

Bu çerçevede, ABD Ticaret ve Kalkınma Ajansı (USTDA), şehir içinde faaliyetleri, kamu hizmetlerini geliştirmek ve vatandaşların yaşam kalitesini artırmak amacıyla yeni yatırım, hizmet ve uygulamalara öncelik veren Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin akıllı şehir yol haritasını hazırlaması için gerekli teknik yardımı finanse edecek.

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada "ABD Ticaret ve Kalkınma Ajansı'nın (USTDA) sağladığı bu hibenin Gazian-

tep'in akıllı bir şehre dönüşmesine destek sağlayacağına inanıyorum. 21. yüzyıl, veri çağı. Sorunlarına çözüm bulmak için verilerden yararlanan şehirler daha sağlıklı, daha temiz, daha konforlu, daha yaşanabilir, vatandaş odaklı ve sürdürülebilir şehirler yaratacaktır" dedi.

Toplu Taşıma Hizmetlerin Kalitesini Artıracak

ABD Ticaret ve Kalkınma Ajansı'nın (USTDA) pilot projesiyle, Ankara EGO Genel Müdürlüğü'nün (Elektrik, Gaz ve Otobüs İşletmesi) şehirdeki otobüs güzergahı planını optimize etmesine yardımcı olunacak. Pilot proje, isteğe bağlı olarak geliştirilen yapay zeka tabanlı yazılım platformunun kurulmasını, otobüs ulaşım verilerinin izlenmesine yönelik mobil uygulamanın geliştirilmesini ve şebeke verimliliği ve etkinliğini geliştirecek bir programı içeriyor.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş da, konuyla ilgili olarak "ABD Ticaret ve Kalkınma Ajansı'na (USTDA), Büyükelçi Sayın Satterfield'a ve çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Bu proje, mevcut otobüs işlemlerini iyileştirecek, toplu taşıma hizmetlerinin kalitesini artıracak, işlem maliyetlerini düşürecek, enerji verimliliğini artıracak ve ayrıca şehirdeki karbon salınımlarını da azaltacak" şeklinde konuştu. ABD'nin Anka-

ra Büyükelçisi David M. Satterfield ise konuyla ilgili olarak "ABD'nin Türkiye'deki Diplomatik Misyonu, tüm Türkiye çapında akıllı şehirlerin geliştirilmesini desteklemeye karardır. ABD Ticaret ve Kalkınma Ajansı'nın (USTDA) bu proje dahilinde ilk etapta projeye finansman sağlaması, Türkiye'deki kalkınmanın geleceği açısından ciddi bir fayda sağlayacaktır. Bu çerçevede, vatandaşlara verdikleri hizmetleri iyileştirmeleri amacıyla Gaziantep ve Ankara'yla ortaklık yapmaktan memnuniyet duyuyoruz" dedi.

**Bu projeler,
Türkiye'deki geniş
kapsamlı ve dinamik
portföye olan
inancımızı yansıttığı
kadar ekibimizin
yenilikçi Amerikan
endüstrisiyle
uluslararası güvenilir
ortaklıklar kurma
kabiliyetini de
yansıtıyor.**

TEDBİRLERE DEVAM

Şükrü BAŞDEĞİRMEN
Isparta Belediye Başkanı

Çin'in Vuhan kentinde 12 Aralık 2019'da ortaya çıkan yeni tip Koronavirüsle mücadele kapsamında Isparta Belediyesi olarak ciddi tedbirler aldık ve tedbirlerimizi titizlikle uygulamaya devam ediyoruz.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatları doğrultusunda devletimizin her kademesi bu virüsten halkımızın korunması, ülkemizin bu süreci en asgari zararla atlattırması için bir dizi önlem almış ve hızla uygulamaya koymuştur. Korona Virüsü (Covid-19)'a karşı belediye olarak ilk günden buyana vatandaşlarımızın başta sağlığını korumaya ve esnafımızın çalışma hayatını kolaylaştırmaya yönelik çalışmalar içerisindeyiz. Bu kapsamda Covid-19'un Türkiye'de

görülmesiyle birlikte Isparta Belediyemiz şehrin her bir noktasında dezenfeksiyon çalışmalarını tavizsiz sürdürmektedir.

Maske ve Tulum Üretimi

Şehir merkezi ile birlikte 44 mahallelemizi cadde cadde, sokak sokak ele aldık. Vatandaşlarımızın ortak kullanım alanları olan parklar, camiler, tuvaletler, otobüs durakları, otobüsler, otogar, köy garajı, iş hanları, pasajlar, resmi kurum ve kuruluşlar, özel kuruluşlar, Huzurevi, Özel Yaşlı

Bakım Merkezi, noterler, hastaneler, sağlık ocakları, sanayi siteleri başta olmak üzere şehrimizin her bir noktasında mücadelemize taviz vermeden devam ediyoruz. Vatandaşlarımızın sağlığı bizim için çok önemli. Belediyemizin Sanat ve Meslek Eğitimi (ISMEK) birimince günlük 20 bin adet maske ve tulum üretimi gerçekleştiriyoruz. Bugüne kadar kendi bünyemizde ürettiğimiz 1,5 milyon adet maskeyi başta Isparta merkez olmak üzere 12 ilçe, 9 belde ile köylerimizdeki vatandaşlarımıza

ücretsiz olarak ulaştırdık. Maske ihtiyacı olan vatandaşlarımızın talebi doğrultusunda istendiğinde de evlerine kadar teslim ediyoruz. Belediyemizde oluşturduğumuz standımızla 24 saat halkımıza maske dağıtıyoruz. Maske ile birlikte yine vatandaşlarımıza kolonya dağıtımı da gerçekleştirdik. İlçe ve belde belediyelerimiz ile kamu kurumlarımıza da gerek dezenfeksiyon gerekse maske yönünden gerekli yardımlarımızı yaptık.

Şeffaf Maske

ISMEK birimimiz işitme engellilerimize yönelik dudak ve mimik hareketlerini daha iyi algılayabilmek adına ağız bölümü şeffaf malzemedi, yıkanabilir maske üretimi yaptı ve bu maskelerimizi işitme engelli vatandaşlarımıza ulaştırdık. Hiç şüphesiz ki, Covid-19 ile mücadelede sağlık personelimiz gecesini gündüzüne katarak bu süreçte en önde yer almaktadır. Sağlık çalışanlarımız vatandaşlarımızın sağlıklı bir şekilde bu süreci atlatabilmesi için ellerinden gelen tüm gayreti göstermektedir. Hiç uyumadan fedakârca yapılan bu mücadele bizleri son derece memnun etmekte ve duyulandırmaktadır.

Bizlerde 23 Mart 2020 tarihinde aldığımız kararla doktor, hemşire, sağlık çalışanı, eczacı, eczacı teknikeri olmak üzere şehrimizde görev yapan 9200 sağlık çalışanına özel halk otobüslerimizden ücretsiz faydalanma imkânı sunduk.

Esnaflara Belediyeden Destek

Salgından ekonomik olarak etkilenen kesimlerden birisi de şüphesiz ki, esnafımız. Salgının baş göstermesiyle birlikte belediyemize ait kiracılarımızın kira ödemelerini encümen kararı ile 6 ay öteledik. Ağustos ayı belediye meclisi toplantımızda aldığımız diğer bir kararla

da pandemi nedeniyle dükkânları kapalı kalan belediye kiracılarımızdan 7244 Sayılı Kanunun 1/c maddesi gereğince, 'Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin faaliyette bulunmadığı döneme ilişkin olarak kira bedelleri tahsil edilmez' hükmü gereğince kira bedeli alınmamasını kararlaştırdık. Böylece İl Hıfzısıhha Kurulu Kararı ile kapanan ve faaliyetleri durdurulan işyerlerinin faaliyette bulunmadığı süre kadar kira bedelleri alınmayacak. Bunun yanında kanunen 65 yaş üstü vatandaşlarımızın 21 Mart 2020 tarihinden itibaren sokağa çıkması yasak olduğundan dolayı 65 yaş ve üstü kiracılarımızdan da dükkânlarını açamadıkları süre kadar kira bedeli alınmaması yönünde meclisimizden karar aldık.

Büyüklerimizin Yanındayız

En büyük risk gurubu olarak adlandırılan 65 yaş üstü vatandaşlarımız ile engelli vatandaşlarımıza da yönelik çalışmalar yaptık. Korona virüsü dolayısıyla sokağa çıkma kısıtlamasına gidildiği süreç içerisinde 65 yaş üstü vatandaşlarımız ile yine engelli vatandaşlarımızın her türlü tahakkuk ve tahsilat işlemlerini evlerinde gerçekleştirdik. Emlak vergisi ödeme sürecinde belediyeyi arayan 65 yaş üstü vatandaşlarımız ile engelli vatandaşlarımızın tahsilatları evlerine gidilerek gerçekleştirildi.

Her ne şartta olursa olsun su kesintisi olan tüm abonelerimizin suları gerekli hijyen koşullarının sağlanması amacıyla açıldı. Otobüs firmalarımıza şehirlerarası otogar çıkış ücretlerinde yüzde 50 indirim uygulamasına gittik. Korona virüsü salgını dolayısıyla kullanımı artan maske ve eldiven gibi tıbbi atıkların insan sağlığına zarar vermeden bertarafının sağlanması amacıyla il genelinde tıbbi atık konteynerleri yerleştirdik.

Belediyemizin Sanat ve Meslek Eğitimi (ISMEK) birimince günlük 20 bin adet maske ve tulum üretimi gerçekleştiriyoruz. Bugüne kadar kendi bünyemizde ürettiğimiz 1,5 milyon adet maskeyi başta Isparta merkez olmak üzere 12 ilçe, 9 belde ile köylerimizdeki vatandaşlarımıza ücretsiz olarak ulaştırdık. Maske ihtiyacı olan vatandaşlarımızın talebi doğrultusunda istendiğinde de evlerine kadar teslim ediyoruz. Belediyemizde oluşturduğumuz standımızla 24 saat halkımıza maske dağıtıyoruz. Maske ile birlikte yine vatandaşlarımıza kolonya dağıtımı da gerçekleştirdik. İlçe ve belde belediyelerimiz ile kamu kurumlarımıza da gerek dezenfeksiyon gerekse maske yönünden gerekli yardımlarımızı yaptık.

ibadet edilen yerlerde her hafta sosyal mesafe işaretlemeleri yapılırken, maskesi olmayan vatandaşlara da maske dağıtımı gerçekleştiriliyor.

Farkındalığın Önemi

Covid-19'a karşı farkındalık oluşturmak amacıyla virüsün ilk görüldüğü günlerden itibaren şehrimizdeki ışıklı kavşaklarımızda, trafik ışıklarına 'evde kal', 'mesafeni koru', 'maske tak' yazılarıyla uyarılarda bulunduk. Termal ısıölçer kask ile zabıta ekiplerimiz pazaryerleri, cami girişleri ve toplumun ortak kullanım alanlarında, vatandaşların vücut ısının ölçümünü yapıyor, şüpheli görülenlere ise gerekli uyarı ve işlemlerini uyguluyor. Belediyemize kurmuş olduğumuz termal kameralar ile her an personelimiz ve belediyemize gelen vatandaşlarımızın vücut ısıları kontrol ediliyor.

Tabi ki, tüm bu vatandaş odaklı çalışmalarımızın yanı sıra sokak hayvanlarımıza yönelik ciddi çalışmalar gerçekleştirdik. Veteriner İşleri Müdürlüğümüz koordinesinde sokak hayvanlarımıza yönelik besleme çalışmalarımızı aralıksız sürdürüyoruz.

İhtiyaç Sahiplerine Ulaştık

Belediyemiz tarafından 2600 aileye, binlerce temel gıda kolisi içeren yardım paketleri hazırladık ve evlerine ulaştırdık. Yardımlar kapsamında gerek umre ziyareti sonunda, gerekse yurt dışından Isparta'da KYK'larda karantina altına alınan vatandaşlarımızın da temel ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla bir dizi çalışmalar yaptık. Sağlık çalışanlarımıza çeşitli hediye setleri ulaştırdık. İhtiyaç sahibi öğrencilerimizi Liseye Geçiş Sınavı (LGS) ve Yükseköğretim Kurumları Sınavına (YKS) hazırlayan Belediyemizin eğitim kurslarında Covid-19 dolayısıyla yüz yüze eğitime ara vermek zorunda kaldık. Bu süreçte 1200 öğrencimizi sınava hazırlamak amacıyla online eğitim sistemine geçtik.

Covid-19 dolayısıyla özellikle temizlik malzemesi ve kolonya gibi ürünlerde fahiş fiyat uygulandığına yönelik şikayetlerle karşı karşıya kaldık. Zabıta Müdürlüğü ekiple- rimiz market, bakkal rafları başta olmak üzere her türlü işletmeye

yönelik ciddi denetimler gerçekleştirildi. Koronavirüs tedbirleri kapsamında kapalı kalan camilerimizin tekrar ibadete açılmasıyla birlikte Isparta Belediyesi olarak ibadet yapılan cami ve stadyum ile kapalı pazaryerlerinde, cuma namazına gelen vatandaşlarımıza seccade dağıtıyoruz. Gerek cami, gerekse diğer

UFUK 2020 YEŞİL MUTABAKAT ÇAĞRISI: BELEDİYELER İÇİN FIRSATLAR

Ufuk 2020 Programı Yeşil Mutabakat (Green Deal) Çağrısı Bilgilendirme Toplantısı 27 Ağustos'ta telekonferans yöntemiyle yapıldı.

**Dışişleri Bakan Yardımcısı ve
AB Başkanı/ Büyükelçi
Faruk Kaymakcı**

**Gaziantep Büyükşehir Belediye
Başkanı/ TBB Başkanı
Fatma Şahin**

**TÜBİTAK Başkanı
Prof. Dr. Hasan Mandal**

Dışişleri Bakan Yardımcısı ve AB Başkanı Büyükelçi Faruk Kaymakcı, TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal'ın konuşmacı olduğu toplantıda belediyeler için proje fırsatları, yerel yönetimler ile Türkiye-AB ilişkileri, Ufuk 2020 ve diğer AB Programları görüşüldü.

Türkiye'nin pandemi mücadelesindeki başarısına dikkati çeken Başkan Şahin, pandemiden sonra kurulacak yeni dünyaya hazırlanmak gerektiğini belirterek TBB'nin kurumsal kapasitesini güçlendirmek için beşeri sermayeye yatırım yapmaya gayret ettiğini belirtti. TBB bünyesinde kurulan proje ekipleriyle yoğun bir çalışma içerisinde olduklarını söyleyen Şahin, Gaziantep'te hayata geçirilen akıllı şehir uygulamalarından bahsetti. İklim değişikliği ile mücadele, enerji verimliliği, temiz enerji, altyapı yatırım çalışmaları gibi konularda belediyelere yeni projeler sağlamayı hedeflediklerini ifade etti. Şahin, sıfır atık, hareketlilik, ulaşım, bisiklet yolları konularında yapılacak çalışmalarla karbondioksit salınımını ve sera gazını azaltacak çalışmalar yaptıklarına değinerek ekonomik, çevresel ve insani kalkınmayı doğru yönetmek gerektiğine işaret etti. TBB'nin yeni fikir projelerine verdiği destekleri hatırlatan Şahin, be-

lediyelere bu konuda destek olmayı sürdüreceklerinin altını çizdi.

Türkiye'nin Avrupa Birliği üyelik sürecini değerlendiren Kaymakcı, Türkiye-AB ilişkileri, Ufuk 2020 ve diğer AB Programları hakkında bilgiler verdi. Türkiye'nin AB sürecine kararlılıkla devam ettiğinin altını çizen Kaymakcı: "Amacımız tam üyelik ancak üyelik müzakerelerimiz siyasi nedenlerle bloke edilmiş durumda. 16 fasıl açılmasına rağmen maalesef Yunanistan ve Kıbrıs Rum Kesimi'nin engellemesiyle karşı karşıyayız. Bu bizi AB perspektifinden uzaklaştırmıyor. Uyum anlamında gerekli çalışmalar yaparak süreci canlı tutmaya çalışıyoruz." dedi. Gümrük Birliği'nin güncellenmesi, vize serbestisi, terörle mücadele, sığınmacı sorunu gibi konularda AB'nin tutumunu eleştiren Kaymakcı, bunların güven krizine neden olduğunu kaydetti. Türkiye'nin aday ülke olarak katılım öncesi mali yardımlardan faydalandığına dikkati çeken Kaymakcı, belediyelerin Ufuk Avrupa Programlarına katılımın ülkemiz için önemini anlatarak bu fonlardan belediyelerin faydalanması için her türlü desteğe hazır olduklarını açıkladı.

Toplantıda TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal da Ufuk 2020 Programı belediyelerin yer aldığı projeler ve TÜBİTAK'ın çalışmalarına ilişkin bir sunum yaptı.

COVID-19 SÜRECİNİN ÖĞRETTİKLERİ: TEMİZ ŞEHİR

Prof. Dr. Emine D. EVCİ KİRAZ

Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi/ Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Ayşen ÖZMEN

İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu/ Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü

Bir hastalığın sınırları aşması ve tüm dünyanın sorunu haline gelmesine pandemi denir. Pandemiler olağan olaylar değildir. Sıklıkları, süreleri belirsiz ve değişkendir. Bilim adamları tarafından geleceğe yönelik yapılan çıkarımlar (projeksiyonlar) sayesinde, önceden tahmin söz konusu olabilir, ancak yanılma payı yüksektir.

Artan teknolojik imkanlar ile, dijital dünya, akıllı sistemler, yapay zeka, blockchain gibi önceden tahmin ve eldeki kanıtların eşleştirilerek en doğru kanıtı ulaşmanın yolunu açan uygulamalar söz konusudur. Bu uygulamalarla, projeksiyonlardaki doğruluk payı artmaktadır. Önemli olan başka nokta da; sınır aşan durumların raporlanması, paylaşımı ve iletişim stratejisidir.

Dünya Bankası tarafından 2017’de Uluslararası Finansal Hazırlık Çalışma Grubu’na hazırlattırılan “Panik ve İhmal Yerine, Sağlık Güvenliğine Yatırım Yapmak: Ulusal Düzeyde Pandemi Hazırlığının Finansmanı” raporu uyarı niteliğindedir. Raporda; SARS (2003), kuş gribi (2005, Avian İnfluenza), domuz gribi (2009, Pandemik İnfluenza A), MERS (2012), Ebola (2014) ve Zika

(2015) süreçlerinden elde edilen deneyimler ele alınmıştır. “Çok uzak olmayan bir gelecekte Dünya’nın yeni bir pandemi ile yüzleşeceğinin bilindiği; yeni patojenlerin kaçınılmaz şekilde savunma mekanizmalarını aşarak derin yaralar bırakacağı ve Dünya’nın savunmasız kalacağı” belirtilmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), 2019 yılında, “Küresel İnfluenza Stratejisi

2019-2030, Önleme, Kontrol, Hazır Olma” ve “Risk Altındaki Dünya: Sağlık Acilleri için Küresel Hazırlık Yıllık Raporu” belgelerini yayınlamıştır². Belgeler; gelecekteki “sağlık acilleri”ne hazırlıklı olmanın önemini ve her düzeyde karar vericinin tüm toplumu etkileyecek bu acil durumlara hazırlıklı olma sorumluluğunu vurgulamaktadır.

Dünya Covid-19 (SARS-CoV-2) pandemisiyle, aslında beklenen bir zaman aralığında, ulusal pandemi planlarını hazırlamış şekilde yüz yüze kalmıştır. Türkiye, Ulusal Pandemi Planı’nı 2006 yılında hazırlamıştır ve Pandemik İnfluenza Ulusal Hazırlık Planı olarak 2019 yılında yürürlüğe girmiştir. Pandemi sürecinde, şehirlerin, nelerle karşılaşabileceği, neler yapılması gerektiği bu planlarda belirlenmiştir. Covid-19 ile birlikte yayınlanan rehberler incelendiğinde; korunma ve kontrol önlemlerinin başında, genel hijyen alışkanlıkları için öneriler ve toplumda hijyen alışkanlığının sağlanması gelmektedir.

Covid-19 virüsünü yakından tanımak ve geçirdiği değişiklikleri takip etmek dezenfeksiyon yöntemlerinin belirlenmesine yol göstermektedir. Covid-19 virüsü, ikili yağ katmanından oluşmaktadır. Virüsten korunmanın en basit yolu, sabun ile yağ parçalanmasını sağlayarak sterilize etmektir. Sabun temizliğinin yanında, Covid-19 ile benzerliği olan virüslerin etkisizleştirilmesinde bazı alkol içerikli kimyasal dezenfektanlardan da faydalanılmaktadır. Uygun sabun ve dezenfektan seçimi ile ellerin sıklıkla temizlenmesi önerilmektedir.

Temiz Şehir

Covid-19 pandemisi yerel yönetimlere önemli sorumluluklar yüklemiştir. En temel sorumluluk ‘temizlik’tir. Temizlik basit bir kelime gibi durmakla birlikte; şehir sakinlerine

temiz, güvenli ve sürekli su, kanalizasyon, atık (katı, sıvı, tıbbi, sosyal), temiz hava, temiz yaşam ortamı (açık veya kapalı) ve gıda hizmeti sağlamayı kapsamaktadır. DSÖ tarafından yürütülen “Sağlıklı Şehirler Projesi” kapsamında sağlıklı bir şehrin nasıl olması gerektiği tanımlanmıştır. Yine DSÖ’nün Covid-19’a yönelik su, sanitasyon, hijyen ve atık yönetimi geçici rehberinde de yerel yönetimlerin ve kişilerin içme suyu, atık su, tıbbi atık kanalizasyonlarla ilgili özellikle yetersiz hizmet verilen alanlarda sürdürülmesinin ve güçlendirilmesinin desteklenmesi hakkında detaylardan bahsedilmiştir.

Yerel yönetimlerin salgın esnasında yerine getirmesi gereken yükümlülüklerin belirtildiği mevzuatların varlığı yanında (5393 sayı ve 03.07.2005 tarihli Belediye Kanunu’nun 14. madde (a) fıkrası, 15. maddesinin (b) fıkrası, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 7. maddesinin (g) fıkrası, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu’nun 20. maddesi gibi), pandeminin neden olduğu virüsün özelliklerine ve sürece göre yeni düzenlemeler de yapılmıştır. Salgın yayılımını önlemek ve yeni normal sürece geçiş kapsamında ilgili bakanlıklar, politika yapıcı ve karar vericiler konuyla ilgili çalışmalar yapmaya başlamıştır.

Türkiye’de pandeminin ilk aylarında bilim kurulu toplantıları sonucunda ilgili bakanlıklar ülke genelinde genelgeler ve rehberler aracılığıyla pandemi mücadelesinde uygulamada en büyük payın düştüğü yerel yönetimlere yol göstermiştir. Belediyeler, ‘Pandemik İnfluenza Ulusal Hazırlık Planı’ kapsamında İl ve İlçe Umumi Hıfzıssıhha Kurul’larını derhal oluşturarak korona virüsün yayılmasını önleyici önemli kararlar almışlardır. Bu kararlardan tartışmasız en önemlilerinden biri dezenfeksiyon işlemidir.

Sorumluluğunu yerel yönetimlerin üstlendiği toplu taşıma araçları istasyon ve durakların ve halkın yaşam alanlarının birleştiği (sokak, cadde, bulvar, meydan vb.) yerlerin sıklıkla dezenfekte edilmesi, bu alanlarda insanların kolay ulaşabileceği noktalara dezenfektan koyması, okul, ibadethane, kamu kurumlarından gelen dezenfeksiyon taleplerinin karşılanması, hizmet binalarının havalandırma, yüzey temizliği ve dezenfeksiyonunun yapılması, atıkların daha düzenli ve sık toplanması, bertaraf işlemi yapılan yerlerde gerekli önlemlerin alınması, çöp toplayıcı personelin ve araçların yeterli sayıda bulundurulması, nikah salonlarında gerekli tedbirlerin alınması, pazar ve satış yerlerinde hijyen, dezenfeksiyon ve çöp toplama ile ilgili gerekli tedbirler alınması gibi konularda ilgili bakanlıkların çıkardığı genelgeler doğrultusunda önlemler alınmıştır.

İş yerlerinin girişleri, belediye hizmet noktaları bu alanlara ilaveten askeri birliklerin, kültür merkezlerinin, tiyatroların, müzeler, kamu ve özel bankalar, noterler gibi kamu binalarının girişine hizmetten faydalanan halkın ve personelin kullanımını için kolay ulaşılabilen alanlara el dezenfektanı yerleştirilmiş, sahnelerin, stadyumların, otogarların, üst ve alt geçitlerin, ATM’lerin, gençlik ve spor merkezlerinin, taziye evlerinin, muhtarlıkların, yurt binalarının, siyasi parti merkezlerinin, nikah salonlarının, ambulansların, eczanelerin, cenaze araçlarının, karakolların, hayvan barınaklarının, adliyelerin, müzelerin, fırınların, organize sanayi bölgelerinin, huzurevi ve sığınma evlerinin, şeker fabrikalarının, temizlik ve dezenfeksiyonu belediye ekiplerince takip edilerek belli aralıklarla gerçekleştirilmiştir. Bazı belediyeler toplu ulaşım araçlarına oturma düzeni yolcuların birbiriyle temasını engelleyecek şekilde

Tablo

Ürün	%70 Alkol	Çamaşır Suyu	Kuaterner Amonyum Bileşikler	Hidrojen Peroksit
Kullanım Yeri	Ekipman Yüzeyleri (Steteskoplar, pulsoksimetreler, defibrilatör kaşıkları vb.)	- Kan gibi vücut sıvısı bulaşmış yüzeyler (1:10 Sulandırılmış) - Dış Yüzeyler (1:100 Sulandırılmış) - Tuvaletler - Temizlik Bezleri	Zemin ve Duvarlar.	Ekipman yüzeyleri, Zemin ve Duvarlar.
Avantajları	- Zehirli değildir. - Düşük maliyetlidir - Hızlı etki eder. - Kalıntı bırakmaz.	- Maliyeti düşüktür. - Hızlı etki eder. - Kolay bulunabilir - Kullanıma hazır formları bulunur.	- Aşındırmaz. - Deterjan özelliği sayesinde iyi temizler. - Zehirli değildir.	- Çevre için güvenlidir. - Zehirli değildir. - Hızlı etki eder. - Organik madde varlığında aktiftir. - Kullanıma hazır formları bulunur. - Deterjan özelliği nedeniyle mükemmel temizleme özelliği vardır.
Dezavantajları	- Hızlı buharlaştığı için ideal değildir. - Yanıcı özelliği yüksektir. - Plastik, kauçuk ve silikon malzemeler için zararlıdır. - Kullanım öncesi yüzey temizliği gerektirir.	- Metal yüzeylere zarar verebilir. - Kullanım öncesi yüzey temizliği gerektirir. - Tahriş edicidir. - Sulandırıldıktan sonra 24 saat içinde kullanılmalıdır. - Giyisileri boyayabilir.	Tıbbi cihaz	Bakır, çinko, piring, akrilik ve alüminyuma zararlıdır.

“sosyal mesafe şeritleri” uygulamasına geçmiş, bazı belediyeler şehirdeki tüm taksi durakları ve taksilerin dezenfeksiyon uygulamasını gerçekleştirmiş, şahsi araçların dezenfeksiyon ve temizliği ise belediyeler tarafından oluşturulan araç dezenfekte noktalarında vatandaşlar araçlarının temizlik ve dezenfeksiyonlarını uygun dezenfektanlar ile yapabilme imkanı sunulmuş, halkın yoğun olarak kullandığı tüm ibadethaneler, türbeler ve şadırvanlar dönüşümlü olarak rutin bir şekilde dezenfekte edilmiş, bazı belediyeler tarafından cami halıları yıkatılmıştır. Halk pazarlarının dezenfeksiyon sürecinde de belediyelerin farklı uygulamaları olmuştur. Kapalı pazar

yerlerinde esnafın yerleşim düzenlemesi sosyal mesafe kuralı dikkate alınarak yapılmış, pazar yerlerinde esnafa ve halka maske ve eldiven dağıtımı yapılmış, tezgâhlara emniyet şeridi çekilerek ürünle temas azaltılmaya çalışılmıştır. Bazı belediyeler haftanın belli günleri kurulan pazarların yoğunluğunun azaltılması amaçlanarak haftanın her günü pazar kurulması uygulamasına geçerken, bazıları pazar yeri sayısını düşürmüştür. Pazar yerindeki zabıta noktalarından anonslar ile esnaf ve halka bilgilendirme duyuruları, maske-eldiven kullanımının önemi gibi hatırlatmalar yapılmıştır. Pazar esnafı da uyarıları dikkate alarak alışveriş yapan vatandaş-

ların el ile seçmemelerini isteyerek torbaları müşteriler için kendi doldurmuşlardır. “Seyyar Pazar” da Covid-19 ile mücadelede uygulanan bir başka yöntemdir.

Sokak, cadde, kaldırımlar, park alanı ve bahçeler de korona virüsle mücadele kapsamında belediyelerce dezenfekte edilip temizlenmekte ve ilaçlanmaktadır. Bazı belediyeler dezenfekte işlemi için yıkama metodunu tercih ederken, bazıları da “mikron sis” yöntemini kullanmışlardır. Şehir dezenfeksiyonu sürecinde hane içi hijyene önem veren bazı belediyeler, dezenfektan üretim ve dağıtımı veya yöresel sabun ve çamaşır suyu dağıtırken, bazıları ise maske üretimi yapmışlardır.

İçişleri Bakanlığı tarafından düğün törenleri, internet kafeler, cenaze merasimleri, cemaatle ibadet edilen cami ve mescitler, asker uğurlamaları, ülke genelinde uygulanan sınavlar, lunapark ve tematik parklar, lokanta, restoran, kafe, kiraathane vb. iş yerleri, şehir içi ve şehirlerarası toplu ulaşım araçları, ticari taksiler ve durakları gibi toplu halde bulunan yerlere yönelik alınan kararlar sürecin gerektirdiği şekilde güncellenmiş, genelgeler aracılığıyla il valiliklerine ve yerel yönetimlere bildirilmiştir. Alınan kararların kolluk birimlerince birebir takip edilmesi ve sıklıkla denetlenmesi talimatı verilmiştir.

Sağlık Bakanlığı, da normalleşme sürecinde Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberi ve Normalleşme Döneminde Sağlık Kurumlarında Çalışma Rehberi'nin içeriğini düzenli ve sürecin gidişatına paralel olarak güncellemiştir.

Sağlıklı ve Güvenli Temizlik

Yerel yönetimlerin ve halkın virüsle temas riskini azaltmak amacıyla dezenfektan kullanımına yönelimi artmıştır. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, dezenfektan teması sonrası uzun vadede cilt üzerinde istenmeyen/bilinmeyen etkilerin görülebileceğidir. Hastalık endişesi ile yoğun kimyasal madde etkileşiminin şuan hastalıktan korusa da, ilerleyen süreçte farklı etkilerinin olabileceği ve riskleri unutulmaması, dezenfektanlar aşırıya kaçmadan yeterli ve bilinçli tüketilmelidir. Kimyasal ürünlerin 'zararsız olmadığı' unutulmamalı, kullanılan ürünün yasal prosedüre uygunluğu ve Sağlık Bakanlığı tarafından onaylanmış olmasına dikkat edilmelidir.

Her temizlik malzemesi her yerde kullanılmamalıdır. Güvenli temizlik için, Tablo'da dezenfeksiyon işlemi için kullanılacak ürünler, kullanım yerleri, ürünün avantaj ve

dezavantajları verilmiştir. Temizlik ürünlerinde kullanım yerine uygun seçim yapılması, temizlenecek alanın kalitesini olumsuz etkilerden korunurken, derin temizlik yapmak adına ağır kimyasal kullanımının önüne geçer. Dezenfektan seçimi yapılırken canlı ve çevre için kronik birikimli etkisi ve akut zarar potansiyeli en düşük olan kullanılmalıdır.

Sonuç

DSÖ şehirleri canlı organizmalara benzetmektedir. Nefes alırlar, büyürler, gelişirler, hasta olurlar, birbirlerine bulaştırırlar, ölürlar, geleceğe miras bırakırlar. Projeksiyonlar, gelecekteki şehirlerin çok sayıda riske açık ve savunmasız olduğunu göstermektedir. Kent ve kırsal bölgeler karşılaştırıldığında, kentler daha fazla risk altındadır. Bu nedenle, kırsala önem verilmesi, kentin destek mekanizmalarını güçlendirecektir (tarım, su kaynakları, ormanlar, emisyonu düşük alanlar gibi). Şehir sakinlerinin alışkanlıkları, şehirlerin geleceğini şekillendirecektir. Sosyal yaşamın sürdürülebilmesi için, normal şartlarda var olan kişilere ait sosyal mesafe ve hasta olan kişinin diğer kişilere bulaştırmamak için uyması gereken kurallar Covid-19 pandemisinde tekrar hatırlanmıştır. Normal hayatta da kişiler hasta ise, kullandıkları kapı, kacak, havlu, koruyucu malzeme (maske, eldiven, şırınga, ilaç kutusu vb.) gibi şeyleri toplum içinde, kendi alanlarında muhafaza ederler, paylaşmazlar, sık sık temizlerler ve gerekiyorsa uygun önlemleri alarak yok ederler. Covid-19 pandemisi bunları da hatırlatmıştır.

Covid-19 yeni bir şey öğretmemiştir; bilinen, bilindiği bilinmeyen, öğretilmemiş ve/veya öğrenilmemiş, öğrenilmiş ama davranışa yansımamış kuralları hatırlatmıştır. Beyaz sabun, evlerde kullanılan çamaşır suyu, diğer temizlik malze-

meleri, Türkiye'nin parfümü kolonya ve Sağlık Bakanlığı rehberinde yer alan temizleyiciler ve çeşmeden akan su şehir temizliği için yeterlidir.

Kaş yaparken göz çıkartmamalı, virüsten korunmak arzusuyla şehir ve insan sağlığı tehlikeye atılmamalı, kimyasala boğulmadan bilinçli hareket edilmelidir. Gereğinden fazla kimyasal kullanımıyla daha derin temizlik yapılmadığı, aksine bu ürünlerin çocuk ve yetişkinler için limit değerlerinin olduğu kullanıcılar, uygulayıcılar ve toplum tarafından bilinmelidir. Kullanılan kimyasal kaplarının bertarafı sıfır atık ilkelere doğrultusunda yapılmalıdır. Dezenfeksiyon seçiminde ruhsatlandırma, dezenfeksiyon sürecinde ise dezenfekte edilecek alan, uygulayıcı, zaman, olası sağlık tehdidi, risk düzeyi ve yeni normal süreçte geri dönüşümün kolaylıkla yapılabilmesi önemlidir.

Kaynakça World Bank International Working Group on Financing Preparedness. From Panic and Neglect to Investing in Health Security : Financing Pandemic Preparedness at a National Level, <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/26761> (Erişim Tarihi:01.09.2020)●World Health Organization, Global influenza strategy 2019-2030, <https://apps.who.int/iris/discover?query=2019-2030> (Erişim Tarihi: 01.09.2020)●World Health Organization, Global Preparedness Monitoring Board. A world at risk: annual report on global preparedness for health emergencies, <https://apps.who.int/gpmb/assets/annual-report/GPMB-annualreport-2019.pdf> (Erişim Tarihi: 01.09.2020)●Resmî Gazete (Sayı: 26268), Küresel Bir Grip Salgını (Pandemi) Konusunda Yapılması Gereken Hazırlıklar, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/08/20060823-4.htm> (Erişim Tarihi: 01.09.2020)●Resmî Gazete (Sayı: 30744), Küresel Grip Salgını (Pandemi) ile İlgili 2019/5 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi, (Erişim Tarihi: 01.09.2020)●Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Pandemi İnfluenza Ulusal Hazırlık Planı, Ankara, 2019●Sağlık Bakanlığı, COVID-19 Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberi, Ankara, 2020●ÖZMEN, A., KIRAZ, E. D. E., UMUTLU, Y., ÖZDEMİR, T., ÇELİK, E., Mehmet, O. T., ... & YILMAZ, F. COVID-19 ve Şehir Temizliği, Sağlık ve Toplum Özel Sayı, 2020●World Health Organization, Types of Healthy Settings, <https://www.who.int/healthy-settings/types/cities/en/> (Erişim Tarihi: 01.09.2020)●World Health Organization, Water, sanitation, hygiene, and waste management for the COVID-19 virus: interim guidance, 2020.

BÜYÜKŞEHİRLERDE SIFIR ATIK UYGULAMALARINA YÖNELİK KURUMSAL YAPILANMA GELİŞMELERİ

Abdurmelik ÖTEGEN
TBB/Danışman

Belediyeler, sınırları belirli beldelerin fenni/fiziki olarak gelişiminden, su ve kanal hizmetlerinden, ulaşım ve temizlik hizmetlerinden sorumlu olduğu gibi halkının sosyal konumundan da sorumludur. Fiziki belediyeçiliğin yanında, sosyal devlet ilkesi kapsamında sosyal belediyeçilik de önemli bir işleve sahiptir. Tarihi dokunun korunması, şehrin tanıtımı, şehrin değerlerinin yaşatılması da kültürel belediyeçilik olarak öne çıkar.

21.yüzyılın medeniyet yaklaşımlarından biri olan çevrecilik de belediyelerin faaliyetleri arasında dördüncü sacayağı olmaktadır. Hızlı kentleşmenin ve endüstrileşmenin getirdiği sorunlar dolayısıyla yeşil şehirler (green cities), sakin/yavaş şehirler (slow cities/citta slow), güvenli şehirler (safe cities), akıllı şehirler (smart cities), sağlıklı şehirler (healthy cities), tarım şehirleri (agricities) ve ekolojik/çevreci şehir-

ler gibi unsurları içinde barındıran yaşanabilir şehirler anlayışı ulusal ve uluslararası tüm etkinliklerde hissedilir şekilde öne çıkmaktadır. Bilimsel çalışmaların yoğunlaşmasının yanı sıra mevzuat düzenlemeleri de yasalarda, protokollerde, sözleşmelerde, kararlarda, tüzüklerde ve benzeri normlarda kendini göstermektedir. Ülkeler ve kentler vatandaşlarını huzurlu ve mutlu bir şekilde yaşatmak için kalkınmanın

tüm unsurlarını değerlendirmek durumundadır. İklim değişikliğini tetikleyen, sera etkisi doğuran gazların atmosfere salınımı insan kaynaklı olmakla birlikte daha yoğun olarak sanayileşme ve kalkınmanın etkisiyle oluşmaktadır. Sonuçta yerküre etrafı ısınmakta, iklimler değişmektedir. Bu insanlık sorunu yeryüzünde yaşayan herkese, ülkelere ve kurumlara görev ve sorumluluklar vermektedir. Dolayısıyla çağımız

belediyeciliği çevreci yaklaşıma etkin düzeyde katılmayı gerekli kılmakta, sıfır atık ve iklim değişikliğini önleme çalışmalarını gündemine almış bulunmaktadır.

Ülkemizin yeşilinin korunması ve artırılması, betonlaşmanın azaltılması, çevreci binaların artırılması, afet riski öncesi fiili çözümler üretilmesi, atıkların yönetimi, ayrıştırma ve geri dönüşüm, atık suların arıtımı, toplam kullanılan enerji içerisinde güneş enerjisi payının artırılması, doğalgazlı ve elektrikli ulaşımın yanı sıra bisiklet yollarının, yayalaştırmanın artırılması ile kişisel ulaşımın desteklenmesi yoluyla belediyeler iklim değişikliği konusunda olumlu bir yer edinebileceklerdir.

Gerek atıklar, gerekse iklim değişikliğine etki eden unsurlar (sanayi, aydınlatma, ısıtma-soğutma) ülke nüfusunun %77'sini barındıran büyükşehirlerin sınırları içerisinde olduğundan diğer belediyelere kıyasla büyükşehir belediyeleri ile büyükşehir ilçe belediyelerine düşen görev ve sorumluluk daha yüksektir. Hatta diğer paydaşlara nazaran belediyelerin sorumluluk düzeyi imkânlarını aşan bir durumdadır. Özetlemek gerekirse; bir yandan nüfus artış hızı düşürülmeyecek, yerel kalkınma için sanayi teşvik edilecek, desteklenecek, güvenli şehrin bir gereği olarak şehirler en ücra noktalarına kadar aydınlatılacaktır. Ayrıca atıklar zamanında toplanacak, temizlik işleri yapılacak, ulaşım aksamadan süratle yapılacak, bir yandan da atıklar asgari düzeye indirilecek, sıfır atık için seferber olunacak, iklime olumsuz etki unsurlarının azaltılması için kurum ve kuruluşlar yönlendirilecek ve desteklenecektir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile oluşturulan yeni kabinede merkezi idare sorumluluğu ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Çevre

Yönetimi Genel Müdürlüğü bünyesinde Sıfır Atık ve Atık İşleme Dairesi Başkanlığı ile İklim Değişikliği ve Uyum Dairesi Başkanlığı oluşturulmuştur.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının İlgili Görev ve Yetkileri

Günümüz toplumsal gerekleri dikkate alınarak oldukça çaplı ve önemli fonksiyonları olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığının konumuzla ilgili görev ve yetkileri şunlardır:

Çevrenin korunması, iyileştirilmesi ile çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik prensip ve politikaların belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, standart ve ölçütler geliştirmek, programlar hazırlamak; bu çerçevede eğitim, araştırma, projelendirme, eylem planları ve kirlilik haritalarını oluşturmak, bunların uygulama esaslarını tespit etmek ve izlemek, iklim değişikliği ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,

Faaliyetleri sonucu alıcı ortamlara katı, sıvı ve gaz halde atık bırakarak kirlilik oluşturan veya oluşturmaya muhtemel her türlü tesis ve faaliyetin, çevresel etkilerini değerlendirmek; alıcı ortamlar ile ilgili ölçüm ve izleme çalışmalarını yapmak; bahse konu tesis ve faaliyetleri izlemek, izin vermek, denetlemek ve gürültünün kontrol edilmesini sağlamak.

Kavramsal olarak sıfır atığa baktığımızda, Yönetmeliğe göre; "Üretim, tüketim ve hizmet süreçlerinde atık oluşumunun önlenmesi/azaltılması, yeniden kullanıma öncelik verilmesi, oluşan atıkların ise kaynağında ayrı biriktirilerek toplanması ve geri dönüşüm ve/veya geri kazanımının sağlanarak bertarafı gönderilecek atık miktarının azaltılması suretiyle çevre ve insan sağlığının ve tüm kaynakların korunmasını hedefleyen yaklaşım"¹ şeklinde izah edilmektedir.

Atık üretmeden yaşayabilmek ve ekonomi planlamasını, üretim-tüketim planlarını ona göre yapmak modern çağın önceliği haline gelmiştir. Hem küresel bağlamda açlık önemli düzeyde seyrederken, hem de kaynaklar sınırlı iken israf etmek, olabilecek atıkları yeni kaynaklara dönüştürmemek insani değerleri önemsememek ile eş anlamlı olmaktadır.

İklim değişikliği sonuçları ile su kaynaklarını, ormanları, tarım alanlarını dolayısıyla ekolojik dengeyi ve gıda güvenliğini, insan sağlığını doğrudan etkilediğinden toplumları yeni önlemler almaya itmiştir. Nitekim ülkemiz de dünya çapında oluşan mutabakatlara kayıtsız kalmamıştır. Çevre Kanunu'nda 'çölleşme ve iklim değişikliği ile mücadele çalışmaları'na dikkat çekilmiştir. 2009 yılında "Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun" yürürlüğe girmiştir. 2011-2023 yıllarını kapsayan Türkiye'nin İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı yapılmıştır.

2010 yılında Yüksek Planlama Kurulu tarafından onaylanan planda

İklim değişikliğini tetikleyen, sera etkisi doğuran gazların atmosfere salınımı insan kaynaklı olmakla birlikte daha yoğun olarak sanayileşme ve kalkınmanın etkisiyle oluşmaktadır.

Türkiye'nin iklim değişikliğiyle küresel mücadele kapsamında temel amacı olarak şu açıklama yer almaktadır: 'İnsanlığın ortak kaygısı olan iklim değişikliğini önlemeye yönelik uluslararası taraflarla işbirliği içerisinde, tarafsız ve bilimsel bulgular ışığında ortak akılla belirlenmiş küresel çabalara, sürdürülebilir kalkınma politikalarına uygun olarak, ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluklar prensibi ve Türkiye'nin özel şartları çerçevesinde katılmaktır'².

2013'te İklim Değişikliği ve Hava Yönetimi Koordinasyon Kurulu yeniden oluşturulmuş, Kurul'a bazı bakanlıkların yanı sıra sivil toplum kuruluşlarından Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türk Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) de dâhil edilmişlerdir.

10 Temmuz 2018 tarihinde yayımlanan 1 nolu Cumhurbaşkanlığı

Kararnamesi'nde belirtildiği üzere Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü; Sıfır Atık ve Atık İşleme Dairesi Başkanlığı, İklim Değişikliği ve Uyum Dairesi Başkanlığı'nın yanı sıra Su ve Toprak Yönetimi, Kimyasallar Yönetimi, Hava Yönetimi, Deniz ve Kıyı Yönetimi Dairesi Başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmıştır.

Sıfır Atık ve Atık İşleme Dairesi Başkanlığı'nın görevleri mevzuatında belirlendiği gibi; "Atıkların taşınması, geri kazanımı ve bertarafına ilişkin hedef, ilke, politika ve stratejiler geliştirmek, uygulanmasını ve uygulanmasına yönelik işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, bu konuda yürütülen ulusal ve uluslararası çalışma ve gelişmeleri takip etmek, atıkların işlenmesi ile ilgili mevzuat, strateji ve politika geliştirme konularında ulusal ve uluslararası çalışmaları izlemek ve yürütmek. Ulusal, bölgesel ve yerel atık işleme eylem planları yapmak, yaptırmak ve ilgili kurum/kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak"tır.

Daire'nin şube müdürlükleri yapısında ise; Maden Atıkları Şube Müdürlüğü, Sanayi Atıkları Geri Kazanım Şube Müdürlüğü, Sanayi Atıkları Bertaraf Şube Müdürlüğü, Evsel Atıklar Proje Şube Müdürlüğü, Sıfır Atık Envanter ve Eğitim Şube Müdürlüğü, Sıfır Atık ve Ambalaj Atıklarının Yönetimi Şube Müdürlüğü, Tıbbi ve Özel Atıklar Şube Müdürlüğü bulunmaktadır.

İklim Değişikliği ve Uyum Dairesi Başkanlığı da mevzuatında belirlendiği üzere "İklim değişikliği ile mücadele ve ozon tabakasının korunmasına yönelik yerel, ulusal ve uluslararası çalışmaların takibini ve koordinasyonunu gerçekleştirmek, gerekli konularda mevzuat hazırlamak, yerelde (kentler ve coğrafi bölgeler ölçeğinde) iklim değişikliği ile mücadele çalışmalarının ulusal koordinasyonunu sağlamak, yerel

ölçekte iklim değişikliği eylem planlarının hazırlanması ve uygulanması için kapasite geliştirme faaliyetleri düzenlemek/düzenletmek ve mevzuat geliştirmek" gibi görevler üstlenmiştir.

Müdürlükler olarak, İklim Değişikliği Politikaları ve Uluslararası Müzakereler Şube Müdürlüğü, Yerel İklim Değişikliği Politikaları Şube Müdürlüğü, Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Şube Müdürlüğü, Ozon Tabakasının Korunması ve Florlu Gazların Yönetimi Şube Müdürlüğü şeklinde yapılanmıştır.

Atık ve iklim değişikliği konularında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı dışında diğer bakanlıklar da görev alanları ile ilgili olarak müdahil olabilmektedir. Örnek verecek olursak:

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi ve Verimlilik Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında; 'Çevre ve iklim değişikliği konularındaki gelişmeleri takip etmek, sanayi politikası oluşturulması amacıyla yapılan çalışmaları değerlendirmek ve gerekli tedbirlerin alınmasına yardımcı olmak',

Tarım ve Orman Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında; 'İklim değişikliğinin su kaynaklarına etkisi ile ilgili çalışmalar yapmak',

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında; 'Çevre, enerji, sera gazları ve iklim değişikliği konularında ulusal ve uluslararası kuruluş, platform, oluşum ve benzeri yapıların çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, gerektiğinde bu çalışmalara katılarak Bakanlık temsil etmek ve bu çalışmaların sonuçlarını Bakanlık ilgili hizmet birimleri ve kuruluşlarına bildirmek ve gereğini takip etmek',

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji İşleri Genel Müdürlüğü'nün

İklim Değişikliği ve Uyum Dairesi Başkanlığı da Müdürlükler olarak, İklim Değişikliği Politikaları ve Uluslararası Müzakereler Şube Müdürlüğü, Yerel İklim Değişikliği Politikaları Şube Müdürlüğü, Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Şube Müdürlüğü, Ozon Tabakasının Korunması ve Florlu Gazların Yönetimi Şube Müdürlüğü şeklinde yapılanmıştır.

“Katı atık yönetiminde kaynak verimliliğinin ve çevresel sorumluluğun sağlanmasını teminen KÖİ (Kamu Özel İşbirliği) başta olmak üzere uygulama araçları geliştirilecektir. Katı atıkların geri dönüşümünde halkın bilinçlendirilmesi sağlanacaktır. Sıfır Atık Projesi uygulamaları yaygınlaştırılacaktır”

görevleri arasında; ‘Enerji kaynaklarının yol açtığı çevresel kirlenmenin azaltılması konusunda ulusal ve uluslararası boyutlarda çalışmalar yapmak, bunu teşvik etmek’ şeklinde konuya temas edilmektedir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nin ilk kalkınma planı olan ve 2019-2023 dönemini kapsayan 11. Kalkınma Planı’nda, ‘Katı atık yönetimi etkinleştirilerek atık azaltma, kaynakta ayırma, ayrı toplama, taşıma, geri kazanım, bertaraf safhaları ve düzensiz/vahşi döküm alanlarının rehabilitasyonu teknik ve mali yönden bir bütün olarak geliştirilecektir. Katı atık yönetiminde kaynak verimliliğinin ve çevresel

sorumluluğun sağlanmasını teminen KÖİ (Kamu Özel İşbirliği) başta olmak üzere uygulama araçları geliştirilecektir. Katı atıkların geri dönüşümünde halkın bilinçlendirilmesi sağlanacaktır. Sıfır Atık Projesi uygulamaları yaygınlaştırılacaktır’ denilmektedir.

Yerel yönetimlerde ise doğal olarak büyükşehirler ve diğer belediyeler öne çıkmaktadır. Büyükşehirlerde ayrıca ilçe belediyeleri ortak sorumludur. Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik’te yapılan son değişiklikle İklim Dairesi Başkanı ve Sıfır Atık Dairesi Başkanı ve aynı isimde müdürlükler ilave edilmiştir³.

Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum bu değişikliği yorumlarken gerekçelerini şöyle açıklamıştır: Büyükşehir belediyelerinde “Sıfır Atık Dairesi Başkanlığı” ile “İklim Değişikliği Dairesi Başkanlığı”, il ve ilçe belediyelerde ise “İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü” ile “Sıfır Atık Şube Müdürlüğü” kurulması sayesinde “Yerel yönetimlerimiz, iklim değişikliğiyle daha etkin şekilde mücadele edebilecek, karar alma süreçlerini hızlandırarak adımlarını süratle atabilecek. Çevreye dair tüm projeler, Sıfır Atık çatısı altında daha verimli hale gelecek. Belediyelerimizden de iklim değişikliği ve sıfır atık gibi ulusal ve küresel sorumluluklarımızı yeni bir kurumsallaşma üzerinden tekrar yorumlamalarını bekliyor, bu çerçevede ülkemizi ve dünyamızı çevre kirliliği merkezli iklim değişikliğinin yıkıcı etkilerinden korumayı hedefliyoruz. Gerek kamu ve özel sektörde gerekse evlerde, mahallelerimizde ve şehirlerimizde Sıfır Atık gönüllüsü milyonlarca vatandaşımızın desteklediği bu büyük tasarruf hareketiyle inşallah çocuklarımıza daha temiz bir gelecek bırakacağız”⁴.

Bu arada sıfır atık konusunu değerlendiren Sayın Cumhurbaşkanımızın eşi Emine Erdoğan hanımefendiye anmamak mümkün değildir. Zira kendileri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülen Sıfır Atık Projesi’ni himayelerine alarak 2017 yılı itibarıyla çok önemli etkinliklere imza atmışlardır. Cumhurbaşkanlığı Devlet Konukevi’nde yapılan bir toplantıda; “Sizlerden ‘Sıfır Atık’ Projesine kurumlarınızda sahip çıkmanızı ve ilgi alanlarınız doğrultusunda bir farkındalık süreci başlatmanızı rica ediyorum. Sizlerin bu alanda kurumlarınızda çeşitli çalışmalar yaptığınızı biliyorum. Fakat seferberlik ruhu, bazen işleri bir adım öteye taşıyabilir. Bu işin motor gücü olarak belediyelerimiz, örnek çalışmalar yapabilir., 2023 yolunda nesillerimize bir çevre bilinci aşısı yapmak istiyoruz”⁵ diyerek konu hakkında hassasiyetlerini dile getirmiştir.

Türkiye Belediyeler Birliği’nde Sıfır Atık ve İklim Değişikliği Faaliyetleri

1389 belediyenin doğal olarak üyesi bulunduğu Türkiye Belediyeler Birliği’nin web sitesi <https://www.tbb.gov.tr/>’den aldığımız bilgiler ışığında ‘sıfır atık’ konusunda yaptığı aktivitelerden bazılarını sıralayacak olursak;

* Son 10 yılda atık yönetimi alanında 2 bin civarında belediye personeline ve uzmanlara eğitim verildi.

* Çalıştaylar düzenlenmiş ve çalışma grupları oluşturulmuştur. Karşılaşılan sorunlar için “Atık Yönetimi Sorunları Raporu” hazırlanarak ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile paylaşıldı.

* Belediyelerde iyi uygulama örneklerinin yaygınlaştırılması için toplantılar, eğitim faaliyetleri düzenlenmekte ve destekler sağlanmaktadır. Belediyelerimizin Sıfır Atık Proje-

Belediyelerimizin Sıfır Atık Projesi'ne geçişi sürecinde desteklenmesi amacıyla Birlik tarafından 5 milyon TL ödüllü "Sıfır Atık Fikir ve Proje Uygulama Yarışması" yapıldı. Yarışmanın amacı belediyelerin projeye yönelik farkındalığını arttırmak ve uygulamaların ülke çapında yaygınlaşmasını sağlamaktır.

si'ne geçişi sürecinde desteklenmesi amacıyla Birlik tarafından 5 milyon TL ödüllü "Sıfır Atık Fikir ve Proje Uygulama Yarışması" yapıldı. Yarışmanın amacı belediyelerin projeye yönelik farkındalığını arttırmak ve uygulamaların ülke çapında yaygınlaşmasını sağlamaktır.

* Birliğimizin bütün hizmet binaları sıfır atık yönetim sistemine uygun hale getirildi.

* Sıfır Atık Projesi kapsamında; 23 Temmuz 2019 tarihinde Sıfır Atık

Yönetim Sistemi Bilgi Paylaşımı Toplantısı gerçekleştirildi.

* Sıfır Atık Çalıştay 60 belediyenin katılımıyla TBB Hizmet Binasında gerçekleştirildi.

* Koordinasyon ve sekreteryası Birliğimiz bünyesinde bulunan Sıfır Atık Kurulu Toplantısı, Birlik Başkanımız Fatma Şahin'in başkanlığında 13 Mayıs 2020 tarihinde üyelerin katılımı ile gerçekleştirildi.

* Türkiye Belediyeler Birliği Sıfır Atık Komisyonu, 4 Ağustos 2020'de Birlik Genel Sekreterimiz Doç. Dr. Birol Ekici başkanlığında telekonferans yöntemiyle ilk toplantısını gerçekleştirdi.

* Birliğimiz Ana Hizmet Binası, Ankara Valiliği İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün yaptığı inceleme ve değerlendirmeler neticesinde Sıfır Atık Belgesi almaya layık görüldü.

* Sıfır Atık Kongre ve Sergisi (21-22 Ekim 2020) çalışmaları sürmektedir.

Yine Türkiye Belediyeler Birliği'nin 'iklim değişikliği' konusunda yaptığı çalışmalardan bir kısmına bakacak olursak;

* İklim Değişikliği Ulusal Eylem Planı'nda Türkiye Belediyeler Birliği olarak ilgili kuruluşlar arasında yer alınmıştır.

* İklim Değişikliği Alanında Kapasitenin Geliştirilmesi Hibe Programı Eğitimleri yapıldı.

* Birlik Başkanımız Fatma Şahin'in de katıldığı Ufuk 2020 Programı Yeşil Mutabakat (Green Deal) Çağrısı Bilgilendirme Toplantısı 27 Ağustos 2020 tarihinde telekonferans yöntemiyle gerçekleştirildi.

* Yerel İzleme, Araştırma ve Uygulamalar Derneği (Yerel-İz), 350 Türkiye ve Boğaziçi Üniversitesi'nce düzenlenen 'İklim İçin Kentler Çalıştayı ve İklim Eylem Planı Eği-

timi'nde Birlik Başkanımız Fatma Şahin bir sunum yaptı.

* İklim Değişikliği konusunda belediye çalışanlarına uzaktan eğitimler verildi.

Büyükşehir Belediyelerinde Sıfır Atık ve İklim Değişikliği Yönetim Yapısı

Bakanlığın açıklamaları ve yönetmeliğin ortaya koyduğu kurallar kapsamında 30 büyükşehirin sıfır atık ve iklim değişikliği ile ilgili kadrolarında son durum nedir? Uluslararası ve ulusal çapta kapsam alanları her geçen gün artan ve gelişen sıfır atık ve iklim değişikliği konularında büyükşehir belediyeleri bu süreçte kadrolaşma ve aktiviteler konusunda ölçülebilir bir noktaya gelebilmiş midir?

Belediyeler ilk olarak 1984 yılında büyükşehirlerin oluşumu itibarıyla yapısal ve donanım alanında kayda değer atılımlar gerçekleştirmiştir. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda büyükşehir belediyelerinin görevleri sayılırken (madde:7) de 'Sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak; ağaçlandırma yapmak; gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak; inşaat malzemeleri, hurda depolama alanları ve satış yerlerini, hafriyat toprağı, moloz, kum ve çakıl depolama alanlarını, odun ve kömür satış ve depolama sahalarını belirlemek, bunların taşınmasında çevre kirliliğine meydan veremeyecek tedbirler almak; büyükşehir katı atık yönetim plânını yapmak, yaptırmak; katı atıkların kaynakta toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf

edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletletmek; sanayi ve tıbbî atıklara ilişkin hizmetleri yürütmek, bunun için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletletmek; deniz araçlarının atıklarını toplamak, toplatmak, arıtmak ve bununla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak' denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu 15. maddesinde belediyelerin görevleri sayılırken, 'katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak' şeklinde konuya temas edilmektedir.

Norm kadroda konu edindiğimiz değişiklik yapılmadan öncesine bakalım olursak, belediyeler genellikle Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlıkları ile sorunları değerlendirmişlerdir. Sadece Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve İzmir Büyükşehir Belediyesinin yapısında bir farklılık söz konusudur. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin Doğal Hayatı Koruma ve Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, İzmir Büyükşehir Belediyesi İklim Değişikliği ve Çevre Koruma Kontrol Dairesi Başkanlığı ile Atık Yönetimi Dairesi Başkanlığı şeklinde yapılandırılmış görülmektedir.

Büyükşehirlerin, 8 Nisan 2020 tarihinde norm kadroda yapılan değişikliklerle nasıl pozisyon aldıklarına gelince; Daire başkanlığı olarak teşkilatlanmış 3 büyükşehir bulunmaktadır: (Tablo 1)

Tablo 1: Daire Başkanlığı Şeklinde Yapılanan Belediyeler

Belediye	Kurumsal Yapılanma
Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	Çevre Koruma, Sıfır Atık ve İklim Değişikliği Dairesi Başkanlığı
İzmir Büyükşehir Belediyesi	İklim Değişikliği ve Çevre Koruma Kontrol Dairesi Başkanlığı Atık Yönetimi Dairesi Başkanlığı
Konya Büyükşehir Belediyesi	Sıfır Atık Dairesi Başkanlığı

Tablo 2: Müdürlükler Şeklinde Yapılanan Belediyeler

Belediye	Kurumsal Yapılanma
Ankara Büyükşehir Belediyesi	İklim Değişikliği ve Uyum Şube Müdürlüğü Atık Yönetimi Şube Müdürlüğü
Antalya Büyükşehir Belediyesi	İklim Değişikliği ve Temiz Enerji Şube Müdürlüğü Atık Yönetimi ve İşletme Müdürlüğü
Aydın Büyükşehir Belediyesi	Atık Yönetimi ve İşletme Şube Müdürlüğü İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü
Balıkesir Büyükşehir Belediyesi	Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Şube Müdürlüğü Çevre Koruma ve İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü
Denizli Büyükşehir Belediyesi	Atık Yönetimi Şube Müdürlüğü İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü
Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi	Katı Atık Şube Müdürlüğü Yenilenebilir Enerji ve Ekoloji Şube Müdürlüğü
Erzurum Büyükşehir Belediyesi	Çevre Koruma ve Kontrol Şube Müdürlüğü
Kayseri Büyükşehir Belediyesi	Çevre Hizmetleri Şube Müdürlüğü
Mardin Büyükşehir Belediyesi	Hafriyat ve Atık Yönetimi Şube Müdürlüğü
Mersin Büyükşehir Belediyesi	Atık Yönetimi Şube Müdürlüğü İklim Değişikliği ve Temiz Enerji Şube Müdürlüğü
Ordu Büyükşehir Belediyesi	Atık Yönetimi ve Tesisleri Şube Müdürlüğü Çevre Koruma ve İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü
Sakarya Büyükşehir Belediyesi	Sıfır Atık Yönetimi ve Deniz Hizmetleri Şube Müdürlüğü
Samsun Büyükşehir Belediyesi	Katı Atık Yönetimi Şube Müdürlüğü Doğal Hayatı Koruma ve Temizlik İşleri Şube Müdürlüğü
Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi	Çevre Koruma ve Kontrol Şube Müdürlüğü
Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi	Atık Yönetimi Şube Müdürlüğü Çevre ve Deniz Hizmetleri Şube Müdürlüğü
Trabzon Büyükşehir Belediyesi	Sıfır Atık ve Atık Yönetimi Şube Müdürlüğü Çevre Koruma ve İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü
Van Büyükşehir Belediyesi	Çevre Koruma ve Kontrol Şube Müdürlüğü

Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı bünyesinde Atık Yönetimi Şube Müdürlüğü bulunan büyükşehir belediyeleri: Adana, Bursa, Eskişehir, Hatay, İstanbul, Kahramanmaraş, Kocaeli, Malatya, Manisa, Muğla Büyükşehir Belediyeleri.

Diğer büyükşehir belediyelerinde ise Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlıkları içerisinde değişik

unvanlarda konu ile ilgili şube müdürlükleri var. Yukarıda kısmen bir tablo oluşturduk ve özellikle müdürlüklerden daire ismiyle aynı olanların dışındaki sıfır atık ve iklim değişikliği konusundaki müdürlüklerini almaya çalıştık. (Tablo 2)

Büyükşehir Belediyelerinin İklim Değişikliği Eylem Planları

Kadroların güncellenmesinin yanı sıra yıllık plan ve programlar, stratejik planlar, diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği, STK'lar ile işbirliği, yurtiçi ve yurt dışı proje ve finansman desteklerinin takibi ile atık konusu ve iklim değişikliği etkenlerinin en aza indirilmesi konusu öncelikli konulardan olmuştur.

En somut çalışmalar da Bakanlığın norm kadroda ilavelere gitmesi, belediyelerin yeni unvanlarla konuyu gündemde tutması ve İklim Değişikliği Eylem Planları ile kendini göstermiştir. Büyükşehir belediyelerinin her biri maddi ve personel imkânları ölçüsünde çalışmalar yapmaktadır. Önemli bir bölümü Sera Gazı Envanteri hazırlamıştır. Bir bölümü de bu envanteri değerlendirek İklim Değişikliği Uyum ve Eylem Planı'nı yapmıştır. Diğer bir bölümü de birimler oluşturmuş, çalışmalar başlatmış, çalıştaylar ve etkinlikler düzenlemiştir.

Bölgesel Çevre Merkezi (REC-Türkiye) verilerine göre⁶, Envanter ve Eylem Planı konusundaki çalışmaları daha somut bir şekilde gözükken büyükşehir belediyeleri şunlardır: Antalya, Balıkesir, Bursa, Denizli, Erzurum, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kocaeli, Muğla, Sakarya, Trabzon büyükşehir belediyeleri.

Bu kapsamda birimler oluşturup çalışmalar yapanlar ise; Adana, Ankara, Aydın, Balıkesir, Diyarbakır, Eskişehir, Konya, Malatya, Manisa, Mardin, Mersin, Ordu, Samsun, Şanlıurfa, Tekirdağ, Van büyükşehir belediyeleridir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 7 bölge için İklim Değişikliği Eylem Planı hazırlamaktadır. 2023 yılına kadar 30 büyükşehirin de Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı (YİDEP) hazırlanmış olmasını hedeflemektedir. 15-16 Mart 2019'da 1. Yerel İklim Eylemi Konferansı gerçekleştirerek konuyla ilgili yönetmelik çalışmalarını da gündemine almıştır.

İnsanlığın sıfır atık, iklim değişikliğinin durdurulması, yeşil şehirler gibi ortak hedeflere belirgin ve samimi bir şekilde yürümesi birçok sorunun çözümünü sağlayacak, sorun çıkmasını engelleyecek ve sağlıklı bir dünya, yaşanabilir dünya sunacaktır. Bireyler, yönetimler, uluslararası kuruluşlar bu hedefleri doğru anlayıp, anlaşıp katkı vermek durumundadırlar.

ABD polisinin siyahi George Floyd'e yaptığı işkence sonu ölümünden önce söylediği ve dünyayı ayağa kaldıran bir cümlesi oldu : "I can't breathe" ('Nefes alamıyorum'). Yarın küresel olarak aynı duruma düşmemek, pişman olmak, yeryüzünün nefes alınabilir olması, yaşanabilir olması için yapılabilecekleri ertelememek gerekir. Çünkü sıfır atık ve iklim değişikliği konuları yereli, bölgeyi ve ülkeyi

de aşan uluslararası boyutta olduğu gibi yeryüzü ve gökyüzü bağlamında irdelendiğinde günümüzü ve geleceğimizi de kuşatmaktadır. Belediye hizmetlerinin yüksek değerler taşıması halka hizmet makamı olduğundan önemli konumdur. Atıklarla mücadele ve iklime etki eden nedenlerle mücadele için yerel yönetimler yöneticileri daha da güçlü kılınmalıdır.

İnsanlık kendinden kaynaklanan bu sorunları çözmekte hassas davranmak zorundadır. Başkaca bir çıkış yolu olmadığı bilinciyle yapısal ve mali desteklerden kaçınılmamalıdır. Bu kaynakları da yerinde değerlendirmelidir ki sorun çözümünde gerçekçi adımlar atılabilsin, geleceğimiz aydınlık olsun ve gelecek nesiller sağlıklı yaşasın. Dünden devraldığımız ve bugün yararlandığımız bu dünyadan geleceğimize borcumuz bu şekilde yerine getirmiş olalım.

Belediyelerin kısıtlı imkânlarla bu hayati sorunları gündeminde tutup çözüm üretme heyecanı yaşıyor olmaları Türkiye'miz açısından son derece ümitvar olmamızı gerektirmektedir. Ancak mevcut durumla yetinme şansı yoktur. Merkezi idarenin kendi aktivitelerini artırmasının yanı sıra yerel yönetimleri daha fazla desteklemelidir. Mutlaka her iki alanla ilgili mali kaynakları ve insan kaynaklarını geliştirip, artırmak ve güçlendirmek gerekmektedir.

Kaynakça 1-<https://resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/07/20190712-9.htm> 2-https://webdosya.csb.gov.tr/db/iklim/editordosya/file/eylem%20planlari/iklim%20degisikligi%20Eylem%20Planlari_TR.pdf 3-<https://resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200408-6.htm> 4-<https://csb.gov.tr/belediyelerde-sifir-atik-ile-iklim-degisikligi-mudurlukleri-kurulacak-bakanlik-faaliyetleri-29738> 5-<https://csb.gov.tr/emine-erdogan-2023-yolunda-nesillerimize-bir-cevre-bilinci-asisi-yapmak-istiyoruz-bakanlik-faaliyetleri-22123> 6-<https://yesilekonomi.com/yerel-iklim-degisikligi-eylem-planlari-hazirlayan-buyuksehir-belediyesi-sayisi-9a-ustlasti/>

SAMSUN BÜYÜKŞEHİR AİLELERE UMUT OLDU

Samsun Büyükşehir Belediyesi, Kadın Aile ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı bünyesindeki Aile Danışma ve Eğitim Merkezi (SADEM) ile bugüne kadar 80 ailenin yuvasını dağılmaktan kurtardı.

Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı
Mustafa Demir

Başkan Demir, “Yapılan danışmanlık görüşmeleri ve verilen desteklerle gördük ki kendi içinde çözülemeyen incir çekirdeğini doldurmayan sorunun farklı bir bakış açısıyla çözüldüğüne ve ailelerimizin dağılmadan kurtarıldığına şahit olduk” diye konuştu.

Aile yapısının parçalanmaması ve sağlıklı ortamda çocukların yetişmesi amacıyla Büyükşehir Belediyesi, Kadın Aile ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı bünyesinde geçen yıl Aralık ayında kurulan SADEM ile 8 ayda 80 ailenin yuvası

dağılmaktan kurtarıldı. SADEM ile çiftlere yönelik doğru iletişim ve büyükşehir belediyesi tarafından verilen sosyo-ekonomik desteklerle çiftler arası problemlerin büyük ölçüde çözüldüğünü belirten Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mus-

tafa Demir, “Psikolojik danışman olan uzman arkadaşlarımızın verdiği desteklerle hedefimiz boşanmaları başlamadan çözmek. SADEM ailelerimize adeta bir umut oldu. Şu ana kadar boşanma sürecine giren ve bize başvuru yapan 80 ailemizin yuvasının dağılması önlendi. En önemli hedefimiz aileyi muhafaza etmek ve sorunu boşanma süreci başlamadan çözmek. Merkezimizin içerisinde psikolog ve sosyologlarımız var. Hepsi işinde uzman arkadaşlarımız. Yapılan danışmanlık görüşmeleri ve verilen desteklerle gördük ki kendi içinde çözülemeyen incir çekirdeğini doldurmayan sorunun farklı bir bakış açısıyla çözüldüğüne ve ailelerimizin dağılmadan kurtarıldığına şahit olduk” diye konuştu.

SİVİL TOPLUM SEKTÖRÜ CIVIL SOCIETY SECTOR

YEREL YÖNETİMLER VE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ İŞ BİRLİĞİ GENİŞLİYOR

Sinem İÇÖZ BÖLÜKBAŞI

Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı/ AB İşleri Uzmanı

Selman ÇETİN

Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı/ AB İşleri Uzmanı

Oktay ERCAN

Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı/ AB İşleri Uzmanı

Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilen ve Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı tarafından yürütülen Sivil Toplum Destek Programı kapsamında, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimler kurdukları işbirlikleri sayesinde güçlerini artırıyor ve başarılı çalışmalara imza atıyor.

Toplumsal yaşama katkı sağlayarak, devlet ile vatandaş arasında köprü vazifesi gören sivil toplum kuruluşlarının (STK'lar) gelişiminin ülkemiz ve toplumumuz için kilit bir öneme sahip olduğu gerçeğinden hareketle, Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı sivil toplum sektörü çatısı altında STK'ların kapasitelerini artırmaya yönelik bir dizi program uygulamaktadır. Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilen ve Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı tarafından yürütülen söz konusu programlardan birisi de Sivil Toplum Destek Programı'dır. Program, Yerel STK'lar Hibe Programı ve Kamu ve STK'lar Arasında İşbirliğinin Güçlendirilmesi İçin Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programı olmak üzere iki farklı alt programdan oluşmaktadır. Kamu ve STK'lar Arasında İşbirliğinin Güçlendirilmesi İçin Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programı veya kısa ismiyle Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programı kapsamında yürütülen 10 proje ile başta yerel yönetimler olmak üzere kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğinin daha da güçlendirilmesi ve STK'ların kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Toplam 4,3 milyon avro destek sağlanan Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programı projeleri ile kültür ve sanat, sosyal girişimcilik, otizm, kent ağı kurulması, nefret söylemi ile mücadele, okuma kültürünün yaygınlaştırılması vb. çalışma alanlarında faaliyet gösteren Türkiye'nin güçlü STK'ları, başta belediyeler olmak üzere kamu kurumlarıyla ortak çalışmalar yürütmektedir. Program kapsamında yer alan 10 projenin uygulaması 2018 yılı Ekim ayında başlamıştır. Proje faaliyetlerinin uygulaması 2021 yılının başına kadar devam edecektir.

Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programı kapsamında yürütülen ve belediye-

lerle STK'ların güçlü işbirlikleri kurarak, yerel yönetim kavramının etkin bir biçimde uygulamaya geçirilmesine önemli katkılar sağladıkları 3 proje bu yazıda incelenmiştir.

“Konuk Sanatçı” Programı Aracılığıyla STK'lar ve Kamu Kurumları Arasında Ağ Oluşturmak

K2 Çağdaş Sanat Derneği (İzmir) koordinatörlüğünde yürütülen ve “daire” kısa adı verilen proje, Türkiye’de sanat alanında faaliyet gösteren STK'ların çağdaş sanatlara ilişkin politika oluşturma ve karar alma süreçlerine dâhil olmalarını sağlamak için kendi aralarındaki işbirliğini güçlendirmeyi amaçlamıştır. Proje, Türkiye’den Göçebe Akıl (Nomad Mind) Tasarım ve Sanat Uygulamaları Derneği (İzmir), Troya Kültür Derneği (Çanakkale) ve Hatay Büyükşehir Belediyesi ile Slovenya’dan SCCA - Ljubljana Çağdaş Sanat Merkezi’nin ortaklığında yürütülmektedir. Daire Projesi Çanakkale, Diyarbakır, Hatay, İstanbul, İzmir, Mardin, Mersin, Nevşehir ve Sinop olmak üzere Türkiye’nin 9 ilinde uygulanmaktadır. 529.060 avro bütçeli projenin uygulaması 2021 yılı Ocak ayında tamamlanacaktır. Sivil toplum kuruluşlarının yönetim ve iletişim kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik faaliyetleri de içeren projenin hedefleri arasında çağdaş sanatlar alanında genel bir farkındalık yaratmak da bulunmaktadır.

“Konuk sanatçı programı” uygulamaları, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de giderek yaygınlaşmaktadır. Bu yöntemle sanatçıların, mevcut yaşama ve çalışma ortamlarının dışında bir yerde konuk olarak belirli bir süreliğine yaşayıp sanatsal üretim yapmalarına olanak sağlanmaktadır. Sanatçıların alışık oldukları hayatlarından uzaklaşarak belli bir süreliğine farklı bir coğrafyada

Toplam 4,3 milyon avro destek sağlanan Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programı projeleri ile kültür ve sanat, sosyal girişimcilik, otizm, kent ağı kurulması, nefret söylemi ile mücadele, okuma kültürünün yaygınlaştırılması vb. çalışma alanlarında faaliyet gösteren Türkiye’nin güçlü STK'ları, başta belediyeler olmak üzere kamu kurumlarıyla ortak çalışmalar yürütmektedir. Program kapsamında yer alan 10 projenin uygulaması 2018 yılı Ekim ayında başlamıştır. Proje faaliyetlerinin uygulaması 2021 yılının başına kadar devam edecektir.

Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı (KEDV) tarafından uygulanan proje ile Türkiye’de kadınların, yaşamlarını doğrudan ilgilendiren karar ve politikaları etkileme kapasitelerinin güçlendirilmesi hedeflenmiştir. Kadınların sivil topluma katılımlarını ve dolayısıyla karar vericiler üzerindeki etkilerini artırmak projenin bir diğer hedefidir. Proje; Balıkesir, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul ve İzmir illerinde 24 ay süre ile Oxfam Novib, Kalkınma Analitiği Araştırma ve Eğitim Derneği ve Karesi Belediyesi ortaklığında uygulanmaktadır. 528.794 avro bütçeli projenin uygulaması 2021 yılı Şubat ayında tamamlanacaktır.

yer alan bir mekânda bulunmaları ve yeni insanlarla etkileşime girerek yaşamları da sanatsal üretim süreçlerine olumlu şekilde yansımaktadır. Konuk sanatçı programları, alanda çalışan kişi ve kurumlar arasında sosyal ağ kurulması bakımından da önem taşımaktadır.

Proje ortağı Hatay Büyükşehir Belediyesi, Hatay’daki tüm proje faaliyetlerinde ev sahipliği yapmanın yanı sıra kamu kurumları nezdinde proje için gerekli izinlerin alınması ve işbirliklerinin gerçekleştirilmesinde önemli rol oynamıştır. İstanbul, İzmir, Mardin, Nevşehir gibi projenin uygulandığı diğer illerde de tanıtım toplantıları ve faaliyetlerin gerçekleşmesinde hem ilçe belediyeleri hem de büyükşehir belediyeleri ile işbirliği içerisinde hareket edilmiştir. Performansların sergilenmesinde sergi merkezi veya müze gibi mekânların tahsis edilmesi ve lojistik destek sağlanması hususunda belediyelerden destek alınmıştır.

Toplum Temelli Yerel Kuruluşların Katılım ve Savunuculuk Kapasitelerini Güçlendirme Projesi

Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı (KEDV) tarafından uygulanan proje ile Türkiye’de kadınların, yaşamlarını doğrudan ilgilendiren karar ve politikaları etkileme kapasitelerinin güçlendirilmesi hedeflenmiştir. Kadınların sivil topluma katılımlarını ve dolayısıyla karar vericiler üzerindeki etkilerini artırmak projenin bir diğer hedefidir. Proje; Balıkesir, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul ve İzmir illerinde 24 ay süre ile Oxfam Novib, Kalkınma Analitiği Araştırma ve Eğitim Derneği ve Karesi Belediyesi ortaklığında uygulanmaktadır. 528.794 avro bütçeli projenin uygulaması 2021 yılı Şubat ayında tamamlanacaktır.

Proje kapsamında öncelikle proje ortakları, kadın kuruluşları ve kamu kurumları temsilcileri ile düzenlenen yuvarlak masa toplantısında “toplum temelli kuruluş” tanımı tartışılmıştır. Akabinde ise toplum temelli kuruluşlar ile ilgili düzenlenecek araştırma ve kapasite artırma faaliyetlerine katılım göstermesi için proje illerinde faaliyette bulunan toplam 57 yerel kadın kuruluşu belirlenmiştir. Tespit edilen kuruluşların örgütlenme, ağ oluşturma ve savunuculuk kapasitelerini artırmaya yönelik eğitim programları hazırlanmıştır.

Yerel yönetimlerin, seçimlerin gerçekleştiği Mart 2019 tarihinden itibaren 6 ay içerisinde 5 yıllık stratejik planlarını hazırlıyor olması da proje açısından önemli bir fırsat olarak görülerek bu süreçte toplum temelli kuruluşların katılımı hedeflenmiştir. Bu doğrultuda, İzmir, Balıkesir, İstanbul ve Eskişehir illerinde faal olan toplum temelli kuruluşların temsilcilerinin yerel yönetim yetkilileri ile bir araya gelebilmesine imkân tanınmıştır. Bu kuruluşların, belediyelerin stratejik planlarının hazırlanması sürecine katılımı sağlanmıştır. Proje kapsamında gerçekleştirilen görüşmeler ve atölyeler sonucunda projeyi yaygınlaştırmaya dönük olarak KEDV ile İzmir Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve Eskişehir Kent Konseyi arasında ayrı ayrı protokoller imzalanmıştır. Ayrıca proje çıktılarında birisi olarak Çiğli ve Konak Belediyeleri ile bu ilçelerde bulunan yerel kadın kuruluşlarının belediyelerle ortak hizmetler üretmesini amaçlayan protokollere imza atılması da sağlanmıştır.

Covid-19 Pandemisinin yarattığı ekonomik ve sosyal olumsuzlukların giderilmesi ve içinden geçilen zorlu süreçte dayanışmanın güçlendirilmesi için yerel kadın kuruluşları tarafından yapılan tespitlerin illerde

bulunan kamu kurumlarına aktarılmasını temin amacıyla çevrim içi toplantılar düzenlenmiştir. Böylelikle kriz dönemlerinde gerçekleştirilebilecek kamu-sivil toplum işbirliklerine örnek oluşturacak modeller geliştirilmiştir. Geliştirilen bu modeller arasında Gaziantep'te Covid-19 Pandemisi sebebi ile KEDV tarafından geliştirilen "evden eve dayanışma" modeli ön plana çıkmıştır. Model, mülteci kadınların zorlu süreç boyunca yaşadığı sıkıntıları ve bu süre zarfındaki ihtiyaçlarını, ilgili kamu kurumlarına iletmek ve karşılaşılan sorunlara kamu kurumlarıyla birlikte çözüm üretmek konusunda kolaylaştırıcı rol üstlenmiştir.

Önümüzdeki dönemde kamu kurumlarının, pandeminin toplum temelli kuruluşlar ve kadınlar üzerindeki etkilerini de gözетerek kaynak tahsis etmesi; yeni koşullara göre hizmetlerini şekillendirmesi ve faaliyetlerini bu koşullar çerçevesinde yeniden planlamasını temin edici savunuculuk faaliyetleri yürütülecektir.

Daha Demokratik Bir Yerel Yönetişim İçin Sivil Toplumun Güçlendirilmesi (MoDeL) Projesi

Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı'nın (TESEV) uygulamakta olduğu ve belediye – sivil toplum işbirliğini güçlendirerek stratejik planlamaların hazırlanması ve izlenmesinde STK'ların aktif rol oynamasını hedefleyen projenin ortakları Şişli Belediyesi ve Türkiye Kent Konseyleri Birliği, iştirakçisi ise Denge Denetleme Ağıdır. Proje, Adana, Ankara, Burdur, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kars, Sinop, Van ve Yalova illerinde faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının ve belediyelerin katılımıyla yürütölmektedir. 427.924 avro bütçeli projenin uygulaması 2021 yılı Ocak ayında tamamlanacaktır.

MoDeL Projesinin ilk aşamasında kamu-STK işbirliğinin önündeki engellerin ve kamu-STK işbirliğine yönelik fırsatların incelendiği "Demokratik Kentsel Yönetişimde Güçlenen Sivil Toplum ve Etkin İşbirlikleri" isimli bir ulusal değerlendirme raporu hazırlanmıştır. Söz

konusu rapor, 200 STK ile ulusal düzeyde yapılmış kapsamlı bir anket, AB ve uluslararası iyi yönetim göstergeleri çerçevesinde proje illeri için hazırlanan yerel fark analizi incelemeleri ve ilgili paydaşların yer aldığı yerel yuvarlak masa toplantılarından yararlanılarak ortaya konulmuştur. 10 ilde düzenlenen yerel yuvarlak masa toplantılarına belediye ve STK'lardan toplam 250 temsilci katılım sağlamıştır. Ulusal değerlendirme raporu, uzmanların yer aldığı bir istişare toplantısında nihai haline getirilmiştir. Raporun bulgu ve önerileri, 17 Ocak 2020 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen bir tanıtım toplantısı ile ilgili paydaşlarla paylaşılmıştır. Ulusal değerlendirme raporunun işaret ettiği eksiklikler doğrultusunda sivil toplum kuruluşları için kurumsal yönetim ve kamu-STK işbirliğine yönelik kapasite geliştirici eğitim programlarının hazırlıkları hâlihazırda devam etmektedir. Proje'nin son aşamasında ise STK'lar ve belediyeler için etkili ve sürdürülebilir bir demokratik mekanizma olarak katılımcı bir dijital platform (Stratejik Plan İzleme ve Katılım Aracı) geliştirilmiştir.

Stratejik Plan İzleme ve Katılım Aracı (kentakatilim.org); belediye ve sivil toplum kuruluşlarına birlikte planlama, birlikte çalışma ve ortak izleme ve değerlendirme faaliyetleri gerçekleştirme olanakları sunmak üzere kurgulanmış bir dijital platform niteliğindedir. Araç, belediyelerin beş yıllık stratejik planlarını, yıllık faaliyet raporları ile performans programlarını ve bu belgelerde yer alan hedef, alt hedef, gösterge ve faaliyetlerini şeffaf, anlaşılır ve etkileşimli bir yöntemle sunmayı hedeflemektedir. Aynı zamanda bu araç sivil toplum kuruluşlarına, belediyenin faaliyetleri ile ilgili görüş ve önerilerini yine doğrudan belediyeye iletme fırsatı da sağlamaktadır. Söz konusu platform, bir yandan

pa Birliği Başkanlığının öncelikleri arasında yer almaktadır. Kamu-STK işbirliğinin yerel düzeyde tesisi için gerek Türkiye Belediyeler Birliği'nin gerekse belediyeler başta olmak üzere yerel yönetimlerin program ve proje çıktılarını sahiplenmeleri ve gelecek dönem program ve projelerine aktif katılımları büyük önem arz etmektedir.

Sivil Toplum Sektörü, Sivil Toplum Destek Programı ve uygulanan projeler hakkında daha ayrıntılı bilgi için www.siviltoplumsektoru.org adresli internet sitesi ziyaret edilebilir.

belediyenin hangi amacına ne ölçüde ulaştığını izlemeyi ve değerlendirmeyi mümkün kılarken, diğer yandan da sivil toplum kuruluşları ile belediyeler arasında tesis edilecek etkin işbirliklerine imkân yaratacaktır. Aracın geliştirilme sürecinde, belediyeler, STK temsilcileri ve uzmanlar ile 12 istişare toplantısı yapılmıştır. Dijital aracın geliştirilmesini takiben; Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkanı Prof. Dr. Şükrü KARATEPE, Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı Mali İşbirliği ve Proje Uygulama Genel Müdürü Bülent ÖZCAN, Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Doç. Dr. Birol EKİCİ, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Vilayetler Birliği yetkilileri ile TESEV temsilcilerinin katılım sağladığı işbirliği ve istişare toplantısı Temmuz ayı başında çevrim içi olarak gerçekleştirilmiştir.

Sonuç

Toplumsal karşılaştığı sorunlara etkin çözümler bulunması ve vatandaşların ihtiyaçlarının tam manasıyla karşılanabilmesi amacıyla bütünsel bir hizmet sunumu için kamu-STK işbirliği önem arz etmektedir. Avrupa Birliği standart-

ları çerçevesinde politika belirleme ve karar alma süreçlerinin ilgili tüm tarafların katılımıyla gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

Sivil toplumun, politika belirleme ve karar alma süreçlerine aktif katılımını kolaylaştırmak için tüm katılım düzeylerinde yeni işbirliği mekanizmaları oluşturularak, yerel yönetim ilkeleri ile uyumlu araçlar geliştirilmelidir. STK'lar açısından yerel yönetimlerle kurdukları işbirlikleri vesilesiyle daha çok kişiye ulaşmak ve daha etkin faaliyetler gerçekleştirmek; yerel yönetimler açısından da bu işbirlikleri sayesinde daha iyi ve yerinde hizmet sunumu yapmak, etki alanlarını artırmak mümkündür.

Kamu ve STK'lar Arasında İşbirliğinin Güçlendirilmesi İçin Ortaklıklar ve Ağlar Hibe Programı çerçevesinde yürütülen projeler kapsamında kurulan yerel yönetim-STK işbirlikleri ile başarılı sonuçlar elde edilmiş ve edilmeye de devam etmektedir. Daha geniş bir çerçeveden bakılırsa; Avrupa Birliği uyum sürecinin önemli unsurlarından olan kamu-STK işbirliğini güçlendirecek yeni program ve projelerin hayata geçirilmesi Dışişleri Bakanlığı Avru-

Toplumsal karşılaştığı sorunlara etkin çözümler bulunması ve vatandaşların ihtiyaçlarının tam manasıyla karşılanabilmesi amacıyla bütünsel bir hizmet sunumu için kamu-STK işbirliği önem arz etmektedir. Avrupa Birliği standartları çerçevesinde politika belirleme ve karar alma süreçlerinin ilgili tüm tarafların katılımıyla gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

KONYA'DA KÖPEKLERE ŞEFKATLİ VE HUZURLU YUVA

Konya Büyükşehir Belediyesi Gönüllü Hayvan Dostları Projesi ile sokaktaki başıboş veya sahipleri tarafından sokağa terk edilen köpekleri rehabilite edip gönüllük esası ile kırsal kesimde yaşayan vatandaşlara sahiplendiriyor.

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı
Uğur İbrahim Altay

söyleyen Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, “Sahipsiz sokak hayvanlarını sıcak bir yuva ile buluşturmayı amaçladığımız Gönüllü Hayvan Dostları Projesi başarıyla uygulanmaya devam ediyor. Bir gönüllünün en fazla üç köpeği sahiplendiği projede bugüne kadar bin 578 vatandaşımız, 4 bin 241 köpeği gönüllü olarak sahiplendi. Bu rakamlar da projenin başarısını ortaya koyuyor.” dedi.

Köpek Başına Aylık 125 TL Destek

Konya merkez dışındaki 28 ilçede gerçekleştirilen projede Konya Büyükşehir Belediyesi, köpek başına aylık 125 TL destek veriyor. Ayrıca, “e-pati” ismi verilen bir program ile sahiplendirilen hayvanların periyodik kontrolleri, gelişim durumları, aşıları, gıda desteklemeleri web sayfaları ve uygulamalar yardımı ile sürekli takip ediliyor.

Gönüllüler Projesinden Memnun

Projeden faydalanarak sokak hayvanlarını sahiplenen gönüllüler de uygulamadan memnun. Köpeklerin kendilerine arkadaş ve evlerinin koruyucusu olduğunu söyleyen gönüllüler verilen destek ile de ihtiyaçlarının giderildiğini belirtti. Konya Büyükşehir sınırlarındaki tüm kırsal mahallelerde ikamet eden vatandaşlar projeden faydalanabiliyor.

Büyükşehir Belediyesi, Türkiye’de bir ilki gerçekleştirerek sahipsiz köpeklerle şefkat elini uzatmak isteyen vatandaşlara bakım parası olarak her ay 125 TL ödeme yaparken; hayvanların sağlık giderlerini de karşılıyor.

Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından 2016 yılından bu yana Türkiye’ye örnek olan “Gönüllü Hayvan Dostları Projesi” başarıyla uygulanıyor. Proje; Türkiye’nin en büyük ve en modern Sahipsiz Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon

Merkezinde yer alan hayvanların yeniden sağlığına kavuşarak doğal yaşam alanlarına geri dönmelerine yönelik entegrasyonlarının gerçekleştirilmesini ve Konya şehir merkezi dışındaki kırsal alanlarda yaşayan vatandaşlara gönüllülük esasına dayanarak sahiplendirilmesini amaçlıyor.

4 Bin 241 Sokak Köpeği Gönüllü Olarak Sahiplenildi

Türkiye’de bir ilk olarak başlanan projenin dördüncü yılına girdiğini

COVID- 19 SALGININDA YAŞAMINI YİTİRENLER ANISINA YAPILAN FESTİVALİN KONUKLARI SAĞLIK ÇALIŞANLARI OLDU

Dünya Festivaller Birliği (CIOFF) ve Uluslararası Dans Festivalleri Federasyonu (FIDAF) tarafından 7 kez “Dünyanın En İyi Kültür ve Sanat Festivali” seçilen 21’inci Uluslararası İstanbul Büyükçekmece Kültür ve Sanat Festivali sona erdi.

74 ülkeden 2600 sanat elçisinin katılımıyla gerçekleşmesi planlanan festival, dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını nedeniyle yabancı konuklarından yoksun gerçekleşti. Covid-19'dan yaşamını yitirenlerin anısına düzenlenen bu yıl ki festivalin konukları ise sadece sağlık çalışanları oldu.

Tarihi Köprü Üzerinde 74 Ülkenin Bayrakları Dalgalandırıldı

Belediye hizmet binasındaki "Demir Heykel'in Teslim Alınması" etkinliğiyle başlayan festival Büyükçekmece Kültürpark'ta devam etti. Mehter Takımı gösterisinin ardından sevgi bahçesi oluşturularak ülkelerin plakaları barış kütüğüne asıldı. Covid-19 salgını nedeniyle festivale katılamayan 74 ülkeleri bu yıl Büyükçekmeceli gençler temsil etti. Ülkelerin geleneksel kıyafetleriyle tarihi Kanuni Sultan Süleyman Köprüsü üzerinde bir araya gelen gençler, 74 ülkenin bayraklarını dalgalandırarak tüm dünyaya "Sevgi birbirimize, barış hepimize" mesajını verdiler.

700 Sağlık Çalışanına Moral Konseri

Kemal Sunal Anfi Tiyatro'da gerçekleşen etkinlikler Büyükçekmece Belediyesi Sahne Sanatları Modern Dans Gösterisi grubunun korona virüse dikkat çeken ilginç dans gösterisiyle başladı. Cem Mansur yönetimindeki Cemal Reşit Rey Senfoni Orkestrası ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Orkestralar Müdürlüğü "Gelenekselden Çağdaş" konserinin konukları 700 sağlık çalışanı moral depolarken zaman zaman da keyifli anlar yaşadı. Festival sonundaki Büyükçekmece Albatros Sahili'nde deniz üzerinde ses, ışık ve su gösterisi izleyenleri kendine hayran bıraktı.

"Festivali koronavirüsten hayatını kaybeden insanlarımıza adadık"

Tüm dünyayı etkisi altına alan koronavirüs salgını nedeniyle festivale yurt dışından konuk alamadıklarını söyleyen Büyükçekmece Belediye Başkanı Dr. Hasan Akgün, "Uluslararası İstanbul Büyükçekmece Kültür ve Sanat Festivali 21'inci kez dünya kültür hayatına katıldı. Zor bir festival yapıyoruz. 20 yıldan bu yana Uluslararası İstanbul Büyükçekmece Kültür ve Sanat Festivali dünya kültür ve sanat hayatına büyük katkı sağladı. Şuana kadar yaklaşık 180 ülkeden 30 binden fazla dünya genci Büyükçekmece tarihi Mimarşinan köprüsü üzerinde buluştu ve kültürlerini aslında dostlukla, sanatlarını da sevgiyle buluşturdular. El ele tutuştular 'Sevgi Birbirimize, Barış Hepimize' diyerek dünyaya önemli mesaj verdiler. Bu seneki festival 1 günlüğüne yapılıyor. Çünkü Covid-19 virüsü dünyayı sarstı. Dünya 731 binden fazla insan kaybetti. Bu akşam 1 günlük bir festivali icra etmenin ve bunu Covid-19 nedeniyle hayatını

kaybedenlere adanmış olmamız bizim için çok önemliydi. Bize destek veren İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Ekrem İmamoğlu ve ekibine, benim bugüne kadar festivale emek veren çalışma arkadaşlarıma, Büyükçekmece aileme, meclis üyelerine şükranlarımı sunuyorum. Bu festivalin bir başka önemli anlamı da sağlık çalışanlarımız. 700 sağlık çalışanı davetlimiz var. Biz Covid-19'dan kaçarken Covid-19 üzerine saldıran sağlık çalışanlarımızı da şeref misafiri olarak davet ettik. Dolayısıyla hem sağlık çalışanlarımızın şeref konuğu olması hem de bu festivalin Covid-19'dan hayatını kaybeden 731 binden fazla insanımıza atfedilmesi bu festivale yeni bir boyut kazandırarak Dünya Festival Tarihi'ne imza atmışızdır" ifadesini kullandı.

Flyboard Gösterisi Nefesleri Kesti

Bu yılki festivalin kapanış gösteri olan deniz üzerinde su, ses, ışık ve flyboard gösterisi adeta nefesleri kesti. Büyükçekmece sahilinde gerçekleşen gösteri zaman zaman nefesleri kesti.

“GIDANI KORU, SOFRANA SAHİP ÇIK” KAMPANYASI

Aylin ÇAĞLAYAN ÖZCAN
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü
Tarım ve Orman Bakanlığı

Son aylarda tüm dünyayı etkisi altına alan, ülkelerden bireylere politika ve alışkanlıklarımızda zorunlu ve kalıcı değişimleri beraberinde getiren salgın, bize, gıda arz güvenliğinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha göstermiştir. Bu süreçte, hâlihazırda uluslararası gündemin en acil önceliği olan her alanda sürdürülebilirliğin gözetilmesi gerekliliği, üretimden tüketime kaynakların etkin ve verimli kullanılması hususunda ülke politikalarının bir kez daha gözden geçirilmesine neden olmuştur.

Sorumlu olduğu alanları itibariyle çok geniş bir konu yelpazesinde faaliyetlerini sürdüren Tarım ve Orman Bakanlığı, uzun yıllardır uygulamaya koyduğu tüm projelerde uluslararası işbirliğini ve sürdürülebilirliği kendisine ilke edinmiştir. Bu çerçevede değerlendirildiğinde, “Gıdanı Koru, Sofrana Sahip Çık” kampanyası da söz konusu ilkeler ışığında başlattığımız ve önce ülke sathı, sonrasında ise sınır ötesi işbirliklerini hedefleyen önemli bir örnektir.

Gıda kayıpları ve israfı, iklim sorunu, yoksulluk, gelir adaletsizliği ve açlıkla birlikte küresel sorunlar arasında ilk sıralarda yer almaktadır. En basit haliyle ifade edilecek olursa, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile “kimseyi geride bırakmadan kalkınma” ve “gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama yeteneklerinden çalmadan kalkınma” için bireylerden devletlere ve uluslararası oluşumlara kadar her düzeyde uygulamaya geçirilmesi adına ev ödevleri ortaya koyan Birleşmiş Milletler, sürdürülebilirliğin her alanda riayet edilmesi gereken bir temel ilke olması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Bu çerçevede değerlendirildiğinde, gıda kaybı ve israfını sadece yok olan gıda olarak değerlendirmemek gerekmektedir. Gıda kayıpları ve israfı, çiftçiler, tüketiciler ve gıda değer zincirindeki diğer paydaşlar için yüksek düzeyde bir ekonomik zarara yol açmakta ve bu da bir ülkenin ekonomik kaybının yanı sıra çevre üzerinde de olumsuz etkilere sebep olması anlamına gelmektedir.

Gıda kayıp ve israfı, aynı zamanda üretim sürecinde kullanılan toprak, su, enerji ve girdi üretiminde kullanılan kaynakların israfını da temsil etmektedir. Yapılan araştırmalara göre;

- 1 kg kırmızı etin üretimi için 15 bin 455 litre suya,
- 1 kg peynirin üretimi için 5 bin litre suya,
- 1 kg pirincin üretimi için 3 bin 400 litre suya,
- 1 kg şekerin üretilmesi için bin 500 litre suya
- 1 kg domatesin üretilmesi için ise 184 litre suya ihtiyaç vardır.

Artma eğiliminde olan dünya nüfusunun 2050 yılına kadar 9,7 milyara yükselmesi beklendiği gerçeği göz önünde bulundurulduğunda, yükselen dünya nüfusunun gıda ihtiyacını karşılayabilmek için, gıda üretiminin mevcut miktara göre %60 oranında artırılması gerektiği görülmektedir.

Bu durum, üretim kapasitesinin artırılması sürecinde doğal kaynaklar üzerindeki baskının çoğalacağını göstermektedir. Aynı zamanda bu durumla birlikte, çevre dostu üretimin artması, yeni uygulama teknikleriyle etkin ve verimli üretimin geliştirilmesi gerekliliği de haiz olmuştur. Bu nedenle, gıda kayıpları ve israfının azaltılması, gelecekte gıda güvenliğini ve beslenmemizi desteklemek için önemli bir adım olacaktır.

Temmuz 2020’de yayınlanan Dünya’da Gıda Güvenliği ve Beslenme Durumu raporunda¹, 2019’da yaklaşık 690 milyon insanın açlıkla mücadele ettiği ortaya konmuştur. Bu rakam 2018 rakamlarından 10 milyon ve son beş yılın ortalamasından yaklaşık 60 milyon fazladır. Rapor, dünya genelinde 2020 yılı sonuna kadar 130 milyondan fazla insanın Covid-19 salgını nedeniyle kronik açlığa düşebileceği tahmininde bulunmaktadır. Yıllardır düzenli azal-

¹ Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), Uluslararası Tarım Fonu (IFAD), Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu (UNICEF), BM Dünya Gıda Programı (WFP) ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından ortaklaşa hazırlanmıştır.

Gıda kayıpları ve israfı, çiftçiler, tüketiciler ve gıda değer zincirindeki diğer paydaşlar için yüksek düzeyde bir ekonomik zarara yol açmakta ve bu da bir ülkenin ekonomik kaybının yanı sıra çevre üzerinde de olumsuz etkilere sebep olması anlamına gelmektedir.

ma eğiliminde olan kronik açlığın ise 2014 itibariyle yavaş yavaş artmaya başladığı görülmektedir.

Öte yandan her türlü açlık ve kötü beslenmenin (yetersiz beslenme, mikro besin eksiklikleri, aşırı kilo ve obezite dahil) üstesinden gelmek için yeterince gıda temin etmekten daha fazlasını yapmak gerekmekte, özellikle çocukların tükettiği gıdaların besleyici olması sağlanmalıdır.

Ancak besleyici gıdaların yüksek maliyeti ve çok sayıda aile için sağlıklı beslenmenin satın alınabilirliğinin düşük olması da ciddiye alınması gereken bir engeldir. Besin açısından zengin süt ürünleri, meyveler, sebzeler ve protein açısından zengin bitkisel ve hayvansal gıdalar dünya çapında en pahalı gıda grupları olmakla birlikte, yapılan araştırmalar israfın en fazla meyve ve sebzelerde gerçekleştiğini göstermektedir.

Dünyada önemli ölçüde açlık ve obezite sorunu olmasına rağmen bir yandan da, üretilen gıdanın, her yıl üçte biri, yani 1,3 milyar ton gıda,

GIDANI KORU

SOFRANA SAHİP ÇIK

kayıp ve israf edilmektedir. Bu kayıp, gelişmekte olan ülkelerde 310 milyar dolar, gelişmiş ülkelerde ise 680 milyar dolar değerindedir. İsrif edilen gıdayı üretmek için gerekli ekili alan Çin'in yüzölçümü kadar, yani 9,6 Milyon km²'dir.

Dünyanın bir yanında gıdalar çöpe atılırken, diğer yanında ise insanlar açlık nedeniyle bir sonraki gün hayatta kalıp kalmayacağını bilmemektedir. Her ne kadar yapılan araştırmalar pandemi sürecinde sağlıklı beslenme eyleminin artış gösterdiğini ve gıda israfının azaldığını gösterse de (evde yemek yapma ve düzenli alışveriş nedeniyle), uzun vadeli düşünüldüğünde günümüzde hala gıda kayıp ve israfının var olması, gıda sistemlerinin düzenli işlemediğini göstermektedir.

Bütün bu bilgilerin ışığında gıda sistemlerini dönüştürmemiz ve daha verimli hale getirmemiz gerekliliği açıkça görülmektedir. Bu bağlamda, Tarım ve Orman Bakanlığı olarak biz de Gıdanı Koru Kampanyası ile gıda kaybı ve israfını azaltmak için üzerimize düşeni yapmayı hedefliyoruz.

Vizyonumuz Türkiye'yi gıda kayıplarını ve israfını önleyerek, azaltarak ve yöneterek, hem tüketim hem üretim bakımından sürdürülebilir gıda sistemlerine katkıda bulunan bir ülke haline getirmektir.

T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan ve 2019-2023 yıllarını kapsa-

yan On Birinci Kalkınma Planı'nın 411. maddesinde "Gıda güvenliğini teminen etkin stok yönetimi, arz zincirinde kayıpların azaltılması, israfın önlenmesi, piyasaların düzenlenmesine yönelik kural ve kapasitelerin geliştirilmesi sağlanacaktır." ve 411.3. maddesinde "Gıda kayıp ve israfının önlenmesi için tüketici bilinci artırılacaktır." hedefleri yer almaktadır.

Bunun yanı sıra Tarım Orman Şurasının 38 Eyleminin en önemlilerinden birisi de gıda kaybı ve israfıyla mücadele etmektir.

Bakanlığımız, son yıllarda, sürdürülebilir bir temelde gıda kayıpları ve israfını azaltma konusunu gündemine almış, ulusal ve küresel ölçekte birçok çalışma yürütmüştür. Bu gelişmeler doğrultusunda, gıda kayıpları ve israfını azaltma konusunun sadece ulusal değil uluslararası bir konu olduğunun da farkında olan ülkemiz, Bakanlığımız koordinasyonunda ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) işbirliğinde, gıda kayıpları ve israfının azaltılmasına yönelik olarak "GIDANI KORU" isimli büyük çaplı bir kampanyayı başlatmıştır.

Kampanya ile Bakanlığımız ve FAO; gıda kayıpları ve israfı konusunda gerek ulusal gerekse uluslararası düzeyde mücadele etmeyi, ilgili tüm tarafları bilinçlendirerek toplumsal farkındalık düzeyini artırmayı ve bu konuda özellikle Türkiye'de gerçekleştirilen iyi uygulama örneklerini uluslararası arenada rol

model haline getirmeyi hedeflemektedir. Kampanya kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetlerin planlanması ve hayata geçirilmesi sürecine katkı vermek üzere ilgili paydaşların katılım ve katkılarıyla Bakanlığımızca bir dizi etkinlik gerçekleştirilmiştir. Bu etkinlikler sonucunda Türkiye tablosu aşağıdaki gibi ortaya çıkmıştır:

- Gıda kayıp ve israfının en fazla yaş meyve ve sebze de görüldüğü, bunu hazır yemek ve ekmeğin takip ettiği,
- Meyve ve sebzelerde en fazla kaybın hasat, depolama, işleme, nakliye ve satışta gerçekleştiği,
- Hazır yemek sektöründe ise hastaneler, okul yemekhaneleri, oteller, lokantalar, kamu kurum yemekhaneleri gibi toplu tüketim yerlerinde olduğu,
- Ekmeğin özellikle satış aşamasında israf edildiği,
- İsrafın her gelir grubunda fakat farklı alanlarda gerçekleştiği,
- Gıda arz zincirindeki süreçlerin iyileştirilmesine ihtiyaç duyulduğu,
- Tüketici tarafında da Gıda Okuryazarlığının geliştirilmesi gerektiği.

Türkiye'de yaşanan gıda kayıp ve israfı rakamları ise aşağıdaki gibidir:

- Ulusal Envanter Raporuna göre 2018 yılında ülkemizde 18,8 milyon ton gıda çöpe atılmıştır.
- Günlük olarak 4.9 milyon ekmek israf edilmektedir.
- Üretilen sebze ve meyvelerin %50'sinde kayıp yaşanmaktadır.
- Hizmet sektöründe işletme başına yılda 4,2 ton gıda, 2.000 litre içecek israfı gerçekleşmektedir.

Buradan yola çıkarak, gıda kayıpları ve israfına ilişkin kapsamlı bir stratejinin benimsenmesi için, 2018 yılında, Tarım ve Orman Bakanlığı

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü koordinasyonunda, FAO-Orta Asya Alt Bölge Ofisi ve Bakanlığın diğer birimlerinden temsilcilerin katılımıyla bir çekirdek çalışma grubu oluşturulmuştur. Bu çerçevede, ilgili paydaşların katılımıyla odak grubu toplantıları düzenlenmiş, problemler ve çözüm önerileri ile birlikte Stratejinin yol haritası tartışılmış ve geliştirilmiştir.

Başlangıç olarak, Bakanlığın 81 il müdürlüğü ve ilgili yerel paydaşlardan (valilikler, belediyeler, üniversiteler, STK'lar vb, gıda kayıpları ve israfını yerel düzeyde inceleyerek durum değerlendirmesi yapmaları istenmiştir.

Sonuçta Türkiye’de ilk defa gıda kayıpları ve israfının önlenmesi, azaltılması ve yönetimine ilişkin bir Ulusal Strateji Belgesi ve bu stratejiyi hayata geçirecek Eylem Planı hazırlanmıştır. Söz konusu strateji Gıda Kaybı Hiyerarşine göre kurgulanmıştır.

Eylemler

Bu amaçlara ulaşmak için de 100’e yakın eylem ve her eylemin gerçekleştirilmesinden sorumlu olan kurum ve kuruluşlar istişare edilerek belirlenmiş ve Türkiye’nin Gıda Kayıpları ve İsrafının Önlenmesi, Azaltılması ve Yönetimine İlişkin Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planında bütün detaylarıyla yer almıştır. Söz konusu belgeye gidanikoru.com web sayfasından erişilebilmektedir.

Gıda kaybı ve israfıyla mücadelede farkındalık oluşturmak, etkin sonuçlar yaratabilmektedir. Bazen sadece, gıdayı doğru koşullarda saklama, şekli mükemmel olmayan meyve ve sebzelere şans verme, akıllı alışveriş yapma, ısı kontrolünü doğru ayarlama, gıda başışı konularında öğreneceğimiz basit yöntemlerle gıda israfının çözümüne katkıda bulunabiliriz.

Bu farkındalığı daha çok kişide uyandırabilmek için Gıdanı Korumak, teknik detayların yanı sıra bir iletişim kampanyası olarak da hayata geçirilmiştir.

Kampanyamızın Adı: Gıdanı Korumak, Sofrana Sahip Çık!

Ana Mesajlarımız: “İhtiyacın Kadar Al” “Geleceğini Çöpe Atma”

Kampanyanın kayıp ve israf farkındalığına yönelik yaşayan bir web sitesi ve sosyal medya hesapları bulunmaktadır: www.gidanikoru.com ve [@gidanikoru](https://www.instagram.com/gidanikoru)

Web sayfasında ve sosyal medya mecralarında; planlı alışveriş, bilinçli tüketim, STT ve TETT farkı, gıda

kaybı ve israfına dair çarpıcı güncel bilgiler, rakamlar/grafikler, kampanya faaliyetleri, alışveriş yönetimi, erzak yönetimi, saklama yöntemleri, yaratıcı tarifler, örnek uygulamalar, oyunlar gibi pek çok içerik yer almaktadır. Kampanyamızın maskotu “CANO”, gıdalarımızın çöpe gitmemesi ve kayba uğramaması için bu kampanya boyunca bizlerle birlikte olacaktır. Gıda kayıplarının önlenmesi konusu; iklim değişikliğinin giderek fazla hissedilen etkisi nedeniyle gelecek yılların da en önemli gündem maddelerinden biri olacaktır. Bu nedenle uygulanabilir, etkili ve bütüncül stratejilerin ilgili tüm kurum ve kuruluşların katılımıyla ulusal düzeyde geliştirilmesi kritik önemde olacaktır.

İHTİYACIN KADAR AL GELECEĞİ ÇÖPE ATMA

Food and Agriculture Organization
of the United Nations

/gidanikoru

Kampanyamız kapsamında, FAO desteği ile çok etkili iletişim araçları ve bunları içeren bir kılavuz tasarlanmıştır. Kampanyayı desteklemek için kullanabileceğiniz tüm görsel ve işitsel materyal buluta yüklenerek belediyelerimizin erişimine açılmıştır.

Yenilikçi ve akılcı politikalarla, gıda sistemlerimizin sürdürülebilirliğini sağlamak için toplumumuzu daha güçlü hale getirmemiz gerekmektedir.

Birleşmiş Milletlerin 2030 Gündemine ulaşabilmemiz için, ülkemizin gıda kayıplarını azaltmak ve gıda israfını yarıya düşürmemiz gerekmektedir. Bu hedefe ulaşabilmek için, bütün paydaşların planlı bir şekilde işbirliği yapması oldukça önemlidir.

Türkiye'nin Gıda Kayıpları ve İsrafının Önlenmesi, Azaltılması ve Yönetimine İlişkin Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planında Belediyelerimiz için 6'sı doğrudan, 27'si dolaylı olmak üzere 33 eylem belirlenmiştir.

Belediyelerin bu konudaki desteği, Kampanyanın başarıya ulaşması için çok önemlidir. İşbirliği yapılabilircek bazı alanlar şöyle sıralanabilir:

- İl ve ilçelerimizde gıda bağıışı yapanları teşvik etmek için lojistik ve soğuk zincir desteği artırılabilir.

- Belediyelerimiz tarım başta olmak üzere çeşitli alanlarda kooperatif faaliyetleri yürütüyor veya destekliyorlar. Tarımsal kooperatifi bulunan belediyelerimiz tarlada ürün bırakmamayı ilke edinebilir.

- Bu amaçla gençleri mobilize etmek, gıda gönüllüleri ağı oluşturmak gibi aktif eylemler hem bilinçlenme, hem amaca ulaşma konusunda sizlere destek olacaktır.

- Bu eylemlerinizi ölçüp izleyerek, sonuçlarını bizimle paylaşmanız, iyi örnekleri yaymamıza, yetersizlik varsa birlikte çözüm bulmamıza yardımcı olacaktır.

- Pazaryerlerinde, hallerde gün sonunda ortaya çıkan gıda atıklarının değerlendirilmesi konusunda belediyelerimizin mevcut çalışmaları olduğu bilinmektedir. Fizibilitesi uygun projelerle, kompost tesislerinin, biyogaz tesislerinin yaygınlaşması, daha etkin kullanılması sağlanabilir.

Gıdanı Koru kampanyamız 20 Mayıs'ta başladığından bu yana:

Tanıtım videosu, yazılı ve görsel medyada yer alan onlarca haber, sosyal medya hesaplarımızdan gıda israfı ve kaybı ile ilgili yapılan tavsiye paylaşımlar, alanında uzman kişilerle yapılan sosyal medya canlı yayınları milyonlarca kişiye ulaşmış bulunmaktadır.

Kampanyamız kapsamında, FAO desteği ile çok etkili iletişim araçları ve bunları içeren bir kılavuz tasarlanmıştır. Kampanyayı desteklemek için kullanabileceğiniz tüm görsel ve işitsel materyal buluta yüklenerek belediyelerimizin erişimine açıl-

mıştır. Bu iletişim araçlarının sizlerin desteği ile yaygınlaştırılması ve bu yolla halkımızda gıda kaybı ve israfı üzerine bilincin artırılması büyük önem arz etmektedir. Bu kılavuzda yer alan materyalleri buluttan indirip şehrinizi Gıdanı Koru görselleri ile donatmanızı temenni ediyoruz.

Ekim ayının kampanyamız açısından oldukça yoğun geçeceğini, o dönemde gıda kaybı ve israfının azaltılması için hep birlikte "söz vereceğiz!" diyerek kampanyaya destek olacağımızı belirtmek isterim.

Gıda kayıpları ve israfını azaltmak için, toplumun bütün kesimlerinin farkındalığını artırmak, gıda sistemi aktörleri için kanıt tabanlı bilgi sağlamak ve kapasite geliştirmek gereklidir. Çalışmalarımızdaki çözüm önerilerini ileriye taşıyacak bütün paydaşlara şükranlarımızı sunarız.

Türkiye'nin Gıda Kayıpları ve İsrafının Önlenmesi, Azaltılması ve Yönetimine İlişkin Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planında Belediyelerimiz için 6'sı doğrudan, 27'si dolaylı olmak üzere 33 eylem belirlenmiştir. Belediyelerin bu konudaki desteği, Kampanyanın başarıya ulaşması için çok önemlidir.

DÜZCE YATIRIM AJANSI

Zeynep CEBECİ

Düzce Ticaret ve Sanayi Odası/ Genel Sekreter Yrd.

Düzce Yatırım Ajansı; Düzce Valiliği, Düzce Belediye Başkanlığı ile Düzce Ticaret ve Sanayi Odası arasında 13 Mart 2020 tarihinde imzalanan bir protokol ile hayata geçirilmiştir.

Düzce'nin ekonomik kalkınmasında gereksinim duyulan yatırımların artırılması, yatırım destek ve tanıtım stratejilerinin belirlenmesi, ilimizin, tarım, turizm ve sanayi ile ilgili gerek yurt içinde gerek yurt dışında tanıtımının yapılacağı çeşitli organizasyonlara katılım sağlanması için yapılacak olan çalışmaların usul ve esaslar ajans tarafından belirlenecektir.

İlimizin ulusal ve uluslararası düzeyde yatırım destek ve stratejisini; Kamu Kurum ve Kuruluşları, özel sektör kuruluşları ve Sivil toplum kuruluşları ile iş birliği ve sinerji içerisinde belirlemek, ulusal ve uluslararası düzeyde yürütülen yatırım destek ve tanıtım faaliyetlerini koordine etmek amacını taşımaktadır.

Ajans binası Düzce Merkezde yer almakta olup Düzce Valiliği'nin Doğu Marmara Kalkınma Ajansı'na sunmuş olduğu Mali Destek Programı kapsamında hibe alınarak yapılmıştır.

Ajansta, yatırımcıların karşılanması, yatırım konuları ile ilgili bölgesel ve ulusal devlet destekleri hakkında ilk elden bilgilendirme yapılması, yatırım konusu sektör ile ilgili yapılmış bulunan SWOT analizi ve benzeri çalışmalar ile yatırım konusu sektör

ile ilgili nitelikli eleman durumu konularında bilgi aktarımları gerçekleştirilecektir.

Yine yatırımlarla ilgili olası iş birliği protokolleri ve yatırım süreçlerini hızlandıracak diğer katkılar konularında yatırımcıların doğru şekilde bilgilendirilmesi sağlanacaktır.

Ayrıca Ajansta;

- Düzce yatırım haritalarının çıkarılması ve stratejilerin belirlenmesine yönelik projelerin üretilmesi

- Sivil Toplum Kuruluşlarının koordine edilmesi,
- Yatırımcı ve kurumlar arasında iş birliğinin sağlanması,
- Yatırım aşamalarının takip edilmesi,
- Yatırım aşamalarının tek merkezden desteklenmesi
- Yatırımcıların süreçler ile devlet kurumlarındaki işlerinin hızlandırılmasına katkı sağlanması, gibi faaliyetler yürütülecektir.

PANDEMİ DÖNEMİNDE BİSİKLET KULLANIMI VE BİSİKLET YOLU YAPIMINDAKİ ARTIŞ

Oğuzhan KAYA
TBB/ Dış İlişkiler Müdürlüğü/ Uzman

Trafik sıkışıklığı, şehirlerin ekonomik, sosyal ve çevresel bozulmalara neden olan hastalığı olarak nitelendirilmektedir. Yoğun trafik işe gidiş geliş ile yolcu ve yük taşımayı zorlaştırmakta ve zaman kaybına neden olmakta, hava kirliliğini artırarak içinde yaşadığımız çevreyi kötüleştirmektedir. Kısacası trafik, zaman kaybını ve akaryakıt israfını artırarak bir şehrin ekonomisi ile o yörede yaşayan insanların hayat kalitesini doğrudan olumsuz olarak etkilemektedir.

1800'lü yılların sonlarına kentlerde bisiklet yolları yapım çalışmaları yaygınlaşmaya başlamış ve bisiklet popüler hale gelmiştir. Yarış bisikletçiliği ve dağ bisikletçiliği gibi sportif amaçlı kullanımlarla varlığını sürdürmüş olup gündelik hayatta da kullanılmaktadır. Hali hazırda kentsel ulaşım aracı olarak bisiklet kullanımının yaygın olduğu ülkelerin yanı sıra pek çok ülke bisiklet kullanımına daha çok imkân verme ve bisiklet kullanımı yaygınlaştırma girişimlerinde bulunmaktadır. Bütün dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisi, toplu taşımadaki yüksek bulaşma riski, ekonomik sebeplerden dolayı kentlerde bisiklet kullanımını ve bu alandaki çalışmaları artırmıştır. Bu makalede Covid-19 pandemisi etkisiyle, dünya çapında ve Türkiye’de gerçekleştirilen bisiklet kullanımı ve bisiklet yolu çalışmalarına ilişkin bilgi verilerek bir değerlendirmede bulunulacaktır.

Dünyadaki Durum ve Bazı Örnekler

Dünya çapında yeni koronavirüsün yayılmasının durdurulmaya çalışıldığı ve 3.9 milyarı aşkın insanın tam veya kısmi karantinada olduğu bu dönemde kentler, kullanıcı azlığı ve sağlık endişeleri nedeniyle toplu taşımayı azaltmıştır. Bu durum salgının yayılmasının engellenmesinde hayati öneme sahip olmakla birlikte insanlar için bir ulaşım zorluğu oluşturmuştur. Bireylerin; gıda, iş, sağlık ve sosyal hayattan ileri gelen ulaşım ihtiyaçları bulunmaktadır. Özellikle sağlık çalışanlarının ulaşımının sağlanması her zamankinden daha çok önem arz etmektedir. Dünya çapında salgın sürecinde alternatif ulaşım imkânları aranmakta ve bisiklet kullanımının arttığı gözlenmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü koronavirüs krizinde aktif kalmak için bisiklet kullanımını önermiş ve yaptığı bir

açıklamada: “Dünyanın dört bir yanındaki kentler Covid-19 pandemisini önlemek ve yavaşlatmak amacıyla fiziksel temasları sınırlamaya yönelik geniş bir dizi önlem getirirken, birçok insanın mümkün olduğunda iş yerlerine ulaşmak, temel günlük ihtiyaçları karşılamak veya zarar görebilir insanlara yardım sağlamak için ulaşım ihtiyacı devam edebilir.” “Makul olan her zaman yürümeyi veya bisikleti tercih edin; bisiklet uzaktan çalışma, kısıtlı spor ve eğlence faaliyetleri nedeniyle yerine getirmekte zorlanacağınız günlük minimum fiziksel aktivite gereksinimini karşılarken sosyal mesafeyi de korumanızı sağlamaktadır.” ifadelerini kullanmıştır.

Bazı bulgular bisikletin dayanıklı ve güvenilir bir seçenek olarak öne çıktığını göstermektedir. Çin, Almanya, İrlanda, Birleşik Krallık ve Birleşik Devletler dâhil olmak üzere farklı ülkelerde bisiklet trafiğinde artış gözlenmektedir. Çin’ in Wuhan kentinde 23 Ocak – 12 Mart tarihleri arasında Mobike bisiklet servisi 2.3 milyon bisiklet seyahati kaydedilmiştir. Bisiklet hizmetini 286 bin kişi kullanmış ve toplam 2 milyon mil, ekvator çevresinde 81 tura denk gelecek kadar, yol alınmıştır. Gönüllüler yoğun şekilde bisiklet kullanmış, bazı bisiklet firmaları acil ihtiyacı olan sağlık görevlileri için ücretsiz hizmet vermiştir.

New York bisiklet servisi Mart ayında geçen yıla göre %67’lik bir artış görmüştür. Philadelphia’da bisiklet kullanımı %150 artmıştır. İrlanda Dublin’de bisiklet sektörü her zamankinden daha çok talep görmeye başlamıştır. Fransa’da önceki istatistiklere göre %44 bisiklet trafiği artışı meydana gelmiş. Paris bölgesinde yer alan belediyelerde %27’lik bir bisiklet trafiği artışı olmuştur. Birleşik Krallık, Avustralya, İtalya ve Almanya’ da bisiklet kul-

lanımı ve satışlarında dikkat çekici artışlar yaşanmıştır.

Bisiklet kullanımının koronavirüs salgınında etkin ve sağlıklı bir ulaşım aracı olarak daha da öne çıkması ve artan kullanım ile birlikte dünya genelinde bisiklet yolu yapımı, bisiklet altyapısı ve mevcut durumun geliştirilmesine yönelik çalışmalar artış göstermektedir.

Bazı kentler Covid-19’a yanıt olarak bisiklet altyapısını geçici veya kalıcı olarak genişletmektedir. Bogota, normalde pazar günleri arabalara kapalı bir sokak sistemi olan 22 millik Ciclovía ağı sistemini haftanın diğer günlerinde de araçlara kapalı olarak açmayı denemiştir. NUMO (Yeni Kentsel Hareketlilik ittifakı) ile yürütülen bir pilot projede, kent yönetimi ve özel bisiklet operatörü sağlık çalışanlarına e-bisikletler vermektedir. Philadelphia’ da 4.4 millik bir yol kesiti motorlu taşıtlara kapatılmıştır. Mexico City, toplu taşıma kullanımından kaynaklanan riskleri azaltmak ve 21 milyon nüfuslu kentte hareketliliği sağlamak için 80 millik geçici bisiklet altyapısı planları önermiştir.

Bütün dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisi, toplu taşımadaki yüksek bulaşma riski, ekonomik sebeplerden dolayı kentlerde bisiklet kullanımını ve bu alandaki çalışmaları arttırmıştır.

Berlin kısa bir süre önce bir ana yol boyunca 1 millik geçici bisiklet şeridi uygulamış ve diğer Alman kentleriyle birlikte salgın nedeniyle anlık oluşturulan altyapıyı (pop-up infrastructure)* genişletmeyi planlamaktadır. Oakland, Minneapolis, Denver, Louisville, Vancouver ve Calgary de benzer önlemler almıştır. New York, Manhattan ve Brooklyn segmentlerine 1 mile yakın geçici korumalı bisiklet şeridi eklemeyi ve arabalara yol kapatma uygulamasını denemeyi etmeyi taahhüt etmiştir. Amerika'nın diğer kentlerinde de yolları motorlu araçlara kapatma ve bisiklet yollarını arttırmaya yönelik uygulamalar görülmektedir.

Hollanda'da koronavirüs döneminde de bisiklet teşvikleri devam etmektedir. Dünyanın en başarılı bisiklet ülkelerinden biri olan Hollanda 23.000 milden fazla korumalı bisiklet yoluna ve insanlardan daha fazla bisiklete ev sahipliği yapmakta tüm seyahatlerin dörtte biri bisikletle gerçekleştirilmektedir. Hollanda aynı zamanda bisiklet sürmek için en güvenli ülkelerden biridir ve yıllık bisikletçi ölüm oranı 100 milyon kilometrede sadece 1,1'dir. Hollanda hükümeti bugüne kadar devam etmekte olan kitlesel bir bisiklet yolu yapımı programı yürürlüğe

koymuştur. Şu an ülke çapındaki tüm seyahatlerin yaklaşık %30'u bisikletle gerçekleşmekte ve şehirlerarası bisiklet " süper otoyolları" bile bulunmaktadır.

Almanya'da, genişletilmiş bisiklet şeritleri bisikletçilerin kullanımına ayrılmış, çıkarılabilir bant ve mobil işaretlerle işaretlenmiştir. Paris, virüs zamanında anlık yapılan (pop-up) "korona bisiklet yolları" da dâhil olmak üzere 650 kilometrelik bisiklet yolları açmaktadır. Milano gibi bazı kentler değişiklikleri kalıcı hale getirmektedir. Paris bölgesindeki belediyeler, Fransız başkentinde 50 kilometrelik yeni bisiklet yolları da dâhil olmak üzere 150 kilometrelik yeni geçici yollar inşa etmeyi planlamaktadır. Londra'da, şehrin bisiklet paylaşım sistemi artık sağlık çalışanlarının kullanımına açıktır. New York, San Francisco, Berlin ve Birleşik Krallık genelinde, bisiklet dükkânlarının gerekli temel hizmet sağlayan yerler olarak açık kalmasına izin verilmiştir – ancak bu durum diğer her yerde değildir.

İngiliz hükümeti, ulaştırmayı salgın durumuna adapte edebilmek için geçici bisiklet yolu yapımı ve var olanların genişletilmesini de içeren yaklaşık 500 milyon dolarlık bir acil durum planı açıklamıştır.

Kısıtlamaların hafiflediği ve daha fazla insanın işe dönmeye başladığı Avustralya'da Bisiklet Ağı sözcüsü Alexander Miller, bisiklet sürmenin Avustralyalıların fiziksel mesafeyi korumaya devam etmesinde önemli bir rol oynayacağını söylemiştir. Sidney Belediye Başkanı Clover Moore'da önümüzdeki birkaç hafta içinde altı yeni bisiklet bağlantısının kurulacağını duyurmuştur. Kişi başına en fazla otomobil sayısı sahne olan Avrupa ülkesi İtalya, en az 150 kilometrelik bisiklet yolları inşa etmeyi planlamaktadır. Birleşik Krallık 'da imalat ve teslimat bekleyen 20.000 bisiklet şimdiden satılmış ve teslimat beklemektedir.

Bu çalışmaların yanı sıra Birleşik Krallık ve diğer bazı ülkelerde bisiklet kullanımını arttırmak için bazı mali teşvik önerileri de gündeme gelmektedir.

Bisiklet kullanımı 2017 Mexico City depremi döneminde de dayanıklı ve güvenilir bir ulaşım aracı olarak kendini ispatlamıştır. Yeni koronavirüsün küresel ekonomik etkisi hâlihazırda çok ciddi boyuttadır ve daha da kötüleşeceği tahmin edilmektedir. Pek çok hükümet iş imkânı ve ekonomik faaliyet üretebilecek büyük çaplı altyapı projeleri düşünmektedir. Çevre, ekonomi, kamu sağlığı ve ekonomi anlamında daha fazla fosil yakıt tüketimine neden olacak altyapı ve projelerden kaçınmak için sağlam sebepler bulunmaktadır.

Korumalı bisiklet yollarından, toplu park tesisleri ve bisiklet paylaşım programlarına kadar bisiklet kullanımını destekleyici altyapılara yatırım yapmak, ülke ekonomilerinin toparlanmasına yardım eden, bunu yaparken de iklim değişikliğini kontrol altına alan, hava kirliliğini azal-

*Pop-up Infrastructure, pop-up bicycle lanes... (pop-up altyapı, pop-up bisiklet yolu vb.): Konu ile ilgili İngilizce metinlerde sıkça geçen pop-up kavramı herhangi bir etmenin (bu durumda Yeni Koronavirüs'ün) etkisiyle bir anda, önceden planlanmamış şekilde, anlık olarak ortaya çıkan yapıları ifade etmektedir.

tan ve insan sağlığını koruyan tam bir kazan-kazan yatırımdır. Bisikletle gidilen her bir kilometre başına 250 gramlık CO2 salınımı engellenmektedir. Kopenhag'da bisikletçilerin toplu olarak yılda 20.000 ton karbon salınımını engellediği tahmin edilmektedir. Bu sayı özel motorlu araçların 50 milyon millik kullanımının neden olduğu salınımaya eşittir. Yapılan bir çalışmada, hava kirliliği seviyesinin daha fazla olduğu alanlarda Covid-19 kaynaklı ölüm riskinin, daha kötü karaciğer sağlığı nedeniyle, %15 daha fazla olduğu gösterilmiştir. Bu bağlamda da bisiklet kullanımı yerel hava kirliliği azaltan ve fiziksel faaliyeti arttıran bu sayede de bireysel dayanıklılığı geliştiren bir yöntem sunmakta olup dünya genelinde öne çıkmaktadır.

Türkiye'den Örnekler

Türkiye'de ise 550 km bisiklet yoluyla bu alanda ilk sırada yer alan Konya'da bisiklet kullanımını yaygınlaştırmak için belediye çalışmaları devam etmektedir. Koronavirüs salgını sürecinin geleceğin ulaşım aracının bisiklet olduğunu bir kez daha gösterdiğini belirten Belediye Başkanı Altay, "Bisiklet, sosyal mesafeye en uygun, korona virüsten korunmak için en ideal ulaşım aracıdır" açıklamasında bulunmuştur.

11 Mayıs Pazartesi günü İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından, normalleşme sürecinde toplu taşıma yerine yürüyüş veya bisiklet kullanımının tercih edilmesi uyarısında bulunmuştur. Muğla'nın Marmaris ilçesinde, koronavirüs tedbirleri kapsamında uygulamaya konulan açık havada bisiklete binme yasağı kaldırılmıştır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi; Eryaman, Bağlıca, Ümitköy, Batıkent, İvedik, Ostim, Bilkent, Söğütözü, Bahçelievler, Ulus ve Cebeci'yi kapsayan 6 farklı hattı Eskişehir Yolu üzerinden birbirine bağlayacak olan 53.6 kilometrelik bisiklet yolu projesine yönelik çalışmalarını sürdürmektedir.

Dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de bisiklet kullanımı ve bisiklet altyapısı projelerinde bir artış görülmektedir.

Sonuç

Özellikle endüstri devriminden bu yana motorlu taşıtlar ile insan ürünü birçok etmen ve faaliyet gezegenin ekolojisini bozmakta iklim değişikliği, küresel ısınma doğa tahribatı gibi birçok olumsuzluklar getirmiştir. Her ne kadar ayrıca ele alınması gereken farklı bağlamda konular olsalar da bilinçsiz tüketim kültürü, sosyal etkiler, yetersiz doğa bilinci, küresel siyaset ve piyasa sis-

Türkiye'de ise 550 km bisiklet yoluyla bu alanda ilk sırada yer alan Konya'da bisiklet kullanımını yaygınlaştırmak için belediye çalışmaları devam etmektedir.

temi gibi unsurların bu sorunların esas nedenleri olduğu söylenebilir. Tüm bu fiziksel ve sosyal unsurların pratik sonuçları hem doğaya hem de insanların kendilerine zarar vermekte olup Covid-19 veya benzeri bir salgın durumunda söz konusu olumsuz etkiler var olan sorunları daha da artırmaktadır. Kentlerin bu durum karşısında bisiklete yönelik çalışmaları hem salgına karşı iyi bir hamle hem de doğanın korunması bakımından anlamlı bir yönelimdir. Türkiye'de de bu konuda başarılı çalışmalar yürütülmektedir. Hâlihazırda bisiklet kültürünün yaygın olduğu illerimizde Covid-19 sonrası bisiklet faaliyetleri hız kazanmıştır. Bisiklet kullanımının çok yaygın olmadığı illerimize de bu iyi uygulama örneklerinin paylaşılmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Belediyelerimizin bisiklet yolları ve bisiklet kullanımının teşvik edilmesine yönelik, görünürlük faaliyetleri, bilgilendirme çalışmaları gibi pek çok çalışma bulunmakta olup, altyapının elverdiği sürece gündelik işlek güzergâhlarda bisiklet kullanımının yaygınlaştırılması veya tanıtılmasının; bisikleti insanların gündelik hayatlarında daha görünür hale getirilmesi yoluyla oldukça etkili bir teşvik aracı olacağı düşünülebilir.

Kaynakça www.theguardian.com, www.wri.org, www.bbc.com, www.rfi.fr, www.citylab.com, www.cyclingweekly.com, www.cyclistmag.com.tr

HİBE PROJESİ YAZIMINDA GENEL HATALAR

Azime Dilara KOYUNCU
TBB/ Proje Uzmanı

Nilay ÖZMEN
TBB/ Proje Uzmanı

Bu makalede belediyeler için oldukça önemli bir finans kaynağı olan hibe projelerinin yazımında belediyelerimizin yaptıkları genel hatalara dikkat çekilmiştir.

Dünya genelindeki literatürde belediyelerin gelirleri, öz gelirler ve merkezi bütçeden aktarılan paylar olmak üzere ikiye ayrılır. Merkezi bütçeden aktarılan payların yükselmesi ulusal düzeyde vergi gelirinin artması ile doğrudan orantılı olduğundan, belediyelerin bu gelir kalemini güçlendirmesi kolay olmayacaktır. Bu nedenle, öz gelirlerin etkin yönetimi ve harcamaların verimliliği belediyeler için öncelikli politika olacaktır. Belediyelerimizin hizmet sunmalarına katkı sağlayacak önemli bir diğer kaynak ise ulusal ve uluslararası kuruluşların sağladığı hibe programlarıdır. Proje; önceden belirlenmiş bir süre içerisinde değişim yaratmayı hedefleyen, birbiriyle ilişkili amaç ve hedefleri olan, uygulanması sonucunda çeşitli çıktıların elde edildiği çalışmaların bütünüdür. Hibe projeleri ise finansman desteği sağlayacak kuruluşların öncelikleri doğrultusunda uygulanan projeler olarak tanımlanabilir. Hibe sağlayan kuruluşların kaynakları sınırlı olduğu için hibeyi alacak olan kurumlar arasında da bir rekabet oluşmaktadır. Belediyelerin sıkça başvurduğu Avrupa Birliği mali yardımlarında da benzer bir rekabet ortamı oluşmaktadır.

AB mali kaynakları Avrupa Birliği tarafından eş güdümlü eylemleri arttırmak amacıyla oluşturulmuş finansman politikalarıdır. AB'ye üye ve aday ülkelerin ekonomi, sosyal yaşam, kültür, teknoloji, sağlık ve eğitim gibi alanlarında kalkınmalarına destek olmayı amaçlar. Avrupa Birliği finansmanı ile proje yürütmek sadece belediyeye ek bir mali kaynak olarak görülmemelidir. Nitekim, projelerin yürütümü esnasında zaman ve bütçe odaklı çalışma, farklı ortaklarla işbirliği yapma, proje yönetim tecrübesi, yabancı kurumlarla iletişim yetisi gibi birçok

beceri, belediyelerin kurumsal kapasitesine dahil olacaktır.

Türkiye de tüm aday ülkelerin kullanımına sunulan katılım öncesi mali yardım araçlarından faydalanmaktadır ancak belediyelerimizin bu kaynaklardan faydalanma oranı diğer kurumlara nazaran düşüktür. Buradaki temel sorun, belediyelerin projenin amacına ve hedeflerine odaklanırken, proje dokümanına yeterince odaklanmamasından kaynaklanır. Proje konusu ne kadar etkili olursa olsun, proje başvuru metninin yazımındaki hatalar, hibe desteğine ulaşmayı engeller.

Hibe Projesi Yazımında Dikkat Edilecek Hususlar

AB hibelerinin projeye dönüşmesi rekabetçi bir sürecin sonudur. Bu süreçte projenin belirginliği, çözüme çalıştığı sorun, projenin Avrupa boyutu ve toplumsal sorunlara etkisi projeyi öne çıkaran faktörlerdendir. Sürecin genel aşamaları sırasıyla projenin tasarlanması, proje teklifinin ve bütçesinin yazılması, projenin ön değerlendirilmesi, tam başvuru değerlendirilmesi, finansmanın sağlanması, projenin uygulanması, proje sonuçlarına ulaşılması ve son olarak projenin izleme ve değerlendirmesi aşamalarından oluşur.

Proje dokümanını doldurmadan önce politika ve finansman ilişkisini içerisinde barındıran ve hibeye giden yolun çerçevesini çizen hibe rehberinden başlanılmalıdır. Hedeflenen hibe desteği için yayınlanan rehber dikkatle okunmalı ve yönlendirmelere göre proje metni hazırlanmalıdır. Proje tekliflerinin okunması esnasında birçok kurumun veya kuruluşun proje teklifi, hibe rehberinin yeterli düzeyde okunmaması sebebiyle yapılan hatalar veya eksiklikler ile elenmektedir. Örneğin hibe rehberinin sayfaları içerisinde

“en az 6 ayrı faaliyet gerçekleştirilecektir”, “en fazla 3 konferans düzenlenebilir”, “mal alımına destek verilmez” gibi önemli notlar bulunmaktadır. Bu alt kurallara uymayan başvurular desteklenmeyecektir.

Hibe desteği, önceden belirlenmiş bir hedefin gerçekleştirilmesi için uygulanacak bir faaliyeti desteklemek amacıyla kişi veya kuruluşlara geri ödeme beklemeksizin yapılan aynı ya da mali katkıdır. Hibe rehberi ise bir hibe çağrısının gerekçesinin ve amacının açıklandığı, hibe verilen konuyla ilgili olarak başvurulara temel bilgi ve yönlendirme sağlayan referans dokümandır.

Bir hibe rehberi içerisinde genellikle;

- Hibe programının neden açıldığı,
- Programın konusuyla ilgili mevcut durum ve hangi sorunlara çözüm bulunması beklendiği,
- Duyurusu yapılan programın ve öncelik alanlarının hedefleri ve amaçları,
- Program kapsamında sağlanacak mali yardım miktarı ve oranlarının alt ve üst limitleri,
- Hibe programına hangi kurumların başvurabileceği ve ortak olabileceği,
- Hibe verilecek projelerin uygulama süresi,
- Desteklenecek proje türleri ve faaliyetler,
- Desteklenmeyecek faaliyetler,
- Projelerin hangi bölgeler ve illerde uygulanabileceği,
- Uygulanacak projelerde hangi maliyetlerin uygun olduğu,
- Başvurunun nasıl ve nereye yapılacağı, hangi dokümanların sunulması gerektiği,
- Başvuruların nasıl değerlendirileceği, gibi konulara yer verilir.

Proje iskeleti geliştirilirken projenin ortakları ve paydaşları doğru belirlenmelidir. Proje çerçevesinde her ortağın bir katılım motivasyonu, bir rolü olmalıdır ve projeye katma değer sağlamalıdır. Doğru ortak, aktif olan ve projeye deneyimleri ile katkıda bulunandır.

Hibe projesi yazılırken proje konusu hibe rehberinde belirtilen doğrultuda seçilmeli ve konu bir probleme veya ihtiyaca dayanmalıdır. Projelerin özgün olması ve hedef grubun ihtiyaçlarına uygun çözümler üretmesi beklenir. Bazı belediyelerimizin proje tasarımlarında projenin temel sorun odağı ile proje faaliyetleri arasında doğrudan ilişki olmadığı görülmektedir. Bu sebeple, proje değerlendirme komitesi odağını kaybetmiş projelere negatif bir bakış açısı ile yaklaşmaktadır. Odağı kaybetmemek ve faaliyetlerin proje konusuna hâkim olması başarılı bir projenin özelliklerindendir. Örneğin bir projenin temel konusu çevre iken, proje faaliyetleri çocukların belediyenin karar alma süreçlerine katılımına yoğunlaşırsa, odağını kaybetmiş olacaktır. Çocukların çevre ile ilgili konularda karar alma süreçlerine katılımını sağlamak çevre konulu bir projenin alt faaliyeti olabilir ancak burada faaliyetlerin temelini çevre etrafında kurgulamak gerekir.

Proje konusu belirlendikten sonra konuya yönelik faaliyetlerin daha iyi irdelenmesi için bir durum analizine ihtiyaç vardır. Eksik veya yanlış yürütülen bir durum analizi, projenin uygulama aşamasında birçok soruna sebep olacaktır. Durum analizinin yanlış yapılması hedef grubun faaliyetlere katılımının önünde bir engeldir. Bazı belediyelerin projelerinde durum analizinin yapılmaması sebebiyle, gerçekleştirilen projelere vatandaş düzeyinde yeterli katılımın olmadığı görülür. Örneğin pilot belediye sınırları içerisindeki bazı mahallelerde kadınların istihdama katılımının önündeki engellerden biri çocuk bakımıdır. Bu durumu tespit etmeden kadınlara yönelik mesleki eğitim projesi geliştirmek, katılımcının olmayacağı bir projeyi uygulamaya çalışmak demektir. Bu aşamada belediyelere önerilen, ulaşılabilir istatistiksel verilerin, güncel politikaların, sosyo-ekonomik ve kültürel yapıların, projenin durum analizinde kullanılmasıdır. Projenin sonucunda ise bu verilerin pozitif değişimine katkı sunmak gerekir.

Proje iskeleti geliştirilirken projenin ortakları ve paydaşları doğru belirlenmelidir. Proje çerçevesinde her ortağın bir katılım motivasyonu, bir rolü olmalıdır ve projeye katma değer sağlamalıdır. Doğru ortak, aktif olan ve projeye deneyimleri ile katkıda bulunandır. Proje içerisinde eş-başvuran (uygulama ortağı) belirlenirken özellikle benzer alanlarda daha önce proje tecrübesine sahip kurumlara odaklanmak gerekmektedir. Erasmus veya Ufuk2020 gibi birçok AB mali yardım programında projenin AB üye ülkelerinden ortağı olması beklenmektedir. Bu süreçte belediyelerin oldukça iddialı ortaklar peşinde koştukları ve kısa başvuru süresi içerisinde geri dönüş alamamaları gibi tecrübelerle karşılaşmaktadır. Doğru ve sonuç

veren yaklaşım daha önce benzer alanlarda proje yapmış ve böylesi hibe projelerinden oldukça faydalanabilecek ortaklar bulunmasına odaklanmak olacaktır.

Proje ortağı bulunurken sıkça yapılan bir diğer hata ise, AB tarafındaki ortağı belediyenin hazırladığı projeye ikna etmek veyahut yorumlarını ve görüşlerini sormadan destek mektubu istemektir. Belediyelerin sıkça “destek mektubu verecek belediye ortağı bulunamaması” sorununu dile getirdiği görülmektedir. Bilinmesi gerekir ki proje ortağını ikna etmek için ortağın da faydalanacağı faaliyetleri projenin içerisine dahil etmek ve projenin temel iskeletini ortağın görüşüne sunmak gerekir.

Projenin paydaşları ise uygulama esnasında faaliyetlerin bir arada yürütüleceği ve proje aktivitelerine katkı sağlayacak gruplar ve kurumlar olarak tanımlanabilir. Yereldeki faaliyetlerin uygulanmasında öneli rolü olan paydaşlarla projenin değerlendirilmesi elzemdir. Yerelde karşılaşılan temel sorunlardan arasında, proje faaliyetleri tasarlanırken paydaşlara danışılmaması, proje uygulama esnasında ise paydaşın uygulamaya izin veyahut destek vermemesidir. Örneğin istihdam alanında bir proje yaparken yerelde istihdam alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşları paydaş olarak değerlendirmek, tasarım aşamasında projeyi danışmak ve uygulama döneminde iletişim içerisinde olmak gerekir.

Hibe alma hedefiyle değerlendirilen projelerin sıkça düşük puan aldıkları bir diğer alan ise faaliyetlerin zaman tasarımı ve planlamasıdır. Proje tasarımında, belirlenen çıktı ve faaliyetlerin zamana dayalı mantık silsilesi içerisinde hareket etmesi gerekir. Projenin faaliyetleri birbirine bağımsız ise, birinin çıktısı diğer fa-

aliyetin girdisi olacaktır. Bu sebeple faaliyetlerin birbirlerinden bağımsız bir şekilde zaman tablosunda yerleştirilmesi de puan kaybına sebep olur. Benzer şekilde, tarım ile ilgili projelerde hasat zamanı, çocuklar için yapılan projelerde eğitim dönemi gibi temel zaman dilimleri faaliyetlerin akışına derç edilmelidir ya da faaliyet tablosunda öne çıkarılmalıdır.

Proje yazımında dikkat edilmesi gereken önemli bir diğer husus puan cetvelidir. Genellikle hibe rehberi içerisinde yer alan puan cetveli, proje yazımı için önemli ipuçları verir. Bağımsız değerlendiriciler, belediyelerin gönderdiği proje tekliflerini bu cetveldeki puanlar üzerinden değerlendirirler. Öyle ki bir proje teklif dokümanında belediyenin, puan tablosunu dikkate almadan hazırlık yaptığı, önem verilen başlıklardan belli olmaktadır. Başvuru dokümanı içerisinde sadece proje hakkında fikir alındığı ve puanı olmayan bir başlığın altında sayfalarca argüman bulunurken, toplam puanın %15'ine denk gelen başlığın altında yazılı metin olmadığı görülmektedir.

Öte yandan, sürdürülebilirlik Avrupa Birliği hibe programlarının değerlendirilmesinde ve başarısının ölçülmesinde önemli bir başlıktır. Projenin ekonomik, politik, kurumsal ve çevresel sürdürülebilirliğinin her bir başlık altında tartışılması gerekir. Sürdürülebilirlik başlığı genellikle çokça üzerinde durulmayan ancak en fazla puan getiren alanlar içerisinde yer almaktadır.

Sonuç

Avrupa Birliği mali yardımları veya diğer uluslararası kuruluşların sağladıkları hibe programları belediyelerimiz için bir alternatif finans kaynağı olarak kullanılabilir. Bununla birlikte, hibe alma amacıyla yazılan taslak projelerde ancak doğru çalışma başarıyı getirecektir. Önceleri pek çok tanınmayan hibe kaynakları zayıf proje tekliflerine kadar ulaşmış olsa da günümüzde belediyelerin diğer belediyelerle ve kurumlarla rekabet ettiği sıkı bir pazar bulunur. Parlak fikirle başlayan sürecin başarılı projelere dönüşebilmesi genel olarak katılımcılık prensibiyle, sorunların doğru analiz edildiği, kullanılacak kaynakların ve kapasitelerin ortaya çıkarıldığı, ger-

çekçi eylemleri planlamayı gerektirir. Projenin başında doğru ve etkin şekilde tasarlanması uygulama döneminde de başarıyı getirecektir.

Proje yazımı, hibenin belediyeye ulaşması için müzakerenin yapıldığı belgedir. Bu müzakere yüz yüze değil, aksine kağıt üzerinde yürütülen bir müzakeredir. Bu sebeple masa başında bir yatırımcıyı ikna ediyor muşçasına, hibeyi veren kuruluşu da kağıt üzerinde ikna etmek gerekmektedir. Temel yaklaşım, kurumun verdiği hibenin belediyeye ne katacağını anlatmaktan ziyade, projenin hibeyi veren kuruluşun politikalarına ne derece katkı sağladığını anlatmak üzere kurulmalıdır.

Proje yazımında dikkat edilmesi gereken önemli bir diğer husus puan cetvelidir. Genellikle hibe rehberi içerisinde yer alan puan cetveli, proje yazımı için önemli ipuçları verir. Bağımsız değerlendiriciler, belediyelerin gönderdiği proje tekliflerini bu cetveldeki puanlar üzerinden değerlendirirler. Öyle ki bir proje teklif dokümanında belediyenin, puan tablosunu dikkate almadan hazırlık yaptığı, önem verilen başlıklardan belli olmaktadır.

BAŞKAN ŞAHİN'DEN ÇEK BÜYÜKELÇİSİ KAFKA'YA ZİYARET

Türkiye Belediyeler Birliği ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, 12 Ağustos'ta Çek Cumhuriyeti Büyükelçisi Pavel Kafka'yı ziyaret etti.

Ziyarette, TBB tarafından 2020 yılı ocak ayında Akıllı Şehirler ve Belediyeler Kongre ve Sergisi düzenlendiğini hatırlatan Başkan Şahin, 2021 yılı şubat ayında bu toplantının tekrarının yapılacağını belirterek Çek bilişim firmaları ve belediye başkanlarının toplantıya katılmalarının kongre ve sergiye zenginlik katacağını ifade etti. Konuşmasında dünyanın ortak sorunu olan Covid-19 pandemisine de değinen Şahin, bu süreçte dünyadaki tüm belediyelerin büyük zorluklarla baş etmek zorunda kaldığından ve yaşam alışkanlıklarını değiştirmenin insanları zorladığından bahsetti. Şahin ayrıca, Çek Cumhuriyeti ile Türkiye'nin belediye hizmetlerinin

iyileştirmesi için birlikte çalışabileceklerinin altını çizdi. Büyükelçi Pavel Kafka; akıllı şehir çalışmalarının Covid-19 pandemisinde hayatı kolaylaştırdığına vurgu yaparak, Türkiye Belediyeler Birliği ve belediye-

lerle akıllı şehir projeleriyle birlikte çalışmak istediklerini ve hâlihazırda İzmir, Eskişehir ve Ankara Büyükşehir Belediyeleriyle Çek firmalarının ortak projeler yürüttüğünü ifade etti.

SU VE KANALİZASYON İDARELERİ GENEL MÜDÜRLERİ TOPLANDI

Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) tarafından bu yıl 10'uncusu düzenlenen Su ve Kanalizasyon İdareleri Genel Müdürler Toplantısı, Covid-19 tedbirleri kapsamında bu yıl telekonferans yöntemiyle 5 Ağustos'ta yapıldı.

Birlik Genel Sekreteri Doç. Dr. Birol Ekici'nin başkanlık yaptığı toplantıda 26 su ve kanalizasyon idaresinin genel müdürü bir araya geldi. Ekici açılış konuşmasında her yıl düzenlenen toplantının önemine değinerek su ve kanalizasyon idarelerinin son yıllarda su ve atıksu hizmetleri konusunda ülkemizde alınan mesafe-

de bulunan payına dikkati çekti. Bu başarılı modelin devam ettirilmesi ve geliştirilmesi için su ve kanalizasyon idareleri arasındaki koordinasyonun artırılması gerektiğini belirten Ekici, bilgi ve deneyim paylaşımının da altını çizdi. Açılış sonrası söz alan su ve kanalizasyon idaresi genel müdürleri ortak sorunları dile getirerek

ve kendi bölgeleri için ürettikleri çözüm önerilerini komisyonla paylaştı. Toplantıda ayrıca, su ve kanalizasyon idarelerinin Covid-19 sürecinde yaşadıkları zorluklar, gelir düşüşü ve bunlarla ilgili alınan tedbirler ile bu tedbirlerin sonuçları üzerinde de duruldu.

BELEDİYE BAŞKANLARI GÖÇ PLATFORMU 2'NCİ TOPLANTISI YAPILDI

Yerel Yönetişimde Rezilyans Projesi (RESLOG) kapsamında ulusal düzeydeki göç politikalarına yerel yönetimlerin sorun ve ihtiyaçlarının yansıtılabilmesi hedefiyle oluşturulan Belediye Başkanları Göç Platformu'nun 2'nci toplantısı 21 Temmuz'da çevrimiçi yapıldı.

Toplantıya Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar, Kilis Belediye Başkanı Mehmet Abdi Bulut, Büyükçekmece Belediye Başkanı Hasan Akgün, Altındağ ve Şahinbey Belediye Başkan Yardımcıları, Mersin Büyükşehir Belediyesi Başkan Danışmanı ve pilot belediyelerin personeli katıldı. Toplantının açılış konuşmasını yapan Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Doç. Dr. Birol Ekici, göç yönetimi konusunda göstermiş oldukları gayret ve

çalışmalarından dolayı belediyelere teşekkür etti. Toplantıya katılan belediye başkanları, konuyla ilgili olarak belediyelerin katlandığı mali yüke dikkat çekerek Başkanlar Platformunun konunun çözümüne yönelik önemli bir mekanizma olduğunu belirttiler ve RESLOG Projesinden destek beklediklerini vurguladılar. Toplantıda ayrıca belediyelerin mevcut durumları, ihtiyaçlar ve çözüm önerilerine ilişkin değerlendirmeler yapıldı.

Toplantıda belediyelerin mevcut durumları, ihtiyaçlar ve çözüm önerilerine ilişkin değerlendirmeler yapıldı.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ ANA HİZMET BİNASI SIFIR ATIK BELGESİ ALDI

Türkiye Belediyeler Birliği Ana Hizmet Binası, Ankara Valiliği İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün yaptığı inceleme ve değerlendirmeler neticesinde Sıfır Atık Belgesi almaya layık görüldü.

Türkiye Belediyeler Birliği Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün Mayıs ayı içerisinde yapmış olduğu başvuruya istinaden, Ankara İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından istenilen ek belgeler Haziran ayı içerisinde tamamlanmış ve Birliğimize ait Tunus Cad. No:12 06680 Kavaklıdere Çankaya ANKARA adresinde yer alan Ana Hizmet Binasının sıfır atık yönetim sistemine geçtiği resmen tescil edilmiştir.

Birliğimizin 2018 yılı Ekim ayından beri süregelen zaman aralığında hizmet binalarında Sıfır Atık Projesi doğrultusunda gerçekleştirmiş olduğu tedbirler kapsamında; münferit atık kutuları kaldırılarak katlarda ortak atık ayrıştırma üniteleri kullanımına geçilmiş, toplantı odalarında ve ofislerde tek kullanımlık bardak su, karton veya plastik bardak, çay karıştırıcı tahta çubuk, poşet çay ve mescitler ile lavabolarda el kurulamak için kullanılan kağıt peçeteler gibi atık üreten materyalin kullanımına son verilmiştir. Ayrıca kağıt israfının en aza indirilmesi için elektronik imza sistemine geçilmiştir.

Bu materyallerin kullanımının terk edilmesi ile birlikte binalardan atık oluşumu toplamda %25 oranında azalmış, kaynağında ayrı toplama tedbirleri sayesinde karışık atık mik-

tarı %75 azaltılırken geri dönüşüme gönderilen atık miktarı %100 artmıştır. Uygulanan tedbirler neticesinde Birliğimiz hizmet binalarından yılda; 3,26 kg hammadde tasarrufu, 1255,10 kg sera gazı azalımı, 31.036,25 kWh enerji tasarrufu, 22,21 m³ depolama alanı ve 13,43 varil petrol tasarrufu sağlanmakta olup her yıl 108 ağacın kesilmesinin önüne geçilmektedir.

Birliğimizin Sıfır Atık Projesi kapsamında gerçekleştirmekte olduğu bu çalışmalar ve kazanımlar Ankara Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından da tescillenerek Birliğimiz Ana Hizmet Binası için "Sıfır Atık Belgesi" üzerinden belgelendirilmiştir.

Ofislerde tek kullanımlık bardak su, karton veya plastik bardak, çay karıştırıcı tahta çubuk, poşet çay ve mescitler ile lavabolarda el kurulamak için kullanılan kağıt peçeteler gibi atık üreten materyalin kullanımına son verilmiştir. Ayrıca kağıt israfının en aza indirilmesi için elektronik imza sistemine geçilmiştir.

Belge No: TS/6/C/20/13

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Tarih: 05/08/2020

SIFIR ATIK BELGESİ (Temel Seviye)

Adı : TÜRKİYE BELEDİYELERBİRLİĞİ
Adresi : KAVAKLIDERE Mahallesi, TUNUS CADDE, No: 12 -, ÇANKAYA, ANKARA, Türkiye
Vergi No : 8790008687

12/07/2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sıfır Atık Yönetmeliği'nce Sıfır Atık Yönetim Sistemi'ni kurarak Sıfır Atık Belgesi'ni almaya hak kazanmıştır.

Belge Son Geçerlilik Tarihi: 05/08/2025

e-imzalıdır

Ali Vedat ÇİFTÇİ
Çevre ve Şehircilik İl
Müdürü

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.
Evrak Doğrulama Kodu: TYSFMB0U Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/evre-ve-sehircilik-il-ankara>

İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM DAİRE BAŞKANLIKLARINA YÖNELİK TOPLANTI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından büyükşehir belediyelerinin İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlıklarına yönelik düzenlenen istişare toplantısı 27 Ağustos'ta yapıldı.

TBB Genel Sekreter Yardımcısı Ramazan Özcan Yıldırım'ın başkanlık ettiği toplantıya; Adana, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bursa, Denizli, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya, Manisa, Malatya, Mardin, Şanlıurfa, Tekirdağ ve Van Büyükşehir Belediyelerinden yetkililer katıldı. Toplantının açılış konuşmasını yapan TBB Genel Sekreter Yardımcısı Ramazan Özcan Yıldırım TBB'nin görev ve yetki alanlarına ilişkin katılımcıları bilgilendirdi. TBB bünyesinde 22

farklı hizmet başlığında komisyon kurulduğunu belirten Yıldırım, TBB olarak her alanda belediyelerin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesine ve iyi uygulamaların yaygınlaştırılmasına katkı sunmaya gayret ettiklerini ifade etti. Toplantı çerçevesinde TBB Eğitim Müdürü Cenk Kadioğlu TBB'nin eğitim faaliyetlerine ilişkin yaptığı sunumda katılımcılara bilgiler aktardı. Sunumun ardından katılımcılar söz alarak görüş ve önerilerini paylaştı.

TBB Genel Sekreter Yardımcısı Ramazan Özcan Yıldırım TBB'nin görev ve yetki alanlarına ilişkin katılımcıları bilgilendirdi.

SU VE KANALİZASYON İDARELERİ YÖNETİCİLERİNE TÜBİTAK-MAM SUNUMU

Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) tarafından büyükşehir belediyelerinin su ve kanal idareleri (SUKİ) yöneticilerine yönelik düzenlenen “Belediye Hizmetleri Sunumunda Teknolojik Yaklaşımlar: TÜBİTAK Uygulaması” konulu toplantı 26 Ağustos’da telekonferans yönetimiyle yapıldı.

Toplantının açılış konuşmaları Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkanı Prof. Dr. Şükrü Karatepe, TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Marmara Araştırma Merkezi (MAM) Başkanı Prof. Dr. İbrahim Kılıçaslan tarafından gerçekleştirildi.

Yerli ve milli kaynakların kullanılması ve AR-GE’de Türkiye’deki kurumların geldiği noktayı görmek açısından TÜBİTAK’ın çok önemli olduğunu kaydeden Başkan Şahin, MAM bünyesinde yapılan çalışmalarda SUKİ’leri ilgilendiren çok sayıda başlık olduğunu ifade etti. Pandemiden sonra su yönetiminin altın ve petrol yönetimi kadar önemli hale geldiğini söyleyen Şahin, “Belki yarın dünyada su savaşları, toprak savaşları yaşanacak. Suyu iyi yöneten dünyanın sözünü söyleyecek. Medeniyetler tarihine de baktığımız zaman su neredeyse medeniyet orada kuruluyor. Bizim için çok önemli bir alan, suyu çok iyi kullanmamız ve yönetmemiz gerekiyor.” dedi.

SUKİ’lerin kurulmasının Türkiye için bir dönüm noktası olduğunu belirten Prof. Dr. Şükrü Karatepe, su kaynaklarının giderek azaldığına

işaret ederek; “Su kıymetli ve iyi yönetilmeli. Yapılan çalışmalarda gördük ki aslında ülkemiz su zengini bir ülke değil. Çoğu yer stres yaşamaya başladı. Tabii ki su yönetimi SUKİ’lerce iyi yönetiliyor. İçme ve kullanma suyunun temini bakımından SUKİ’ler üzerine düşen görevi yapıyor.” dedi. Suyun milli bir mesele olduğunun altını çizen Karatepe, “Türkiye’nin milli su politikasının olması gerekiyor. İki yıldır su üzerine çalışıyoruz. Kırsal alanda suyun korunması çok önemli. Biz bunun için Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu olarak suyun idaresi, milli su politikasının oluşturulması ve su havzalarının

korunması gibi konularda çalışma yürütüyoruz. Bu konuda kapsamlı bir rapor hazırladık. Raporda SUKİ’lerin de önemi vurgulanıyor.” diye konuştu.

Karatepe ayrıca TBB’nin milli su politikasının oluşturulma çalışmalarında tüm imkânlarını seferber ettiğinin altını çizerek verilen desteklerden dolayı TBB’ye teşekkür etti.

TÜBİTAK MAM’ın çalışmalarından ve kuruluşundan bahseden Prof. Dr. İbrahim Kılıçaslan ise çevre, enerji, yer ve deniz bilimleri, gıda teknolojileri gibi konularda belediyelerle çalışmaya hazır olduklarını ifade ederek tüm katılımcıları MAM’a davet etti.

BAYRAMPAŞA BELEDİYESİNDEN SAĞLIK VE SPOR PROJESİ

Bayrampaşa Belediyesi, “Sağlık Sporda, Bağlan Hayata” isimli projesiyle Avrupa Birliği’nden (AB) 129 bin 778,70 Euro hibe aldı. Şehir eşleştirme modeli çerçevesinde, Bayrampaşa Belediyesi ve Bayrampaşa Gençlik Spor Kulübü Derneği ile Litvanya’nın Kaunas Belediyesi’nin ortak geliştirdiği “Sağlık Sporda, Bağlan Hayata” projesine “Türkiye ve AB Arasında Şehir Eşleştirme Projesi” kapsamında hibe desteği sağlandı.

Proje kapsamında, Bayrampaşa ile Kaunas Belediyeleri arasında sağlıklı yaşam ve spor alanında şehir eşleştirme ilişkisinin geliştirilmesi ve uluslararası düzeyde vatandaşların sağlığını korumak ve dezavantajlı grupların sosyal hayata dâhil edilmesi planlanmıştır.

Sporu gençlerin yaşamının merkezine konumlandırmak ve konuyla ilgili farkındalık oluşturmak amacıyla Bayrampaşa’daki liselerden 14-16 yaş aralığındaki toplam 400 öğrenci ve 32 öğretmen seçilerek gençlerin sporla güçlendirilmesi ve sosyalleştirilmesi hakkında eğitim verildi. Diğer taraftan Kaunas’ta farklı gençlik merkezlerinden 200 genç daha projeye bulundu.

TİREBOLU BELEDİYESİ KURDUĞU PROJE EKİBİ İLE KAZANIYOR

Tirebolu Belediyesi AR-GE Proje Birimi; kurulduğu günden bu yana belediyeye hem kapasite hem de mali kaynak sağlıyor.

Türkiye Ulusal Ajansı tarafından 2018 yılında Erasmus Programı Avrupa Gönüllü Hizmeti (AGH) kapsamında akredite olan birim, 2019 yılında da Avrupa Dayanışma Programı kapsamında gönüllük projelerine devam etti. 2018 yılından 2020 yılının ilk yarısına kadar 8 projesini geçirmeyi başaran Tirebolu Belediyesi; başta Macaristan, İtalya ve

Yunanistan da bulunan ortakları ile proje başvurularını sürdürüyor.

Eurodesk Temas noktası olarak akredite olan Belediye, Avrupa Birliği gençlik bilgilendirme ağı dâhilinde çalışmalar yapıyor ve gençlere proje yazım eğitimleri veriyor. Tirebolu Belediyesi’nin girişimleri ve danışmanlık hizmeti ile gönüllülük projelerinde

18 – 30 yaş grubu gençler; Avrupa ülkelerinde, kişisel gelişim, insan hakları, demokrasi, çevre duyarlılığı, gibi konularda hem kendilerini hem de dil becerilerini geliştiriyorlar. Bu güne kadar 38 vatandaşını proje kapsamında Avrupa’ya gönderen belediye, 2020 sonuna kadar 88 kişiyi göndermiş olmayı hedefliyor.

TARIM DAİRE BAŞKANLARI İSTİŞARE TOPLANTISI

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından belediyelerde tarım ve hayvancılık alanındaki çalışmaların tüm yönleriyle değerlendirilmesi amacıyla düzenlenen Tarım Daire Başkanları İstişare Toplantısı 24 Ağustos'ta yapıldı.

Toplantı Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ramazan Özcan Yıldırım başkanlığında Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Daire Başkanı İbrahim Yılmaz ve TBB Hukuk İşleri Müdürü Av. Zeliha Mercimek'in moderatörlüğünde, 15 büyükşehirden daire başkanları ve müdürlerin katılımı ile gerçekleştirildi. Katılımcıların konuyla ilgili proje ve çalışmalarını sundukları toplantıda büyükşehir belediyeleri; tarım

hizmetlerine ilişkin bilgi ve deneyim paylaşımı ile projeler, ilgili Bakanlıklarla diyalog geliştirilmesi ve hizmet kalitesinin artırılması amacıyla yapılabilecek çalışmalar hakkında görüş alışverişinde bulundu. Toplantı, bir sonraki toplantıya ilişkin gündem önerileri ve büyükşehir belediyelerin tarım hizmetlerine ilişkin anket çalışmasının değerlendirilmesiyle tamamlandı.

Toplantı, 15 büyükşehirden daire başkanları ve müdürlerin katılımı ile gerçekleştirildi.

GENEL SEKRETERLER İSTİŞARE TOPLANTISINDA BULUŞTU

Türkiye Belediyeler Birliğinin bu yıl 4'üncüsünü düzenlediği Genel Sekreterler İstişare Toplantısı 30 büyükşehir belediyesinin genel sekreterleri ve TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi yetkililerinin katılımıyla 25 Ağustos'da çevrimiçi olarak yapıldı.

Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkanı Prof. Dr. Şükrü Karatepe, TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin ve TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. İbrahim Kılıçaslan'ın açılış konuşmalarıyla başlayan toplantıda; TÜBİTAK MAM tarafından "Belediye Hizmetleri Sunumunda Teknolojik Yaklaşımlar: Tübitak Örneği" başlıklı sunuma yer verildi.

Pandemi sürecinde, ülkemizin güçlü liderlik, güçlü sağlık altyapısı, sağlıkta ulaşılabilirlik, güçlü dayanışma ve koordinasyon ile diğer ülkelerden pozitif ayrıştığına değinen Başkan Şahin, topyekün seferberlikle bütün şehirlerin senkronize olarak yeni dünya düzenine entegre olması gerektiğinin altını çizdi.

TBB'nin pandemi sürecinde de belediyelerin hizmetlerini kesintisiz sürdürebilmeleri için çalıştığını kaydeden Şahin, bütün şehirlerin söylem ve eylem birliği içerisinde olmasının önemine değindi. Bu süreçte akıllı şehir uygulamalarının daha da önem kazandığını belirten Şahin, pandemiden sonra dirençli, güvenli, sağlıklı, gıda güvenliğini temin eden ve kendi kendine yeten şehirlerin öne çıktığını anlattı. TÜBİTAK'ın Türkiye'nin en önemli kurumlarından biri olduğunu ifade eden Şahin, belediyelerin hizmetlerini geliştirirken TÜBİTAK'ın çalışmalarından istifade etmesi ge-

rektiğini kaydetti. Sorunların çözümü için teoriyle pratiğin birleşmesi gerektiğini kaydeden Şahin, aksi takdirde bu çalışmaların dilek ve temenniden öteye geçemediğine vurgu yaptı.

Şahin konuşmasına şöyle devam etti: "Kültür-sanat, spor, yeşil gibi toplumu bir arada tutacak alanlara ihtiyaç var. Bunlar şehir barışı, ülke barışı ve dünya barışı için yeni fırsatlar olacak. Gazi Mustafa Kemal'in dediği gibi Türkiye Cumhuriyeti'ni ilelebet muhafaza etme anlayışını sürdürebilmemiz için rekabete yön verebilmemiz gerekiyor. Makamla sınav oluyoruz. En iyi genel sekreter, en iyi başkan, en iyi çaycı, en iyi temizlikçi biz olmalıyız. Herkese bu vizyonu koyduğumuz zaman dünyanın 10. büyük ekonomi olmamıza hiçbir engel yok."

Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkanı Prof. Dr. Şükrü Karatepe, belediye başkanlığı döneminde edindiği tecrübelerle yer verdiği konuşmasında teknolojinin doğru kullanılmasının önemine vurgu yaptı. "Teknolojiyi kullanacağız ama rastgele kullanmamak gerek. Teknoloji eğer çalışmayı daha verimli ve kaliteli hale getirip, maliyeti düşürecekse kullanılmalıdır.

Belediyelerin özellikle pandemi sürecinde acele karar verme eğiliminde olduklarına dikkati çeken Karatepe, genel sekreterlere iyi ve ayrıntılı araştırma yapmaları tavsi-

yesinde bulundu. Bakım maliyetlerinin bütçeye yük olduğunu belirten Karatepe, klasik sistemin de yabana atılmaması gerektiğinin altını çizerek sınırlı olan kaynakların çok dikkatli kullanılması gerektiğini ifade etti.

TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (MAM) Başkanı Prof. Dr. İbrahim Kılıçaslan ise MAM hakkında bilgiler vererek 1972 yılında kurulan merkez bünyesinde 8 enstitü ve 1000'in üzerinde araştırmacı olduğunu bildirdi. Kamu kaynağıyla kurulan bir Ar-Ge merkezi olduğunu kaydeden devletin bakanlıklar ve belediyeler gibi kamu kurumları için kurduğunu belirtti. Çevre, enerji, malzeme, yer ve deniz bilimleri, gen ve gıda teknolojileri konusunda belediyelerle çalışmaya hazır olduklarını belirtti.

Toplantı, genel sekreterlerin belediye hizmetlerinin geliştirilmesi, ortak sorun ve çözüm önerilerine ilişkin fikir alışverişleriyle tamamlandı.

Sorunların çözümü için teoriyle pratiğin birleşmesi gerektiğini kaydeden Şahin, aksi takdirde bu çalışmaların dilek ve temenniden öteye geçemediğine vurgu yaptı.

BELEDİYELER COVID-19 SONRASI YENİ NORMAL DÖNEMİ GÖRÜŞTÜ

Türkiye Belediyeler Birliği (TBB), Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve kısa sürede tüm dünyayı etkileyen Covid-19 pandemisiyle mücadelede ülkemizde belediyelerin çalışmalarının istişare edilmesi ve pandemi sonrası yeni normal dönemde izlenecek yol haritasının belirlenmesi amacıyla ülkemizin dört bir yanındaki belediyeleri Küresel Covid-19 Sonrası Yeni Normal ve Belediyeler Toplantıları'nda buluşturdu.

İÇ ANADOLU BÖLGESİ

"Küresel Covid-19 Sonrası Yeni Normal ve Belediyeler Toplantıları"nın ilki İç Anadolu Bölgesi belediyelerine yönelik çevrim içi olarak düzenlendi. Toplantı, TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin ve belediye başkanlarının katılımıyla 7 Temmuz'da yapıldı.

Pandemi sonrası normalleşme süreci ve iyi uygulama örneklerinin değerlendirildiği toplantının açılış konuşması Başkan Fatma Şahin tarafından gerçekleştirildi. Pandemi nedeniyle dünyanın zorlu bir süreçten geçtiğini belirten Şahin, "Hepimiz zamanın ve mekânın şahidiyiz. Dünya zor bir dönemden geçiyor. Ülke olarak açık toplum olunca küresel gelişmelerden etkileniyoruz. Ortak sorunlara ortak çözümler bulmak için bugün bir aradayız." dedi. Şahin, belediyelerin pandemiyle mücadelede büyük gayret gösterdiğini ve dayanışma içerisinde olduğunu hatırlatarak; "Dört aydır bütün belediye başkanlarımızın gündemi pandemi oldu. Belediyelerimiz çok ciddi gayret gösterdi. Cumhurbaşkanımızın liderliğinde bu büyük sorunu en az zararla geçirmek için çok çalıştık. Güçlü sağlık altyapımız insanlarımızın bu salgından az zarar görmesini, vaka ve vefat sayısının az olmasını sağladı. Kurumlar arası koordinasyon ve şehirlerimizde genelgelerin uygulanması çok önemliydi. Belediye başkanlarımız genelgeleri çok sıkı takip etti. Güçlü bir dayanışma gösterildi."

Aşı bulunana kadar koronavirüsün hayatı ve şehirleri etkilemeye devam edeceğine dikkati çeken Şahin, belediye başkanlarının koruyucu ve önleyici tedbirleri almalarının virüsle mücadeledeki en önemli adım olduğunu altını çizdi. Bu süreçte belediyelerin ekonomik olarak yaşadıkları zorluklara değinen Şahin, TBB'nin encümen toplantısında aldıkları kararların Cumhurbaşkanlığı ve ilgili bakanlıklar nezdinde karşılık bulunduğunu belirterek, belediyelerin borçlarının ertelenmesi, kredi imkânı, belediye şirketlerine kısa çalışma ödeneği verilmesi ve belediyeleri ilgilendiren konularda yapılan hukuki düzenlemelerle belediyelere destek olunduğuna vurgu yaptı.

Konuşmasında sık sık işbirliği ve koordinasyon mesajı veren Şahin, "Bu süreçte çok ciddi koordinasyon, iş birliği ve kardeşlik hukuku gerekiyor. Orta Anadolu ülkemizin kalbi. Buradan gelecek fikirlere ve iyi uygulamalara ülkemizin ihtiyacı var. Pandemiyle birlikte yeni bir dünya kuruluyor. Güçlü devletler için altın, petrol, milli gelir tanımı değişti. Bugün 140 bin vefatla ABD'nin nasıl zorlandığını görüyoruz. Avrupa'da da birçok ülke aynı şekilde. Dirençli şehirler, yeşil şehirler, akıllı şehirler, güvenli şehirler ve sağlıklı şehirler pandemiden sonraki en önemli başlıklarımız olacak." dedi. Şahin, TBB olarak uluslararası platformlarda da işbirliklerine devam ede-

ceklerini kaydederek; küresel ısınma, gıda güvenliği, akıllı tarım ve güvenlik gibi konularda da çalışmaya devam edeceklerini bildirdi.

Toplantı çerçevesinde söz alan belediye başkanları pandemi sürecine ilişkin mevcut durum değerlendirmesi yaparak, sorun ve önerilerini istişare etti.

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

Güneydoğu Anadolu Bölgesi belediyelerine yönelik düzenlenen “Küresel Covid-19 Sonrası Yeni Normal ve Belediyeler Çevrimiçi Toplantısı” Başkan Fatma Şahin ve bölge belediye başkanlarının katılımıyla 8 Temmuz’da yapıldı.

Pandemi sonrası yeni normal süreci ve belediyelerin iyi uygulama örneklerinin görüşüldüğü toplantının açılışında konuşan Başkan Şahin, Türkiye’nin pandemi sürecindeki başarısına dikkat çekerek bu başarıyı sağlayan unsurları güçlü liderlik, güçlü sağlık altyapısı, merkez ve yerel arasındaki koordinasyon, sosyal güvenlik sistemi olarak sıraladı. Yapılan uluslararası toplantılarda Türkiye’nin pandemi sürecinde pozitif ayrışmasının öne çıktığına dikkati çeken Şahin, merkezden gelen genelgeyi ete kemiğe büründüren belediye başkanlarının bu başarıda önemli bir payı olduğunu altını çizdi. Bütün belediye başkanlarının bu süreçte yoğun çaba gösterdiğini belirten Şahin, güçlü dayanışmanın Türkiye’yi pandemiden en az zararlı çıkardığını kaydetti. Güneydoğu’da vaka sayılarının nedenini sosyal mesafe ve maske kullanımına dikkat edilmemesi olarak açıklayan Başkan Şahin, “Sosyal ilişkiler çok kuvvetli olduğu için taziyeiden düğüne fedakarlık yapmayan bir zihinsel anlayış var. Bunun için valiler, belediye başkanları ve sivil toplum kuruluşlarıyla yoğun çalışıyoruz.” dedi.

Yeni dünyada sağlıklı, güvenli, dirençli, akıllı kentler, yeşil hareketlilik, akıllı tarım ve akıllı gıda gibi tanımların öne çıktığını ifade eden Şahin, bu kriterleri sağlayan ülkelerin gelecekte söz sahibi olacağına işaret etti. TBB olarak bu konu başlıklarında çalışmalar yürütüldüğünü söyleyen Şahin, “TBB bünyesinde müstakil bir birim kurularak bu başlıklarda çalışmaların hayata geçeceğini sözlerine ekledi. Pandemi sonrası tüm dünyada ekonomik kriz beklendiğini ve bu krizi yönetmeyenlerin büyük sosyal ve mali krizlerle mücadele etmek zorunda kalacağını aktararak Türkiye olarak ilk aşamayı atlattık, ikinci aşama olan ekonomiyi de güçlü tutmamız gerekiyor.” şeklinde konuştu.

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ

“Küresel Covid-19 Sonrası Yeni Normal ve Belediyeler Toplantıları”nın üçüncüsü Doğu Anadolu Bölgesi belediyelerine yönelik olarak Başkan Fatma Şahin’in başkanlığında 9 Temmuz’da gerçekleştirildi.

Toplantının açılış konuşmasını yapan Başkan Şahin, Türkiye’nin pandemi sürecini başarıyla atlattığını belirterek güçlü liderlik, herkes için sosyal güvenlik ve ulaşılabilir sağlık altyapısı, yerelle merkez arasındaki koordinasyon ve dayanışma gibi başlıkların altını çizdi. Dünyanın en güçlü olarak nitelendirilen Amerika’da yetersiz sağlık altyapısı nedeniyle 140 bin vefat yaşandığını anımsatan Şahin ülkemizde ise herkesin doğduğu andan itibaren ücretsiz sağlık imkanlarından faydalandığını aktardı.

Güçlü yünler kadar zayıf yönlerin de dikkate alınması gerektiğini söyleyen Başkan Şahin, “Sosyal bir millet olduğumuz için yeni normali “her şey normal” anladık. Düğünden, taziyeiden vazgeçemediğimiz için her şehirde farklı sorunlar yaşanıyor. Zihinsel dönüşümü sağlamalıyız. Belediye başkanlarımızın bu konudaki gayretlerine şahidiz.” dedi.

Yeni normalin anahtar kodlarının akıllı şehir, sağlıklı şehir, güvenli şehir, dirençli şehir, akıllı tarım, yeşil ekonomi gibi başlıklardan oluştuğuna vurgu yapan Şahin, TBB’nin bu alanlarda projeler üretmek üzere çalışmalara başladığını söyledi. Şahin, “Yenilenmezsek yeniliriz. En büyük hedefimiz Cumhuriyetimizin 100. Yılında dünyanın 10. Büyük ekonomisi olmak” diyerek “Şikayet etme, çare bul” anlayışıyla çalışmalarını sürdürdüklerini sözlerine ekledi.

AKDENİZ BÖLGESİ

Akdeniz Bölgesi’ndeki belediyelere yönelik düzenlenen “Küresel Covid-19 Sonrası Yeni Normal ve Belediyeler Çevrimiçi Toplantısı” Başkan Fatma Şahin ve bölge belediye başkanlarının katılımıyla 10 Temmuz’da yapıldı.

TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, Türkiye’de pandemi sürecinin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın güçlü liderliği, güçlü sağlık altyapısı ve yerelle merkez arasındaki güçlü koordinasyonla aşıldığını belirtti. Şahin, Salgın sonrası kurulacak yeni dünyada akıllı şehirler, yeşil ekonomi, sağlıklı şehirler, dirençli şehirler, güvenli gıda, güvenli şehirler, yeşil hareketlilik gibi tanımlamaların öne çıkacağını kaydederek bu başlıklarda çalışmalar yürütülmesinin önemine dikkati çekti. Belediyelerin bu süreçte elinden gelen gayreti gösterdiğini de hatırlatan Şahin, millet olarak dayanışma ruhuyla mücadele verildiğinin altını çizdi.

Başkan Şahin’in açılış konuşmasının akabinde söz alan Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar, ülkemizin pandemi sürecini Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın liderliğiyle, birlik ve beraberlik içerisinde atlattığını belirterek bu dayanışmanın devam etmesi gerektiğine vurgu yaptı. Belediyelerin özellikle ekonomik olarak desteklenmesi gerektiğini ifade eden Karalar, salgın dolayısıyla belediyelerin borçlarının üç ay değil yılsonuna kadar uzatılmasını talep ettiğini bildirdi.

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı Hayrettin Güngör, işbirliği ve dayanışma vurgusu yaparak “Kalkınma yerelde başlar, bölgeyle gelişir, ülke çapında hayat bulur. Birbirimizin rakibi değil, destekleyicisi ve tamamlayıcısıyız.” dedi. Kahramanmaraş’ın pandemi çalışmalarından bahseden Güngör, belediyelerin yaşadıkları ekonomik sorunlara işaret etti. Osmaniye Belediye Başkanı Kadir Kara ise Osmaniye’nin salgın döneminde yaptığı çalışmaları paylaşarak olası salgınlarda belediyelere düşecek görevlerin planlanmasının ve devletin yerel yönetimler için bir görev bölümü oluşturmalarının faydalı olacağını altını çizdi.

Toplantı belediye başkanlarının yeni normal dönemde neler yapılıp yapılmayacağına ilişkin değerlendirmeleriyle tamamlandı.

KARADENİZ BÖLGESİ

“Küresel Covid-19 Sonrası Yeni Normal ve Belediyeler Toplantıları”nın beşincisi, Karadeniz Bölgesindeki belediyelere yönelik olarak Başkan Fatma Şahin’in katılımıyla 10 Temmuz’da yapıldı.

Toplantının açılışında konuşan Başkan Fatma Şahin, Türkiye’de salgın sürecinde yapılan başarılı kriz yönetiminin altını çizerek, güçlü liderlik, yerel yönetimlerle merkezi yönetim arasında güçlü koordinasyon, herkes için ulaşılabilir güçlü sağlık altyapısı ve dayanışmayla ülkemizin ABD ve Avrupa Birliği gibi ülkelerden pozitif ayrıştığını kaydetti. Sosyal devlet olmanın öneminden bahseden Şahin, “Çıkan genelgelerin ete kemiğe bürünmesinde belediyelerimiz çok önemliydi. Bu süreçte dezenfektenden sosyal yardıma belediyelerimiz çok yoğun bir şekilde çalışarak mücadelenin öznesi oldular. Belediye başkanlarımız büyük gayret gösterdiler Allah kendilerinden razı olsun. Bizim dayanışma ruhumuz en büyük gücümüz oldu.” şeklinde konuştu.

Pandemi sonrasında dünyanın yeni kodlarının iyi bilinmesi ve güncellenmesi gerektiğini söyleyen Şahin, “Akıllı şehir, güvenli gıda, dirençli şehir, güvenli şehir, yeşil hareketlilik gibi yeni anahtar kodlarını bilmez, kendimizi güncellemezsek rekabetin içinde var olamayız. Bu nedenle TBB olarak yeni kodları çalıştık.” dedi. Şahin, artık büyük devlet tanımının kişi başına düşen milli gelir, sahip olunan altın ya da petrole alakalı olmadığını ifade ederek, güçlü devlet olmak için kendi kendine yetebilmek, tedarik zincirini kurabilmek, yerli ve milli üretim yapabilmek zorunda olduğunun altını çizdi. Dijitalleşmenin artık en önemli başlık olduğundan bahseden Şahin, TBB’nin ASELSAN ile ilgili bütün belediyelerin istifadesine sunulacak bir donanım hazırlığı içerisinde olduğunu açıklayarak, akıllı şehir ve dijitalleşmeye katkı vermeyi amaçladıklarını sözlerine ekledi.

Moderatörlüğünü Recep Bozdoğan’ın üstlendiği, yaklaşık 30 belediye başkanının katıldığı video konferans toplantıda belediye başkanları söz alarak pandemi süresindeki ve sonrasındaki çalışmalarını katılımcılarla paylaşırken, ortak projeler, bölgesel kalkınma, tarımsal faaliyetler, mali sorunlar ve öneriler tartışıldı.

EGE BÖLGESİ

Ege Bölgesi'ndeki belediyelere yönelik düzenlenen “Küresel Covid-19 Sonrası Yeni Normal ve Belediyeler Toplantısı”, Başkan Fatma Şahin ve bölge belediye başkanlarının katılımıyla 14 Temmuz'da gerçekleştirildi.

Başkan Fatma Şahin, Türkiye'nin pandemi sürecindeki çalışmalarına ve yeni normal süreçte izlenecek yol haritalarına değinerek pandemiyle mücadelede hayati görevler üstlenen belediyelerin dayanışma ve koordinasyon içerisinde olmasının çok önemli olduğunu altını çizdi. TBB'nin iyi uygulamaların paylaşılması ve ortak sorunlara ortak çözümler bulunması için bu toplantıyı düzenlediğini kaydeden Şahin, bugüne kadar TBB'nin konuyla ilgili hayata geçirdiği faaliyetleri anlattı. Bu süreçte güçlü liderlik, sağlık altyapısı, sağlıkta ulaşılabilirlik, yerelle merkez arasındaki koordinasyonu sağlayarak diğer ülkelerden pozitif ayrıştığını belirten Şahin, yeni normalde vaka sayılarının artmaması için dikkat edilmesi gereken kurallara hassasiyet gösterilmesi gerektiğine vurgu yaptı.

Pandemi sonrasında dünyanın yeni anahtar kodlarının iyi bilinmesi gerektiğini söyleyen Şahin, TBB'nin tarım ve bilişim alanında projeler üretmeyi amaçladığını söyleyerek, yeni dünyada artık büyük devlet tanımının kendi kendine yetebilmek, gıda güvenliğini sağlamak, tedarik zincirini kurabilmek, yerli ve milli üretim yapabilmekle yakından ilişkili olduğunu ifade etti. Moderatörlüğünü Recep Bozdoğan'ın yaptığı, yaklaşık 40 belediye başkanının katıldığı video konferans toplantıda belediye başkanları pandemi süreci ve yeni normal süreçteki çalışmalar, turizm ve altyapı yatırımları ve belediyelerin İller Bankasına olan borçlarının ertelenmesi, belediye gelirlerindeki azalma gibi ekonomik sorunlar ve önerilerini paylaştı. Toplantının son bölümünde ise TBB Genel Sekreteri Doç. Dr. Birol Ekici katılımcıları Birliğin pandemi sürecindeki çalışmaları hakkında bilgilendirdi.

MARMARA BÖLGESİ

“Küresel Covid-19 Sonrası Yeni Normal ve Belediyeler Toplantıları”nın sonuncusu Marmara Bölgesi belediyelerine yönelik olarak Başkan Fatma Şahin ve belediye başkanlarının katılımıyla 14 Temmuz'da yapıldı.

Marmara Bölgesi'nin iki kıtayı birleştiren çok özel bir bölge olduğunu belirten Başkan Şahin, aynı zamanda bölgenin ülkenin ekonomik olarak can damarı olduğunu da altını çizdi. Her bölgenin farklılıkları ve güzellikleri olduğunu söyleyen Şahin, TBB tarafından düzenlenen bölgesel toplantılarla bu farklılıkların ve zenginliklerin değerlendirilerek bölgesel kalkınmaya nasıl katkı sunulabileceğini masaya yatırmak istediklerini kaydetti.

Toplantı çerçevesinde yeni dönemde belediye başkanlarının talep ve önerilerini dikkate alarak bir planlama yapmak istediklerini belirten Şahin, Türkiye ve belediyelerin pandemisürecine ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Başkan Şahin, Türkiye'nin Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın güçlü liderliği, yerel ve merkez arasındaki güçlü koordinasyon, güçlü sağlık altyapısı ve sosyal güvenlik imkanlarıyla dünyadan pozitif ayrıştığına vurgu yaparak; “Belediyeler çok önemli ana damar oldu. Özellikle uygulamaların takibinde, genelgelerin ete kemiğe bürünmesinde büyük gayret gösterdiler.” dedi. Bundan sonraki sürecin iyi yönetilmesi gerektiğine dikkati çeken Şahin, “Halkımız yeni normal “her şey normal” anladığı için değerlerimiz bizim istediğimiz noktada değil. Buna kış gelmeden köklü kalıcı çözümler bulmaya çalışıyoruz.” dedi.

TBB'nin pandemi sürecinde belediyelerin hizmetlerini aksatmadan sürdürebilmeleri için merkezi ve belediyelerle yaptıkları çalışmaları aktaran Şahin, uluslararası platformlarda da bilgi ve tecrübe paylaşımını sağladıklarını bildirdi. Yeni kurulan dünyada ekonomik gücün değil sağlıklı, dirençli, güvenli akıllı ve yeşil şehirler gibi başlıkların öne çıktığını ifade eden Şahin, hareketlilik, gıda güvenliği ve tedarik zincirinin önemine dikkati çekerek TBB'nin bu anahtar kodları dikkate alarak yeniden yapılandığını kaydetti. ASELSAN ile TBB işbirliğinde tüm şehirleri kapsayacak dijital bir merkez altyapısı kurulduğunu da açıklayan Şahin, “Sorun çözme kapasitemizi yüksek tutacağız. Sorunları birlikte yeneceğiz, birlikte aşacağız.” şeklinde konuştu. Toplantıda söz alan bölge belediye başkanları pandemi sürecindeki çalışmalarla ilgili tecrübelerini paylaşarak ekonomik sorunlara dikkati çekti.

TBB KOMİSYONLARI TOPLANDI

Ülkemizdeki bütün belediyeleri tek çatı altında bir araya getiren Türkiye Belediyeler Birliği, belediyeleri temsil etmek ve menfaatlerini korumak, belediyelerle ilgili mevzuat hazırlıklarında görüş bildirmek, uygulamadaki sorunları tespit etmek ve öneriler geliştirmek, belediyelerin eğitim ihtiyacını karşılamak, iyi uygulama örneklerini yaygınlaştırmak için çalışıyor.

TBB tarafından bu kapsamda mevcut ve öneri mevzuatların değerlendirilerek görüş oluşturulması, uzmanlık alanında araştırma, inceleme ve raporlama çalışmaları yapılması, teknolojik gelişmelerin, yurt içi ve yurt dışındaki iyi uygulama örneklerinin takip edilmesi ve belediyelerde yaygınlaştırılması konusunda çalışmalar yürütmek amacıyla çeşitli konularda komisyonlar oluşturuldu. Kurulan komisyonlara, bilgi birikimiyle komisyonlara katkı verebilecek belediye yöneticileri veya yetkili kişiler dâhil edildi.

Pandemi tedbirleri dolayısıyla çevrim içi yapılan komisyon toplantılarında mevcut durumlar istişare edilerek, sorun ve çözüm önerileri etraflıca görüldü.

SAĞLIK VE SOSYAL HİZMETLER KOMİSYONU

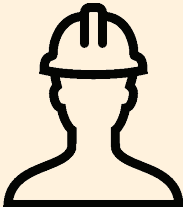
TBB Sağlık ve Sosyal Hizmetler Komisyonu, TBB Genel Sekreteri Doç. Dr. Birol Ekici başkanlığında, TBB Genel Sekreter Yardımcıları Ahmet Kazan, Kayhan Özüm ve belediyelerimizden temsilcilerin katılımıyla ilk toplantısını 1 Temmuz'da gerçekleştirdi.

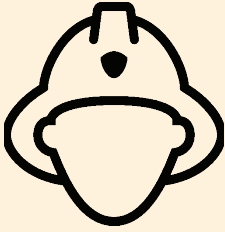
Toplantıda Şanlıurfa, Ankara, Adana, Sakarya Büyükşehir Belediyeleri ve Havza, Germencik, Karaman, Melikgazi, Başakşehir, Giresun Belediyelerinden komisyon üyeleri yer aldı. Toplantı çerçevesinde yerel yönetimlerde dezavantajlı gruplara yönelik politikaları bağlamında engelli, çocuk, yaşlı, kadın ve göçmenlere yönelik hususlar, yerel yönetimlerin toplum ve çevre sağlığı bağlamında politikaları bağlamında toplum ve çevre sağlığını ilgilendiren belediyelerin sağlık tesisleri, gürültü ve ses kirliliği, trafik ve atık konuları değerlendirildi.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KOMİSYONU TOPLANTISI

TBB İş Sağlığı ve Güvenliği Komisyonu Toplantısı, TBB Genel Sekreter Yardımcıları Ahmet Kazan ve Ramazan Özcan Yıldırım ile belediyelerimizden temsilcilerin katılımıyla 3 Temmuz'da yapıldı.

Adana, Gaziantep, İstanbul, Konya, Mersin, Muğla, Ordu, İzmir Büyükşehir Belediyeleri ile Karaman Belediyesi ve EGO Genel Müdürlüğünden komisyon üyeleri katıldığı toplantıda komisyonun geçmişteki çalışmaları değerlendirilirken, sorun ve çözüm önerileri masaya yatırıldı.

İTFAİYE KOMİSYONU TOPLANTISI

TBB İtfaiye Komisyonu Toplantısı, TBB Genel Sekreter Yardımcısı Ahmet Kazan'ın başkanlığında ve belediyelerimizden temsilcilerin katılımıyla 8 Temmuz'da yapıldı.

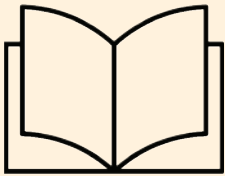
Belediyelerde itfaiye faaliyetlerinin geliştirilmesi, iyi uygulamalarının paylaşılması, sorun ve çözüm önerilerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılan toplantıda, Gaziantep, İstanbul, Ankara, Ordu, Konya, Malatya, Manisa, Kocaeli, Balıkesir Büyükşehir Belediyeleri ve Afyonkarahisar, Karadeniz Ereğli, Bolu Belediyeleri ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığından komisyon üyeleri hazır bulundu.

ZABITA KOMİSYONU TOPLANTISI

TBB Zabıta Komisyonu Toplantısı, TBB Genel Sekreter Yardımcısı Ahmet Kazan'ın başkanlığında ve belediyelerimizden temsilcilerin katılımıyla 8 Temmuz'da yapıldı.

Toplantıya Kocaeli, Ankara, Gaziantep, Antalya, Denizli Büyükşehir Belediyeleri ile Sivas, Amasya, Amasra, Altındağ, Çankaya Belediyelerinden komisyon üyeleri katıldı. Tanışma toplantısı niteliğinde olan toplantıda yapılan istişare ile sonraki toplantı için gündem maddeleri belirlenerek, sorun ve çözüm önerileri değerlendirildi.

KÜLTÜR, TURİZM, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU

TBB Kültür, Turizm, Gençlik ve Spor Komisyonu telekonferans yöntemiyle bir araya gelerek ilk toplantısını 10 Temmuz'da gerçekleştirdi.

TBB Genel Sekreter Yardımcısı Ahmet Kazan'ın başkanlığında yapılan toplantıya Antalya, İstanbul, Samsun Büyükşehir Belediyeleri ile Göynük, Sındırgı, Ürgüp Belediyelerinden komisyon üyeleri katılım sağladı. Toplantıda Covid-19 Salgını sonrasında belediyelerin turizm, gençlik ve spor faaliyetlerine yönelik çalışmalar ele alındı.

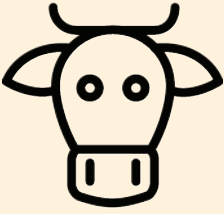

HUKUK KOMİSYONU

TBB Hukuk Komisyonu ilk toplantısını 16 Temmuz'da telekonferans yöntemiyle yaptı.

Toplantıya Aydın, Balıkesir, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Konya, Malatya, Manisa, Ordu, Sakarya, Samsun, Şanlıurfa, Trabzon ve Van Büyükşehir Belediyeleri 1. Hukuk Müşavirlerinin yanı sıra Giresun, Beylikdüzü ve Melikgazi Hukuk İşleri Müdürleri de katıldı. Toplantının açılış konuşmasını ve moderatörlüğünü Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreter Yardımcısı Ahmet Kazan yaptı.

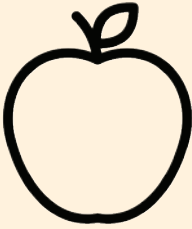
VETERİNERLİK VE MEZBAHA KOMİSYONU

TBB Veterinerlik ve Mezbaha Komisyonu telekonferans yöntemiyle bir araya gelerek 17 Temmuz'da ilk toplantısını yaptı.

Toplantıya İstanbul, Konya, Samsun Büyükşehir Belediyeleri ile Çankaya Belediyesi'nden komisyon üyeleri katıldı. Komisyon üyelerince 6360 sayılı Kanun sonrası büyükşehir belediyelerinin verdiği mezbaha hizmetlerinden ve modern mezbaha ihtiyacından bahsedildi. Ayrıca toplantıda hizmetin yürütülmesinde görev ve sorumluluk açısından yaşanan sıkıntılardan, kurbanlık hayvan satış ve kesim yerlerinin mevcut durum ile belediyeler arası koordinasyonun sağlanması ve iyi uygulama örneklerinin paylaşılması konuları görüşüldü.

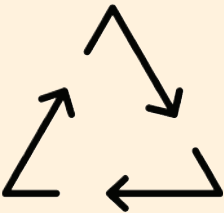
HAL VE PAZAR YERLERİ KOMİSYONU

TBB Hal ve Pazar Yerleri Komisyonu telekonferans yöntemiyle TBB Genel Sekreteri Doç. Dr. Birol Ekici başkanlığında bir araya gelerek ilk toplantısını 27 Temmuz'da yaptı.

Toplantıya Ankara ve Mersin Büyükşehir Belediyesi Hal Müdürleri ile Yalova Belediyesi Hal Müdürü katıldı. Toplantıda komisyon üyelerince bildirilen bazı konular ve sorun alanlarına ilişkin fikir alışverişinde bulunuldu. "Hal içi tesislerin amacı dışında kullanımının engellenmesi", "hal dışı tüccardan teminat alınması gerekliliği", "Türkiye geneli stok kontrolü yapılması", "rüsüm alacakları ve bunların takibi" ve "asgari satış miktarı ile ilgili düzenleme yapılması gerekliliği" gibi konular istişare edildi.

SIFIR ATIK KOMİSYONU

Türkiye Belediyeler Birliği Sıfır Atık Komisyonu, Birlik Genel Sekreteri Doç. Dr. Birol Ekici başkanlığında telekonferans yöntemiyle bir araya gelerek 4 Ağustos'ta ilk toplantısını gerçekleştirdi.

Toplantıya; İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kurumsal Atık Yönetimi Şefi Muhammet Moroğlu, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanı Emel Kırac ve Mühendis Mehmet Kılıç, Manisa Büyükşehir Belediyesi Çevre Mühendisi Gülsün Birçe Türk, Yenimahalle Belediyesi Çevre Mühendisi Banu Ezber, Malatya Büyükşehir Belediyesi Atık Yönetimi Şube Müdürü Şaban Aşıcı ile Mersin Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanı Bülent Halisdemir katıldı.

Toplantıda komisyon üyelerince Sıfır Atık Projesi'nin ülkemizde geldiği son nokta, uygulamada karşılaşılan sorun alanlarına ilişkin görüşler ve çözüm önerileri ifade edilirken, önümüzdeki süreçte düzenlenmesi planlanan "Sıfır Atık ve Belediyeler Kongre ve Sergisi"ne ilişkin de belediyelerden görüşler alındı.

SİLİVRİ'DE ÇİFTÇİYE ÜCRETSİZ TOHURLUK ARPA DAĞITILDI

Silivri Belediyesi tarafından geçen yıl 300 dönüm alana ekilen tohumluk arpanın hasadı yapıldı. Hasattan elde edilen 120 ton tohumluk arpa 500 çiftçiye ücretsiz dağıtıldı.

Silivri Belediye Başkanı Volkan Yılmaz'ın "Çiftçiye Tohum Desteği Projesi" kapsamında geçen yıl 300 dönüm araziye arpa tohumu ekildi. Belediye arazilerimizden elde edilen 120 ton arpa tohumu ilçede bulunan 500 çiftçiye düzenlenen tören ile ücretsiz dağıtıldı. Tohumluk arpa dağıtım törenine Silivri Belediye Başkanı Volkan Yılmaz, başkan yardımcılar ve çiftçiler katıldı.

Törende konuşan Başkan Yılmaz, "Silivri Belediyesi olarak burada üretim yapmak için insanlara söz vermiştik. 500 kilometre ekilebilir, dikilebilir ve İstanbul'un en verimli topraklarının üzerinde yaşayan insanlarız. O yüzden bizde tarım ve hayvancılıkla ve tarımsal kalkınmayla öne çıkmak durumdaydık. Çiftçinin finans ve üretimden vazgeçme durumu bizleri rahatsız etti. Biz de bir projeye imza attık. Silivri'de daha önce hiç ekim yapılmayan 300 dönüm araziye yerli, milli ve sertifikalı arpa ektik. Oradan elde ettiğimiz hasadı da 600 çiftçimize ücretsiz hibe olarak Silivri çiftçisine hediye ediyoruz. Onunla da kalmıyoruz yaklaşık 5 binin üzerinde de bu hasattan sonra elde ettiğimiz samanı dar gelirli çiftçimize hediye ediyoruz. Önümüzdeki yılda verdiğimiz 150 tona yakın tohumluk arpa ile 7-8 bin dönüm arazi

ekilecek ve bundan elde edilecek 3 bin tohum üzerindeki arpa ile bir sonraki yıl 600 dar gelirli çiftçiye Silivri Belediyesinin eliyle 10 milyon liranın üzerinde bir katkı olmuş olacak" dedi.

"Başkanın bu işlere el atması çok güzel oldu"

Tohum yardımı alan çiftçi Metin Karabıyık "Başkanın bu işlere el atması çok güzel oldu. Çiftçilik çok gerilerde kaldı. Tarlalarımızda değerlendirildi. Burada ekim yapacağız ve tohum elde edeceğiz. Faydasını görürsek sırf bu tohuma dönmek istiyoruz. Eski tohumlardan bıktık verimi düşük" şeklinde konuştu.

Başkan Yılmaz, "Silivri'de daha önce hiç ekim yapılmayan 300 dönüm araziye yerli, milli ve sertifikalı arpa ektik. Oradan elde ettiğimiz hasadı da 600 çiftçimize ücretsiz hibe olarak Silivri çiftçisine hediye ettik" dedi.

MUĞLA'DA SAĞLIK ÇALIŞANLARI YIL SONUNA KADAR ÜCRETSİZ TAŞINACAK

Muğla Büyükşehir Belediyesi, koronavirüs salgını tedbirleri kapsamında Muğla il genelinde sağlık çalışanlarına yönelik 11 ilçede 14 resmi plakalı otobüs ile sürdürdüğü ücretsiz servis hizmetini 31 Aralık tarihine kadar uzattı. Belediyenin 20 Mart 2020 tarihinden bu güne 53 bin 132 kez sağlık çalışanlarını taşıdığı açıklandı.

Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı
Dr. Osman Gürün

11 ilçede 14 resmi plakalı otobüs sağlık çalışanlarına tahsis edildi.

sevdiklerinden uzak kalan, fedakar sağlık çalışanlarımız için ne yapsak az. Onlara destek olabilmek, yanlarında olduğumuzu hissettirmek için çalışıyoruz. Sağlık kurumları ile evleri arasında onların huzurlu, diğer vatandaşlarımızdan izole bir şekilde seyahat edebilmelerini, işlerine, evlerine akıllarında soru olmadan gidebilmelerini sağlamak için 11 ilçemizde araçlarımızı sağlık kahramanlarımızın hizmetine sunduk. Bu süreci hep birlikte atlatacağız. Tüm vatandaşlarımızdan maske, mesafe ve hijyen kurallarına uymasını bir kez daha rica ediyorum.” dedi.

Dünya genelinde etkili olan ve Türkiye’de de etkisini sürdüren Koronavirüs salgınına karşı ülke genelinde ve Muğla’da önlemler alınmaya devam ediyor. Önlemler kapsamında Muğla Büyükşehir Belediyesi otogarlar, toplu taşıma araçları, tak-siler ve ödeme noktaları dahil bir çok yerde dezenfekte çalışmalarına aralıksız devam ediyor.

Gürün: “Sağlık Kahramanlarımız İçin Ne Yapsak Az”

Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Osman Gürün “ Sağlık çalışanlarımızın tümüne teşekkür ve minnetlerimi sunuyorum. Virüsle mücadelede en ön cephede savaşan, bu süreçte ailelerinden,

Koronavirüs salgını ile mücadelede büyük özveride bulunan sağlık çalışanlarına destek amaçlı Muğla Büyükşehir Belediyesi il genelinde sağlık çalışanlarının ulaşımını kolaylaştırmak amacıyla ücretsiz servis hizmetine devam ediyor. 11 ilçede 14 resmi plakalı otobüs sağlık çalışanlarına tahsis edildi. Büyükşehir Belediyesi 20 Mart 2020 tarihinden bu güne kadar 53 bin 132 kez sağlık çalışanını taşıdı.

BURSA'DA ULAŞIM CEP'TE

Bursa'da vatandaşların toplu ulaşım ile alakalı tüm işlemlerini cep telefonlarından rahatlıkla gerçekleştirmelerini sağlayacak mobil uygulama, Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş tarafından düzenlenen lansman ile kamuoyuna tanıtıldı.

binin üzerinde dolum işleminin yapıldığını kaydeden Başkan Aktaş, ofis yoğunluğunun yüzde 68'inin vizeleme işlemlerinden kaynaklandığını dile getirdi. Yine çağrı merkezi aramalarının yüzde 65'inin otobüs güzergahı ile ilgili olduğunu vurgulayan Başkan Aktaş, "Büyükşehir Belediyesi olarak vatandaşlarımızın ulaşım işlemlerini daha da kolaylaştıracak yazılımımızı hayata geçirdik. IOS ve Android marketlerden edinilebilecek uygulama sayesinde Bursalılar artık bakiye görme, online dolum, online vizeleme, temassız karekod tekli bilet, temassız nfc tekli bilet, otobüsün nerede, nasıl gidirim, otobüs saatlerini sorgulama gibi işlemleri cep telefonlarından halledebilecek" diye konuştu.

Mobil Çözüm ile Sıkıntılar Son Buluyor

Mobil uygulama ile online kart dolumlarının en geç 15 dakika sonra karta yüklendiğini ve bu şekilde bayi aranmadan her yerde toplu ulaşım araçlarından kolaylıkla yararlanılabildiğini söyleyen Başkan Aktaş, "Yolcularımızın Bursa Kart'larda ne kadar bakiye kaldığını görebilmesi veya herhangi bir bayiye gitmeden işlemlerini rahatlıkla yapabilmesi için mobil uygulamaya geçildi" şeklinde konuştu. Yine öğrenci, öğretmen veya tam aylık-yıllık vize işlemlerinin mobil yazılım ile gerçekleştirilebildiğini kaydeden Başkan Aktaş, "Belge istenmeyen tüm vize işlemleri, ofise gitmeden yapılabilecek hale geldi." dedi.

2.5 milyon kişinin Bursakart sahibi olduğu Bursa'da günde 1 milyon kişinin her gün toplu ulaşım araçlarından yararlandığını belirten Başkan Aktaş, özellikle vizeleme ve otobüs çağrıları konusunda büyük yoğunluk yaşandığını söyledi. IOS ve Android marketlerde yer alan mobil uygulama ile birlikte mevcut yoğunluğun sona ereceğini söyleyen Başkan Aktaş, "Vatandaşlarımız Bursakart'ların sağ arka tarafında yer alan 14 karakteri mobil uygulamaya girerek, online dolum ve vizeleme yapabilecekler. Tek kullanımlık bilet satın alabilecekler. Otobüslerinin nerede olduğunu görebilecekler" dedi.

Bursa'da toplu ulaşım sistemlerini kullanan vatandaşların 'bilet alım ve seyahat ederken' yaşadığı tüm sıkıntılar, Büyükşehir Belediyesi'nin geliştirdiği Bursakart mobil uygu-

lama ile tarihe karışıyor. 1 Ağustos 2020 tarihi itibarıyla IOS ve Android storelerde kullanıma sunulan yazılım, yapılan basın toplantısıyla kamuoyuna açıklandı. Büyükşehir Belediyesi Encümen Salonu'ndaki toplantıya Başkan Aktaş'ın yanı sıra BURULAŞ Genel Müdürü Kürşat Çapar ile şirketin yönetim kurulu üyeleri katıldı. BURULAŞ Genel Müdürü Çapar, Bursa'daki ulaşım sistemini tamamen cep telefonlarına endeksleyen dijital dönüşüm hakkında uygulamalı bilgiler verdi.

IOS ve Android Marketlerden İndirilebilecek

Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş, Bursa'da toplu ulaşım araçlarına günlük 1 milyon binış gerçekleştiğini ifade etti. Yine kentte yaklaşık 2.5 milyon adet Bursa Kart'ın kullanıldığını ve günde 85

LEYLEKLERİN DİKKAT ÇEKEN VEFASI

Denizli Büyükşehir Belediyesi Sokak Hayvanları Barınma ve Rehabilitasyon Merkezi'nde tedavileri yapılmasının ardından yeniden doğaya salınan leyleklerin sık sık sağlıklarına kavuştukları tesisi ziyaret etmeleri dikkat çekiyor

linan leyleklerden 2'sinin eşine az rastlanacak davranışta bulunması ise dikkat çekiyor. Leylekler, hemen hemen her gün sağlıklarına kavuştuğu tesisi ziyaret ederek kendilerini hayata döndüren çalışanlara adeta vefa örneği gösteriyor.

“Aileleri Olarak Görüyorlar”

Denizli Büyükşehir Belediyesi Sokak Hayvanları Barınma ve Rehabilitasyon Merkezi Veteriner Hekimi Elvan Alkaya, bu yıl çok sayıda yaralanan leyleği tedavi ettiklerini söyledi. Yaralı leyleklerin tedavisinin ardından doğal hayatlarına hazırlamak için tesiste özel bir alan da yaptıklarını ve onlara orada kanat egzersizleri yaptırdıklarını anlatan Alkaya, “Burada tedavisini tamamladığımız 2 leyleğimiz bizleri çok sevdi. Bu yavrular bizlere alıştı ve aileleri de olmadığı için bizi aileleri olarak görüyorlar. Leyleklerimizin tedavisi tamamlandığı halde her gün sabah mutlaka gelip merkezimizi ziyaret ediyorlar. Bu durum hayvanların ne kadar vefakar olduğunu gösteriyor” dedi.

Hasta, yaralı, kaza geçirmiş ve kötü muameleye maruz kalmış sokak hayvanlarının bakım ve tedavilerini yapmasının yanında vahşi doğaya da yardım elini uzatan Denizli Büyükşehir Belediyesi Sokak Hayvanları Barınma ve Rehabilitasyon Merkezi, bir süre önce Bozkurt ilçesinin Cumalı Mahallesi'nde vatandaşlar

tarafından yaralı halde bulunan 3 leyleğe sahip çıkmıştı. Elektrik çarpması sonucu yaralandıkları belirtilen yaralı leylekler yaklaşık 1 ay boyunca tedavi edildi, kendileri için ayrılan bölümde kanat egzersizleri de yaptırılarak sağlıklarına kavuşturuldu. Tedavileri tamamlanmasının ardından yeniden doğaya sa-

Denizli Büyükşehir Belediye Başkanı
Osman Zolan

Elektrik çarpması sonucu yaralandıkları belirtilen yaralı leylekler yaklaşık 1 ay boyunca tedavi edildi, kendileri için ayrılan bölümde kanat egzersizleri de yaptırılarak sağlıklarına kavuşturuldu.

DENİZ TEMİZLİĞİ İÇİN YOĞUN MESAI

Alanya Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü, yaz sezonunda denizlerin temizliği için çalışmalarını sürdürüyor. Belediye bünyesinde oluşturulan deniz temizleme ekibi, Mayıs ayında 79 kilogram, Haziran ayında 186 kilogram, Temmuz ayında 284 kilogram, Ağustos ayında ise 402 kilogram deniz çöpü topladı.

sürdürmekte. Örneğin, cam şişe 1 milyon yıl, misina 600 yıl, plastik şişe 450 yıl, alüminyum 200 yıl, plastik torba 20 yıl, sigara izmariti 5 yıl. Bu atıklar deniz yaşamı için görüntü kirliliği oluşturmakla kalmaz, aynı zamanda denizdeki canlı yaşamını tehlikeye sokar. 1 litre atık yağın 1 milyon litre suyu kirlettiğini dikkate alıp bu hassasiyetle denizlerimizin temiz tutulması için özen göstermemiz gerekmektedir” dedi.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 1 Mayıs 2020 tarihi itibarı ile alınan karar ile fiziki mavi kart kullanımının sona erdiğini, teknelerin atık boşaltma işlemlerini 08.00-12.30 ile 13.30-18.00 saatleri arasında yapması gerektiğini ve teknelerin seyire çıkmadan atıklarını verebileceğini söyleyen Sevda Çapa, yeni kayıt işlemleri içinde Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü’ne müracaat edilmesi halinde gerekli yardımı alabileceklerini söyledi.

Alanya Belediyesi’nin teknik personeli tarafından atık malzemelerden imal edilen “Wasteddin” isimli deniz yüzeyi teknesi, her gün balıkçı barınağından başlayarak sahil şeridi boyunca deniz çöplerinin bertarafı için çalışmaya devam ediyor. Pandemi döneminde de çalışmalara devam eden Alanya Belediyesi Çevre Koruma deniz ekibi, gerek Wasteddin aracı, gerekse sürat motoru ile sürekli denizde seyir halinde bulunuyor. 2020 yılı yaz sezonunda Haziran ayından bu yana 166 adet Çözüm Masası şikayetini değerlendiren Wasteddin, aynı zamanda gün boyu doğudan-batıya temizleme işlemine devam ediyor. Deniz temizleme ekibi Mayıs ayında 79 kilogram, Haziran ayında 186 kilogram, Temmuz ayında ise 284 kilogram Ağustos ayında 402 kilogram deniz çöpü topladı.

proje ve çalışmalar yapılacağını belirten Çevre Koruma ve Kontrol Müdürü Sevda Çapa, deniz çöplerinin deniz çevresini, kıyıları, ekonomiyi ve insanları olumsuz etkilediğini belirterek deniz çöplerinin toplanmasının çok önemli olduğunu belirtti. Çapa, “Çöpler, denizler ve su yolları için en büyük tehdit. Yapılan çalışmalarda bu çöplerin deniz canlıları ve ekosistemi tehdit ettiği, turizm ve ekonomik faaliyetleri kısıtladığı belirlenmiştir. Deniz çöpleri uzun yıllar bozulmadan doğada varlığını

“Çözüm Temizlemek Değil Kirletmemek”

Alanya Belediyesi bünyesinde “Yeşil kent, mavi deniz” olgusu ile yeni

Alanya Belediye Başkanı
Adem Murat Yücel

KESTEL ELEKTRİĞİNİ KENDİ ÜRETİYOR

Bursa'nın 70 bin nüfuslu Kestel ilçesi kendi elektriğini kendi üretiyor.

olduğunu belirten Kestel Belediye Başkanı Önder Tanır, "Belediyenin öz kaynaklarıyla, 5,5 milyon liralık yatırım yaptığımız Kayacık Mahallesi'ndeki Güneş Enerji Santralimiz tamamlandı. Tamamen çevreci olan bu enerji kaynağı, en geç 4 yıl içerisinde kendini amorti edecek. 10 yıl devlet alım garantisi olan bu proje ile belediyemizin tüm tesislerini, ilçemizde bulunan tüm park ve bahçelerimizin elektriğini karşılıyoruz" dedi. Fazladan üretilen elektriği UEDAŞ'a satarak, belediyenin kasasına aylık olarak ciddi oranda gelir sağladıklarının altını çizen Başkan Tanır, "Hayata geçirdiğimiz tertemiz proje, ilçemizdeki elektrik sarfiyatı karşılayabiliyor ve bunun yanı sıra ilçemize kazanç sağlıyor. Bu sebeple projeyi tamamlamak bizim için çok önemliydi. Çok şükür hayata geçirdik ve meyvelerini toplamaya başladık. 'Kestel'e sözümüz var' diyerek çıktığımız bu yolda, gelecek nesillere iddialı ve faydalı projeler bırakmak yegane borcumuzdur." diye konuştu.

Kestel Belediyesi, 5,5 milyon liralık yatırımla tamamladığı Güneş Enerji Santrali (GES) ile bütün tesislerin ve parkların elektriğini karşılayıp, fazla ürettiği elektriği UEDAŞ'a satarak, yılda 1 milyon 500 bin lira gelir elde etmeyi hedefliyor. Kestel Belediyesi tarafından 5,5 milyon liralık yatırımla kurulan ve geçtiğimiz aylarda faaliyete geçen Kayacık Mahallesi'ndeki Güneş Enerji Santrali (GES), diğer büyükşehir ve ilçe belediyelerine de örnek teşkil ediyor. 21 bin 845 metrekare alana kurulan ve 3 bin 736 panelin bulunduğu santral, yıllık 1,5 Milyon kilovatt saat gücünde elektrik üreterek, ilçeye büyük katkı sağlıyor. Kestel Belediyesi, doğa dostu ve yenilenebilir enerji kaynaklarından olan Güneş Enerji Santrali'nin ürettiği elektrikle, ilçedeki bütün tesislerin ve parkların elektriğini karşılamının yanı sıra,

fazla ürettiği elektriği de UEDAŞ'a satarak yılda 1 milyon 500 bin lira gelir elde etmeyi hedefliyor.

5,5 Milyonluk Yatırım

Güneş Enerji Santrali'nin Kestel'in geleceği için çok önemli bir proje

Kestel Belediye Başkanı
Önder Tanır

GERİ DÖNÜŞÜMDEN YAKLAŞIK 10 BİN ÇANTA ÜRETİLDİ

Gaziosmanpaşa Belediyesi Kadın Koordinasyon Merkezi'nde eğitim gören kadınlar, atık ve geri dönüşüm malzemelerini çantaya dönüştürüyor. Proje kapsamında bugüne kadar bin 100 kişi çanta imalatı öğrenirken, yaklaşık 10 bin çanta üretildi.

Gaziosmanpaşa Belediye Başkanı
Hasan Tahsin Usta

Gaziosmanpaşa Belediyesi Kadın Koordinasyon Merkezi'nde düzenlenen kurslarda eğitim gören kadınlar, atık geri dönüşüm malzemelerini tasarım çantalarına dönüştürüyor. Tek ve el yapımı olması dolayısıyla kadınlar tarafından ilgi gören çantalar, kağıt, gazete, dergi sayfaları, marketlerde satılan birçok ürün pa-

ketleri ve çeşitli ambalaj atıklarından üretiliyor. 6 yıldır devam eden geri dönüşüm malzemelerinden çanta yapımı projesinin bu yıl patentini alan Gaziosmanpaşa Belediyesi, bir yandan kadınlara sosyalleşme ve ekonomik gelir elde etme imkanı sunarken, bir yandan da geri dönüşüme destek veriyor. Ga-

ziosmanpaşa Belediyesi El Sanatları Satış Ofisi'nde açılan geri dönüşüm malzemelerinden çanta yapım sergisi 15 gün boyunca kapılarını ziyaretçilerine aralayacak.

“Yaklaşık 10 bin civarında çanta ürettik”

Kentteki geri dönüşüm çalışmalarını daima desteklediğini söyleyen Gaziosmanpaşa Belediye Başkanı Hasan Tahsin Usta, “Gaziosmanpaşa bir dönüşüm şehri. Şehirde dönüşüm yaşamda değişim sloganıyla biz işe başladık. Şehrimizi dönüştürürken geri dönüşümün önemli olduğunu gördük. Daha sonra Cumhurbaşkanımızın eşi Emine Erdoğan ile birlikte başlayan sıfır atık projesinin kapsamı bizi heyecanlandırdı. O projeye biz de bir çanta markası oluşturarak bu çalışmayı geliştirmek istedik. Çantanın çok çeşitli özellikleri var en önemli tek olması. Bu çantalar tamamen atıkların toplanıp geri dönüşümle birlikte yeniden dönüştürülüyor. Çalışmalarımızı bir adım öne taşıyarak patent başvurusunda bulunduk. Çantaların şu an Gaziosmanpaşa Belediyesi tarafından patenti alınmış durumda. Bugüne kadar bin 100 kursiyerimize çanta imalatı öğrettik. Yaklaşık 10 bin civarında çanta ürettik. Hedefimiz bu çantaları pazara sunmak. Eşimdeki eski bir model. Şu an daha farklı ve çeşitli modelleri var yine hediye alacağım” dedi.

Soru & Cevap

Sorularınızı
www.tbb.gov.tr
 adresinde yayınlanan
 Birliğimiz web
 sitesindeki
 “Soru-Cevap”
 formunu doldurarak
 iletebilirsiniz.

1)Belediyelerce yap-işlet-devret modeli ile alışveriş merkezi yapılması mümkün müdür? 3996 sayılı Kanuna göre öngörülen süre ne kadar olmalıdır?

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 18’inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendine göre belediye yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına karar vermek belediye meclisinin görev ve yetkileri arasındadır.

3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapılması Hakkında Kanun’un 1’inci maddesinde “Bu Kanunun amacı kamu kurum ve kuruluşlarınca (kamu iktisadi teşebbüsleri dâhil) ifa edilen, ileri teknoloji veya yüksek maddi kaynak gerektiren bazı yatırım ve hizmetlerin, yap-işlet-devret modeli çerçevesinde yaptırılmasını sağlamaktır.” hükmüne yer verilmiş, 2’nci maddesinde ise “Bu Kanun, (...) ticari bina ve tesisler (...) ve benzeri yatırım ve hizmetlerin yaptırılması, işletilmesi ve devredilmesi konularında, yap-işlet-devret modeli çerçevesinde sermaye şirketlerinin veya yabancı şirketlerin görevlendirilmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.” denilmiştir. Aynı Kanunun 4 ‘üncü maddesinin üçüncü fıkrasında ‘Bu Kanunda öngörülen yatırım ve hizmetleri yap-işlet-devret modeline göre yaptırmak isteyen idare, projeye ilişkin ön yapılabilirlik etüdüyle Yüksek Planlama Kuruluna müracaat eder ve Yüksek Planlama Kurulu tarafından söz konusu yatırım ve hizmetleri gerçekleştirmek için yetkilendirilebilir.’ hükmüne yer verilmiş olup, 02/08/2018 tarihli ve 30497 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2018/3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesine göre söz konusu yetki Cumhurbaşkanı tarafından kullanılmaktadır.

3996 sayılı Kanun’un ‘Süre’ başlıklı 7’nci maddesinde “Yapılacak sözleşmelerde sermaye şirketinin veya yabancı şirketin yapım ve işletmesini üstleneceği yatırım ve hizmetin süresinin belirlenmesinde yatırım bedelinin (elde edilecek kar dâhil) ve yatırım için sağlanan kredilerin geri ödeme süresi ile projenin mahiyeti, sermayenin miktarı ve işletme esasları dikkate alınır. Sözleşmelerin süresi 49 yıldan fazla olamaz.” hükmüne yer verildiği görülmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden yola çıkıldığında Cumhurbaşkanının izni ve belediye meclisi kararı ile yüksek maddi kaynak gerektiren alışveriş merkezinin, yap-işlet-devret modeli ile yaptırılabilirliği, belediyenizin 23 yıl olarak öngördüğü sürenin bu yöntemin azami süresinin içinde olduğu değerlendirilmektedir.

2)Yılın ilk ayında meydana gelen deprem ve devamında gelen Covid-19 salgınının ekonomik ve sosyal hayata etkilerinin azaltılması gerekçesiyle Şoförler Odası’nın, 2020 yılına ait T plaka yıllık işletme ruhsat vize ücreti, ticari minibüs M plaka hat ücreti, S plaka güzergâh izin belgesi ücretlerinin alınmaması talebi nasıl değerlendirilmelidir?

17/04/2020 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 1’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının (f) bendinde “Büyükşehir belediyeleri ile belediyeler, kendisinden izin veya ruhsat almak ya da hat kiralamak suretiyle çalışan gerçek ve tüzel kişilere, toplu taşıma hizmetinin kesintisiz olarak yürütülebilmesiyle sınırlı olacak şekilde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 aylık süreyle sınırlı olmak üzere meclis kararıyla; gelir desteği ödemesi yapabilir, belirlenen döneme tekabül eden ruhsat, izin, hat kirası borçlarını faizsiz olarak 3 ay erteleyebilir. Çevre ve Şehircilik Bakanı bu süreleri, bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatmaya yetkilidir. Ruhsat, izin, hat kirası borçları ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmü doğrultusunda; belediyenizden izin veya ruhsat alarak yahut hat kiralarak hizmet yürüten M, T ve S plaka sahiplerinin ruhsat vize, hat ve güzergâh izin belgesi ücretlerinin 17/04/2020 ile 17/07/2020 arasını kapsayan döneme

özgü olmak üzere meclis kararıyla faizsiz olarak üç ay ertelenebileceği, aynı döneme ilişkin olarak nakdi gelir desteği ödemesi yapılabileceği, buna karşılık Kanunda alacakların terkinine ilişkin bir düzenleme bulunmadığı değerlendirilmektedir.

3)Yönetmelik değişikliği ile ekonomist kadrosuna atanabilmek için mezun olunması gereken bölümler arasından işletme bölümü çıkarılmış olup eski Yönetmelik hükümleri uyarınca çalıştırılan işletme bölümü mezunu sözleşmeli personellerin kazanılmış hakları var mıdır? Bu kişilerle yeniden sözleşme imzalanabilir mi?

04/07/2009 tarihli ve 27278 sayılı resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “ Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin” unvan değişikliği suretiyle atanacaklarda aranacak özel şartların düzenlendiği 9’ncu maddesinde “ekonomist kadrosuna atanabilmek için fakülte veya en az dört yıllık yüksekokulların ekonomi, iktisat, işletme, maliye veya bankacılık-finance bölümlerinden mezun olmak şartları aranırken 02/07/2020 tarihli ve 31173 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve bu Yönetmeliği yürürlükten kaldıran “Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik” le ekonomist kadrosuna atanabilmek için sayılan bölümler arasından işletme bölümü çıkarılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 49’uncu maddesinin üçüncü fıkrasında, belediye ve bağlı kuruluşlarında, hangi kadrolarda sözleşmeli personel çalıştırılabileceği düzenlenmiş aynı fıkra da bu personelin, yürütecekleri hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımalarının şart olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Aynı maddenin beşinci fıkrasında bu personel hakkında hüküm bulunmayan hallerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 4/B fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümlerin uygulanacağı düzenlenmiştir. Bu düzenleme gereği belediyelerde sözleşmeli personel istihdam edilirken aranacak nitelikler için “Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına Dair Esaslar” a bakılmaktadır. Ancak burada da söz konusu kadro için aranacak niteliklerin düzenlenmemesi halinde ise Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik’te aranan niteliklere bakılmak suretiyle sözleşmeli personel için aranan nitelikler belirlenmektedir. Nitekim Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel yönetimler Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan 02/01/2020 tarihli ve 291 sayılı sözleşmeli personel istihdamı konulu genelgenin 1’inci maddesinde sözleşmeli olarak çalıştırılan personelin, yürütülecek hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımaları şart olduğu, bu nitelikler konusunda, 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların eki “4 sayılı cetvel A-Sözleşmeli Personel Pozisyon Unvanları ile Asgari Nitelikleri Gösterir Cetvel” de aranan niteliklerin veya Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelikte yer alan personel kadro unvanları için aranan nitelikler dikkate alınacağı, yerel yönetimlerin sözleşmeli personel istihdamında yukarıda belirlenen nitelik özelliklerinden birini tercih edebilecekleri belirtilmiştir.

Bilindiği üzere, Hukukun Genel İlkelerinden olan, hukuki güven ve istikrar ilkeleri ile kanunların ve idari işlemlerin kural olarak geriye yürümezliği ilkesi ve bu ilkelerle doğrudan bağlantılı olan kazanılmış haklara saygı ilkesi hukuk devletinin temel unsurları arasında yer almaktadır.

Kazanılmış hak kavramı literatürde doğumu anında hukuka uygun olarak tamamlanmış ve böylece kişiye özgü lehte sonuçlar doğurmuş, daha sonra mevzuat değişikliği ya da işlemin geri alınması gibi nedenlere rağmen hukuk düzenince korunması gereken hak olarak tanımlanmaktadır.

Anayasa Mahkemesinin 2016/186 E., 2016/176 K. sayılı kararında Anayasanın 2. maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesinin vazgeçilmez unsurlarından birisi kanunların hukuk güvenliği sağlaması, bu doğrultuda geleceğe yönelik, öngörülebilir kurallar içermesi gerekliliğidir. Bu nedenle, hukuk devletinde güven ve istikrarın korunabilmesi için kural olarak kanunlar yürürlüğe girdikleri tarihten sonraki olaylara uygulanırlar denilmektedir.

Anayasa Mahkemesi kazanılmış hak kavramını, E. 1999/50 sayılı Kararında, “...kişinin bulunduğu statüden doğan, tahakkuk etmiş ve kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel alacak niteliğine dönüşmüş hak” olarak tanımlamıştır. Bu tanımından hareketle, bir hakkın kazanılmış hak sayılabilmesi için somut bireysel bir sonucun doğmuş olması, hakkın kesinleşmiş olması ve hakkın hukuka uygun olarak elde edilmiş olması unsurlarını taşıması gerekmektedir.

5393 sayılı Kanunun 49’uncu maddesinde sözleşmeli personelin yıllık sözleşmeyle çalıştırılacakları düzenlenmiş olmakla birlikte Esaslarda sözleşmenin feshedilmesi yenilenmemesinden söz edildiğinden sözleşmelerin yenilenebileceği yorumuna da ulaşılabilir. Nitekim Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğüne çıkarılan 08/07/2020 tarihli ve 370488 sayılı Mahalli İdare Sözleşmeli Personel Ücret Tavanları konulu Genelge’de “2020 yılında çalıştırılmış olanlardan 2021 yılında da çalıştırılmaya devam olunacaklar hakkında 31/12/2020 tarihi itibarıyla işten çıkış işlemi yapılmayacak, bunların 2021 yılına ilişkin aylık net ücretleri Ocak/2021’de belirlenecek ve kendileri ile 01/01/2021 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde 2021 yılı Ocak ayında sözleşme düzenlenecektir.” denilmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığına daha önce aynı konuda çıkarılan Genelgelerde de bu düzenlemeye yer verilerek çalıştırılmaya devam olunacakların işten çıkış işlemlerinin yapılmayacağı belirtilmiştir. Bu uygulama da yeni sözleşmenin eski sözleşmenin devamı niteliğinde olduğu kabulünü beraberinde getirmiştir.

Kazanılmış hak ilkesinin yanı sıra idare hukukumuzda özellikle mahkeme içtihatları ile şekillenen “haklı beklenti” ilkesi de burada ele alınması gereken ilkelerden biri olup Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 2015/1134 Esas sayılı Kararında haklı beklenti kavramı “İdarenin ister düzenleyici işlem, ister bir taahhüt, isterse uzun süren bir uygulamasına güvenerek olsun, bireylerin çıkarlarına ya da lehlerine olan bir sonuca ulaşabileceklerini ümit etmeleri” olarak tanımlanmıştır.

Konuyla ilgili yargı kararları incelendiğinde sözleşmeli personel statüsünde görev yapan kamu görevlilerinin, her ne kadar sözleşmeleri belirli bir süre ile sınırlı olsa da, görev yaptıkları kurum ve kuruluşlar bünyesinde yerine getirdikleri hizmetlere ihtiyaç devam ettiği sürece genel uygulama itibarıyla sözleşmelerinin bir sonraki yılda yenilenmekte olduğu hususu göz önüne alındığında sözleşmeli personel sözleşmeli personel statüsünde görev yapan kamu görevlilerinin sözleşmesinin yenilenmesi konusundaki beklentinin haklı beklenti niteliğinde olduğu yönünde kararların verildiği görülmektedir.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde; bahse konu personelinizin sözleşme imzalandığı dönemde ekonomist kadrosuna atanmak için mevzuatta öngörülen şartları taşıdıkları ve sözleşmeli ekonomist statüsünü hukuka uygun şekilde ve tüm sonuçları ile elde ettikleri dolayısıyla bu kişiler bakımından sözleşmeli ekonomist statüsünün kazanılmış hak teşkil ettiği ve bu kişiler yönünden sözleşmelerinin yenileceğine ilişkin haklı bir beklenti oluşturduğu, söz konusu kişilerle yeni mali yılda yapılacak olan sözleşmenin ise yeni işe alım olmayıp eski sözleşmenin devamı niteliğinde olduğu göz önünde bulundurulduğunda daha önceki Yönetmelik hükümlerine göre tam zamanlı sözleşmeli ekonomist kadrosunda görev yapan işletme mezunu personelinizle yeniden sözleşme yapılmasının idarenizin takdirinde olduğu, ilk defa istihdam edilecek sözleşmeli personel bakımından ise Yönetmelikteki yeni düzenlemenin esas alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

4)Meclis üyeleri arasından görevlendirilen ve SGK'dan 4/a statüsünde emekli olan belediye başkan yardımcısı için SGK primi ödenir mi? Bu kişilerin ödeneği huzur hakkı şeklinde verilir mi?

5393 sayılı Belediye Kanununun 49'uncu maddesinin yedinci fıkrasında norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalmaksızın; belediye başkanının, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebileceği, bu şekilde görevlendirilen meclis üyelerine belediye başkanına verilen ödeneğin 2/3'ünü aşmamak üzere belediye meclisi tarafından belirlenecek aylık ödenek verileceği ve taleplerine göre bir sosyal güvenlik kurumu ile ilişkilendirilecekleri, sosyal güvenlik prim ve benzeri giderlerden kurum karşılıklarının belediye bütçesinden karşılanacağı düzenlenmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumu Emekli Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 2013/11 sayılı Genelgesinde belediye başkan yardımcılarının sigortalılığı ile ilgili açıklamalara yer verilmiş olup söz konusu genelgenin 2.6 bölümünde belediye meclis üyeleri arasından görevlendirilen ve herhangi bir sigortalılığı bulunmayan belediye başkan yardımcılarının, Kuruma müracaat ederek Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı sayılmalarını istemeleri halinde seçildikleri tarihten, belediye başkan yardımcılığı görevinden önce zorunlu sigortalılığı bulunması halinde ise bu sigortalılığının sona erdirildiği tarihten itibaren Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı sayılacakları, herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli aylığı almakta iken belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirilenlerin ise Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı sayılamayacakları düzenlenmiştir.

Söz konusu Genelgenin 1.22- Belediye başkan yardımcılarının sigortalılığı başlıklı bölümde emekli aylığı almakta iken belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirilenlerin 5335 sayılı Kanunun 30' uncu maddesinde sayılan istisnalar içinde yer aldıkları ve emekli aylıkları kesilmediğinden bu görevde bulundukları sürece ve (4/a) sigortalısı olmak için talepte bulunmaları halinde sosyal güvenlik destek primine tabi tutulacakları belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanunun 32'nci maddesinde meclis başkan ve üyelerine, meclis ve komisyon toplantılarına katıldıkları her gün için, 39' uncu madde uyarınca belediye başkanına ödenmekte olan aylık brüt ödeneğin günlük tutarının üçte birini geçmemek üzere meclis tarafından belirlenecek miktarda huzur hakkı ödeneceği hüküm altına alınmak suretiyle huzur hakkının kimlere verileceği belirlenmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde; 5510 sayılı Sosyal Güvenlik ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4'üncü maddesinin (a) bendi kapsamında emekli olan belediye başkan yardımcınızın 4/a kapsamında sigortalı olmak için talepte bulunması halinde emekli aylığı kesilmeksizin SGK ile işiğinin kurularak destek primi ödenebileceği, belediye başkan yardımcılarna bu görevleri dolayısıyla huzur hakkı şeklinde ödeme yapılacağına dair bir düzenleme bulunmadığından 5393 sayılı Kanunun 49'uncu maddesi hükmü doğrultusunda ödenek verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

AVRUPA HAREKETLİLİK HAFTASI

16-22 EYLÜL 2020

MobilityWeek
HareketlilikHaftası

KAPADOKYA-ÜRGÜP/NEVŞEHİR

TBB

“ Birlikte Belediyecilik ”